

ПОЛИТИКИН

БРОЈ
1212

ЗАБАВНИК

4
динара

21.3.1975. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XXXVI

КОМПЛЕТАН
СТРИП
КВЕНТИН
ДЕРВАРД

Ripley

Веровати или не!

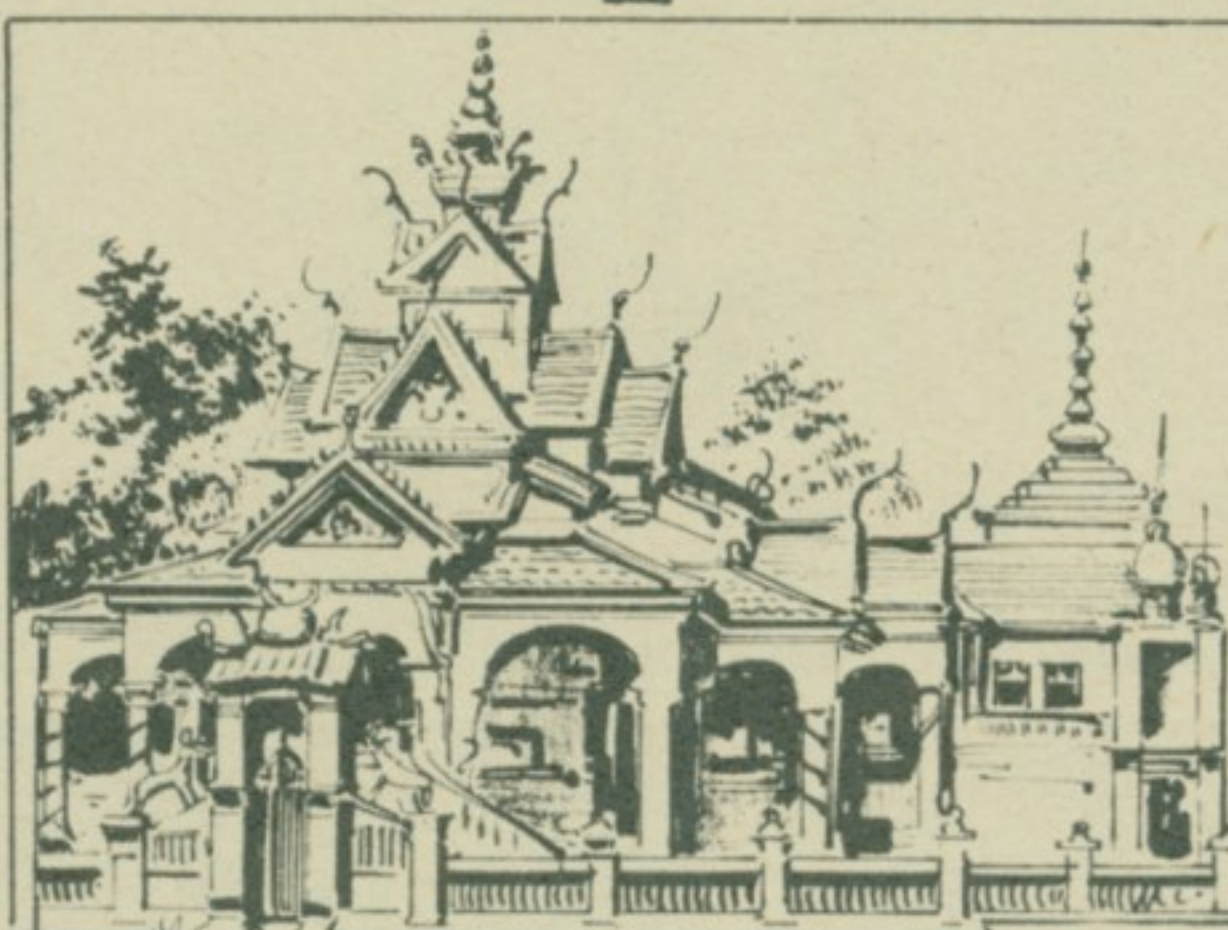
ВАЈАТ ЕРП

СУ СУСЕДИ И ЖИВЕ У ИСТОМ СЕЛУ У БЛИЗИНИ ГРАДА ХАМИЛТОНА (САД).

Франческо Лентини

РОЂЕН ЈЕ С ТРИ НОГЕ. АВЕ СУ МУ НОРМАЛНЕ И ЊИМА ХОДА, А ТРЕКА ЈЕ У ПРОДУЖЕТКУ КИЧМЕ.

ХРАМ

У ПАСИР МАСУ, У МАЛЕЗИЈИ, СЛУЖИ КАО УТОЧИШТЕ И БОЛНИЦА ЗА УМОВАНЕ ИЗ ЦЕЛЕ МАЛЕЗИЈЕ И ТАЈЛАНДА. ТУ БОЛЕСНЕ ЛЕЧЕ ТРАВМАМА.

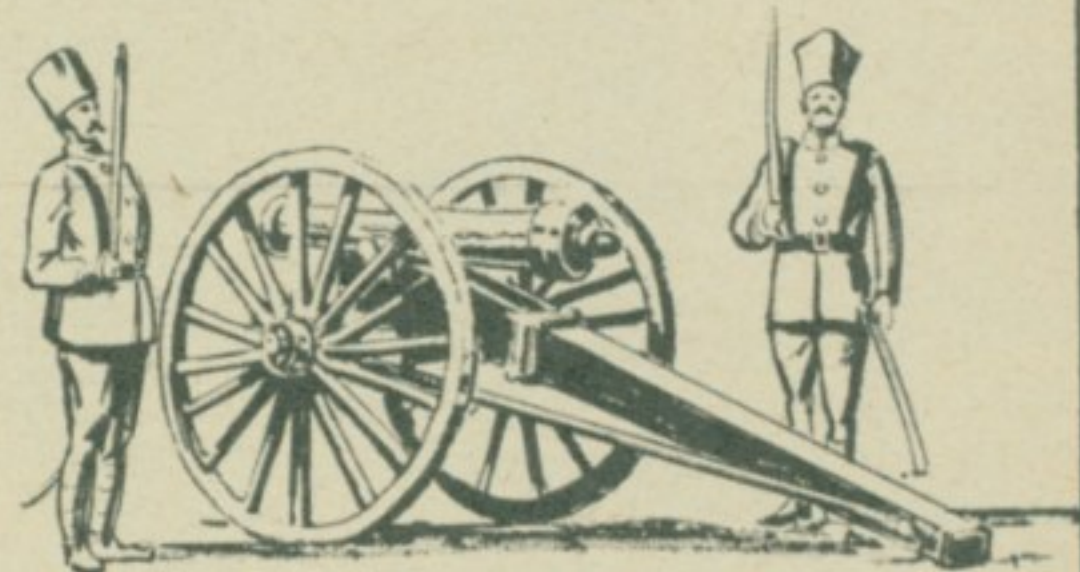

НАЈСТАРИЈА СЛИКА ТОЧКА

НАЂЕНА У СТАРОМ ЗАВИЛОНСКОМ ГРАДУ УРУ НАЦРТАНА ЈЕ ПРЕ 5500 ГОДИНА.

Једна РЕЗБАРИЈА

У САЛИ ОПШТИНЕ У БРИСЕЛУ (БЕЛГИЈА) ПРЕДСТАВЉА СУДИЈУ БАРКЕНБАЛДА КОЈИ ЈЕ ОСУДИО НА СМРТ СВОГ НЕЊАКА - ПРЕСТУПНИКА И САМ ИЗВРШИО СМРТНУ КАЗНУ ЗАДАВИШИ ГА СОПСТВЕНИМ РУКАМА.

ГЛЕКАРОВ ЗЛАТНИ ТОП

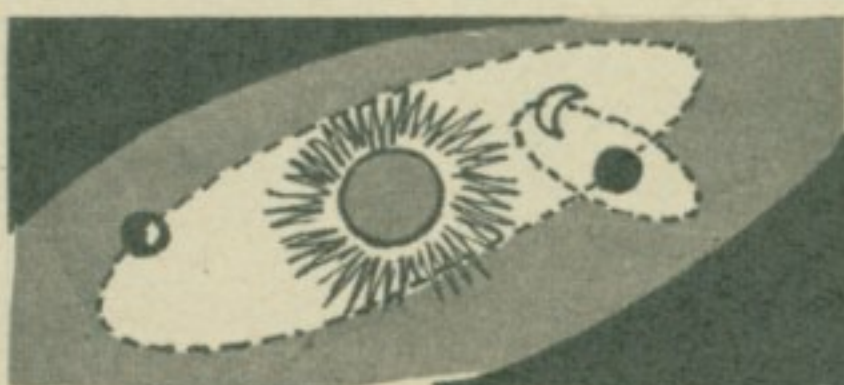
ТОП ГЛЕКАРА, ВЛАДАРА БАРОДЕ (ИНДИЈА), УПОТРЕБЉАВАН САМО ЗА ЦЕРЕМОНИЈЕ, БИО ЈЕ ТЕЖАК 140 КИЛОГРАМА И НАЧИЊЕН ОД ЧИСТОГ ЗЛАТА. ОД ЗЛАТА СУ БИЛЕ ЧАК И ШИПКЕ КОЈИМА ЈЕ ПУЊЕН.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

око милион сићушних честица које називамо космичким зрацима падне на тело човека у току једног дана.

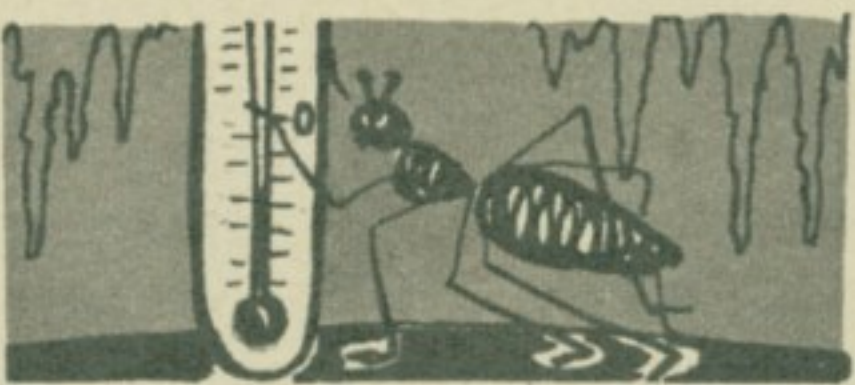
планета Меркур окреће се око Сунца као Месец око Земље: увек му је окренут истом страном.

у Аризони у САД крајем прошле године појавио се нов спорт за жене: бацање оклагије. Рекорд у бацању постигла је Грејс Трокмортон из Литл Рока када је хитнула оклагију на даљину од 24,40 метара.

за време зиме мрави и неки други инсекти излучују глукерол, хемијску материју која их штити од хладноће.

Позоришни глумци почели су да носе костиме који тачно одговарају времену у којем се драма збива тек у време француске револуције. Пре тога глумци су играли све улоге у истим одељима, то јест одељима свог вре-

мена или у специјалним позоришним костимима који су служили за све прилике. Француски глумац Франсоа Талма (1763-1826) први је прекинуо овај обичај кад је у трагедији „Брут“ обукао римску тогу.

бува у једном скоку прескочи три стотине пута своју дужину. Када би човек, у односу на своју висину, могао толико да скочи, његов скок би износио пет стотина метара.

прва локомотива са гасном турбином пуштена је у саобраћај недавно на прузи између Хамбурга и Лудвигсхафена у

Западној Немачкој. Ова локомотива има 4.400 КС уместо 2.200, колико су имале досадашње локомотиве, и постиже брзину од 160 километара на час.

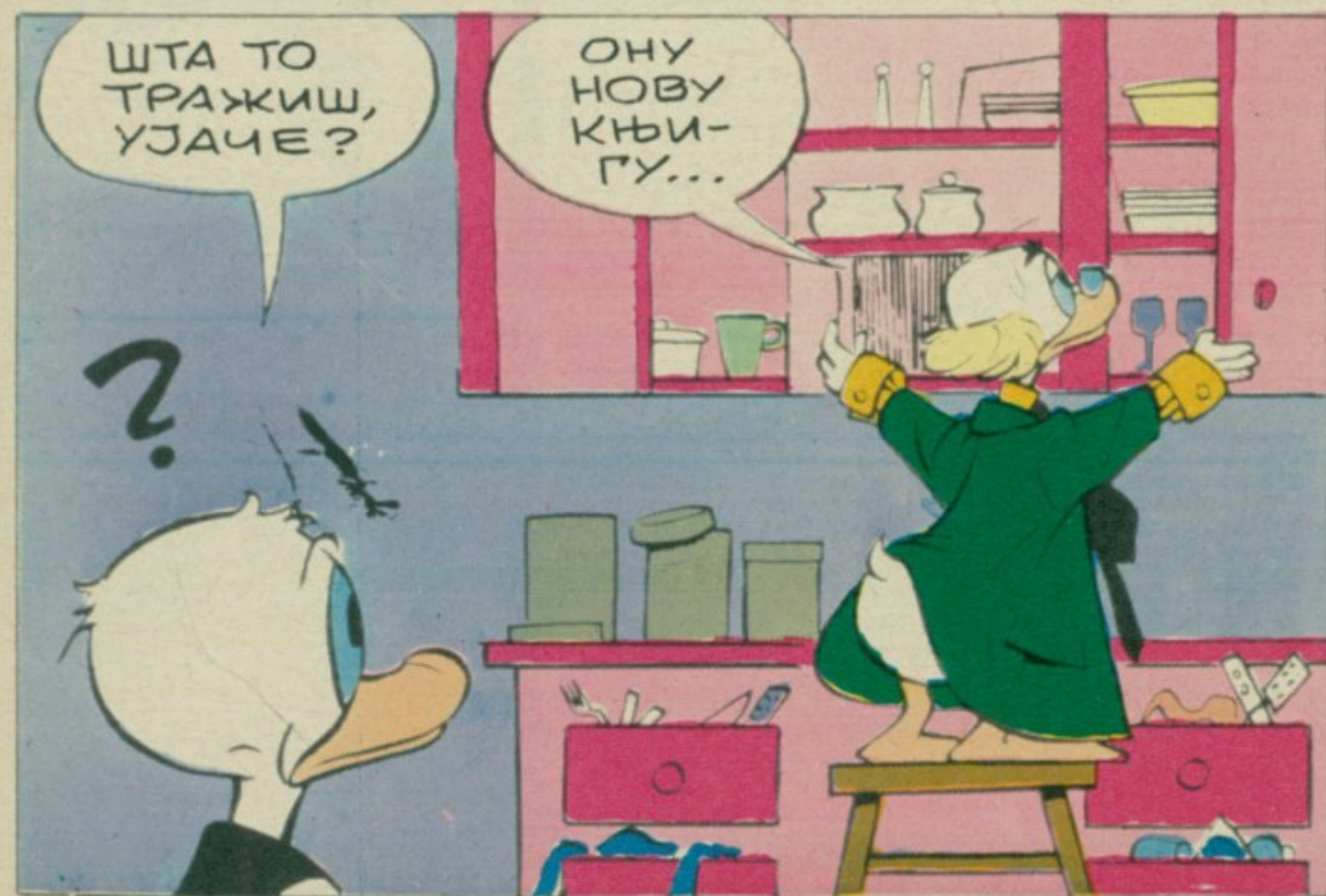
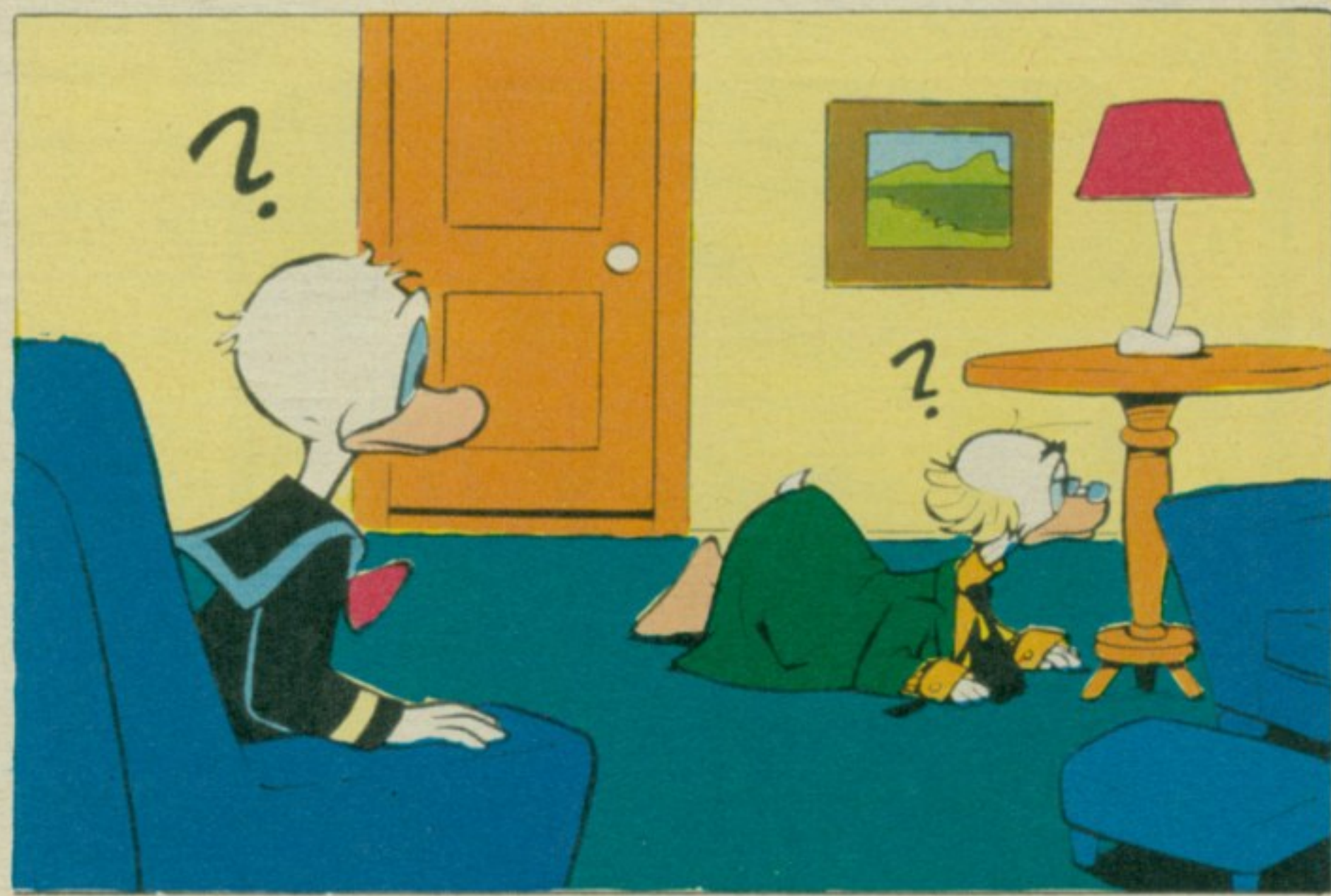

реч „реуматизам“ грчког је порекла и значи оно што је у покрету, што тече. Тиме се хтело рећи да је то болест која се на неки начин креће, сели из једног дела тела у други. Болест је добила име још пре две хиљаде година.

WALT
Disney

**ПАЈА
ПАТАК**

У ПОТРАЗИ ЗА ПРАДЕДОМ

Читаоци Политикиног забавника одазвали су се позиву објављеном у броју 1201 нашег листа и доказали да познају своје претке. Овде доносимо неколико награђених радова. Читајте их пажљиво: можда ћете наћи неког познатика или чак рођака. Ако и ви случајно знате нешто занимљиво из прошлости своје породице, опишите догађај и пошаљите. (Дозвољено је питати старије рођаке). Најбоље прилоге ћемо објавити и наградити. Не заборавите и старе фотографије тих својих предака. Пишите на адресу: Политикин забавник, 11001 Београд, поштански фах 124, са назнаком „Родослов“.

ВЛАДИМИР ПАЈЕВИЋ,
ученик III разреда
Основне школе у Нишу

ГРУЈИЦА СЕ ПОТУРЧИО

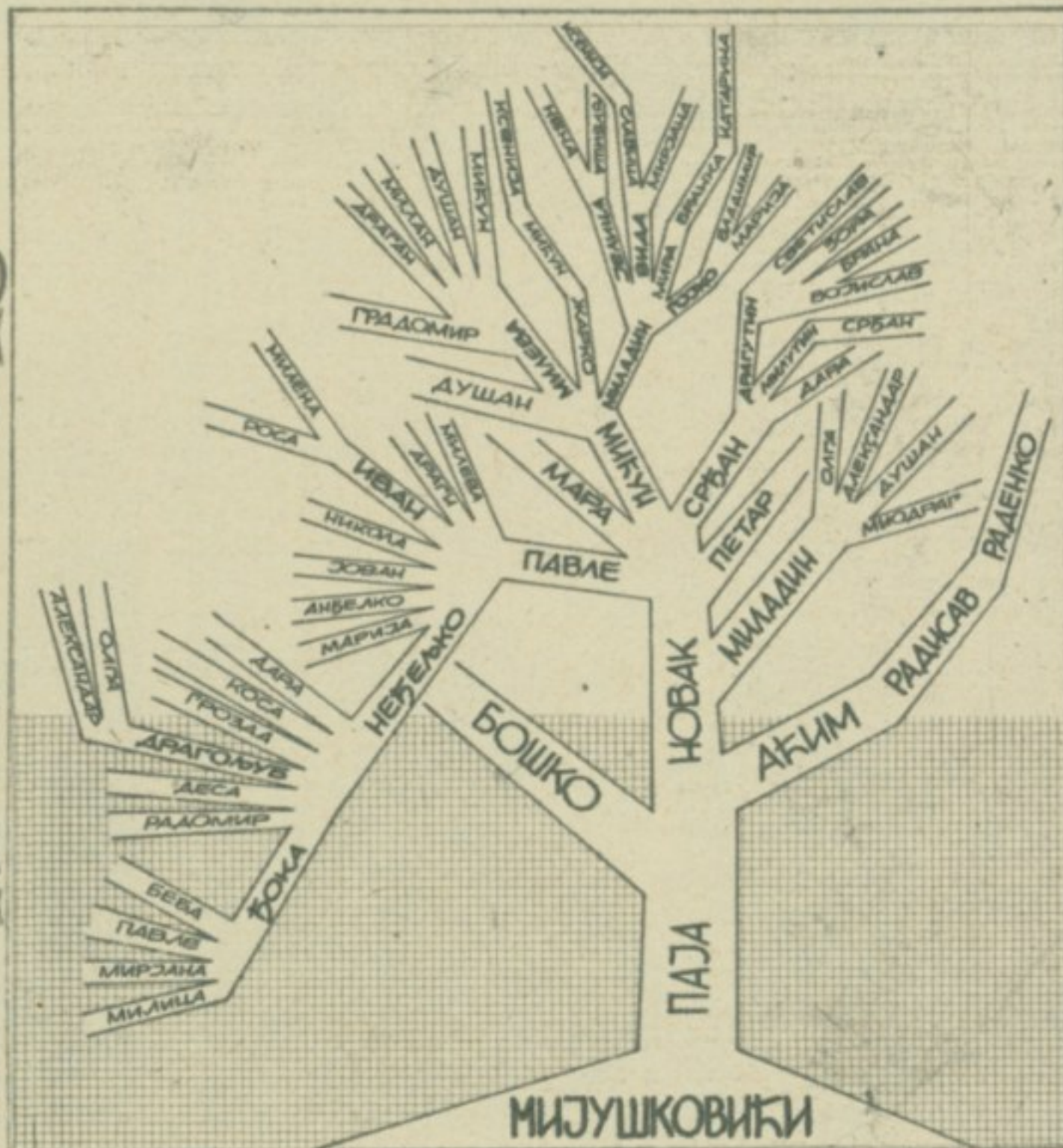
Мој стриц Мићун Пајевић, архитекта из Београда, упознао ме је с родословом наше фамилије, а ја вам га шаљем уз објашњење које сам добио од чика Мићуна.

О пореклу наше фамилије, а ја вам га шаљем уз објашњење које сам добио од чика Мићуна.

Деда Миладин са женом Јулком и кћеркама Јелицом и Видосавом. Година 1926. (Мој отац Гојко се још није био родио). Деда је као резервни официр погинуо децембра 1944. од бомбардовања у заробљеничком логору Оснабрику.

МОЈ ДЕДА МИЛАДИН
РОДИО СЕ У СЕЛУ ЗАБУЧЈУ
НА ЗЛАТИБОРУ, ОТАЦ
У СКОПЈУ, А ЈА
У НИШУ!

лије постоје три предања. По једном наши су старином из Сјенице и воде порекло од Васојевића Стеве, па су се после косовске битке склонили у Црну Гору.

По другом предању наши су преци из Бањске — са Косова — па су се за време Ђорђа Кастриота преселили у Црну Гору.

По трећем, Пјешивци, који чине спорна братства, воде порекло од претка Богдана који је био кнез или војвода а доселио се из племена Груда. Он је имао брата Грујицу, за кога се прича да се доцније потурчио и од њега се вре

меном намножило племе Груди.

Наш најстарији деда Паја по коме се ја презивам Пајевић (а по другима Пајо, па носе презиме Пајовић) потиче из лозе Мијушковић.

Отац мога оца Гојка, мој деда Младен, родио се у неком селу Забучју на Златибору. Службовао је између два рата у Скопљу и тамо се родио мој отац. Ја сам се, пак, родио у Нишу где је службовао мој отац и ту умро 1972. године.

Од стрица Мићуна очекујем даља обавештења о нашој лози.

(Хонорар 100 динара)

Кад је прошле године баба-Фема умрла, имала је 96, а ја 9 година. Али пошто ме је она чувала кад сам био мали, стигли смо да се лепо изразговарамо готово о сваком члану наше многобројне породице. Она и није била моја права баба већ старија сестра мог деда-Бранка, али како смо ми становали у њеној кући, волео сам да је слушам јер никад није причала до садно и са улепшавањем.

Ево, укратко, шта ми је причала баба-Фема о нашим старима.

Павле, најстарији наш предак за кога знамо, заједно с братом избегао је пред Турцима из села Липовца код Тополе у Аустрију, а остали чланови породице повукли су се у збег, у околне шуме, са стоком и најнужнијим покретним имањем. То је било после I устанка у Србији под Карађорђем, а можда и раније. Павле се после смирења вратио из Бингуле (село у Срему) да узме један део стоке али му остали нису дали јер није био у збегу и учествовао у очувању имовине, па се празних руку морао да зрати у Бингулу, одакле је дошао у Бежанију. Павла су звали Баја и по томе је породица добила надимак Бајин. (Кад је Милутин, брат мога деде Бранка, пре неколико година обишао село Липовац код Тополе да би потражио наше рођаке — тамо није на

БРАНКО ЈОВАНОВИЋ, ученик из Земуна

ШТА МИ ЈЕ ИСПРИЧАЛА БАБА-ФЕМА

шао ниједну породицу Јовановић).

Павлов син Симеон (Сима) и његова жена Анка заједно подигну у Бежанији, на слободној ледини, скромну кућу, вероватно од набоја, али без дозволе власти. Стога је Сима морао на саслушање код пољске жандармерије (фелд-жандармерије) која му је изрекла физичку казну, батине.

О Симеоновом сину Ђорђу зна се много више. Он је живео пуне 84 године, од 1827. до 1911. Учествовао је у Мађарској буни под патријархом Рајачићем и одатле донео свој „анцар“ којим су се деца играла. Та сабља нестала је за време I светског рата. Порушио је очеву кућу и саградио четворособну зграду са кујном, оставом и верандом. Бавио се поред земљорадње разним занатима: правио дрвене плугове, разбоје и друго. Куповао је земљу. (Тамо где је данас у Новом Београду блок 45, блок 70 и ослонац „Газеле“.) Хранио је свиње за трговину, држао

краве и имао свог говедара. Као трговац путовао у Пешту и Беч. Одржавао пословне везе са земунском чаршијом, нарочито с породицом градоначелника Марковића. Куповао он дашње модерне пољопривредне машине, косачице, самовезачице, „гепп“ за круњење кукуруза, а за снаху Кристину из Беча набавио машину за прање веша коју су два снажна момка морала окретати, те је као непрактична бачена и служила деци за игру. (Та снаја Кристина види се на слици доле са све-

кром Ђорђем, мужем Нићифором и десеторо деце!)

Зна се да је волео да пије вотку, али умерено. Живећи под Аустријом био је русофил, држао у кући слику руске царске породице.

У соби је имао два кривета, сто са клупама, сеђицу за одмор, вертхажмову касу, зидни часовник који је откуцавао сате, вечити календар и ловачку пушку — за лопове. Патос је био дрвени што је за оно време значило напредак. Један прозор имао је посебан отвор за посматрање

и разговор са онима који пролазе улицом.

Касније су поред куће саграђене велике штале за коње и говеда, магацини на спрат за житарице, велики кошеви за кукуруз, обори за свиње, испусти за краве, шупа за пољопривредне алатке и машине.

Био је друштвен, весела, није волео нераднике. Иако му у крштеници пише Георг, то је Аустрија хтела да их понемчи, звали су га Брата, мајстор-Бока или господар Бока. Када се по наговору укућана поново оженио Анком рођеном Гојковић из Купинова, дошао је у сукоб са сином Нићифором због тога што је недељом Анка редовно после цркве ишла у посете попадији и учитељици те каснила на ручак који је увек био у 12 часова. Сви укућани и момци морали су за столом очекивати баба Анку из посета што Нићифор није могао трпети. Једне недеље не чекајући оца он је наредио да се почне с ручком. Од тог дана Ђорђе је предао управу куће сину (абдицирао је). Јело му се доносило у његову собу, али су се отац и син даље договарали о управљању имањем које је било доста велико.

Нићифор, Ђорђев син, а мој прадеда, бавио се земљорадњом. Завршио је немачку школу у Земуну.

Године 1906. мој чукундеда Ђорђе позвао је земунског фотографа Рудолфа Гатера из Главне улице 18 да га сними са сином Нићифором, снахом Кристином и десет унука! Баба-Фема је прва с леве стране у другом реду, а деда-Бранко последњи у трећем

Имао десеторо деце. Одредио да три сина остану на имању а три да се школује што би и било да двојица нису погинула у рату.

Озбиљан и строг у кући. Свако од деце имало је свој посао у кући, од малих ногу учио их раду и штедњи. Тако је његова најстарија кћер Еуфемија, иако једна од најбогатијих девојака, сваки други дан чезама возила млеко у Земун. Једном јој се коњ отме и побегне, млеко проспе, а она остане у јарку. За пољске послове узимао је момке, а за кућне само жену и снахе. Контролисао је рад у пољу, а жена му Кристина одржавала обичаје и уређивала породични живот. У друштво је излазио у кафане. После његове смрти имање је 1910. подељено на задружне чланове. Према записнику о деоби било је око 196 јутара...

А прадеда Нићифор умро је због — пецања. Волео је много да иде у рибу, али је никад није јео. Те зиме изашао је на рукавац Саве, расекао лед и почео да пеца. У једном тренутку се оклизнуо и пао у воду. Спасу га неки људи који су се ту случајно затекли, кажу да су секирицама одвајали лед са њега, али кад је дошао кући, падне у постељу и умре од упале плућа.

Данас у породици имамо једног таквог који воли да пеца, то је Милош Ђонић, праунук Нићифоров по женској линији. Он је инжењер у Рибарском газдинству и петком преко радија говори о риболову. Али, ни он као ни деда Нића никад рибу није ставио у уста.

И на деда-Симу су се неки угледали. Мада је до био батине што је саградио кућу, Јовановићи су наставили да зидају, данас међу њима има бар десетак градитеља и архитеката. Мени су и деда Бранко и отац Драган архитекти.

А ја, ја сам, изгледа, наследио дужност баба Еуфемије да памтим претке и убележавам заједно са татом новорођене чланове у родослов који је он нацртао (погледајте страну 8—9 у овом Забавнику).

(Хонорар: 500 динара)

Припрема: В. СМЉАНИЋ У идућем броју: НИ ПЕТ ПАРА ЗА БАРОНА!

СПОРТСКА КВИЗИЈАДА

САМО НОГОМ

Знате ли који је ово пехар и ко га осваја?

1

Колико се корнера може највише извести на једној фудбалској утакмици?

3

Да ли се лопта у рагбију сме додати напред?

Који је званичан светски рекорд у скоку с мотком и ко га држи?

4

5

Знате ли који су југословенски стонотенисери били прваци света у дублу 1954. године?

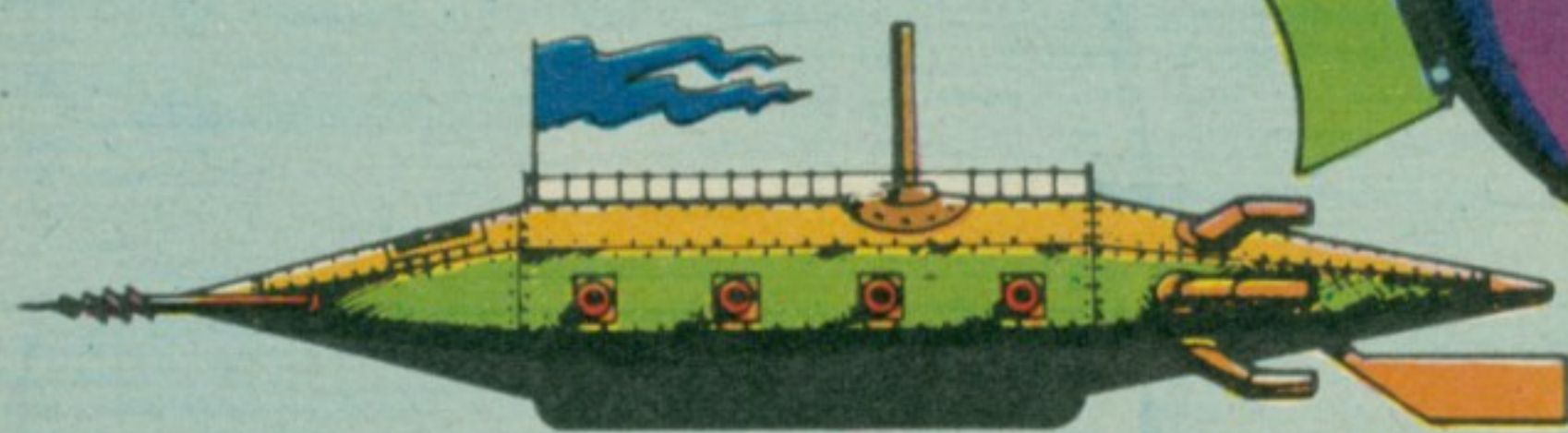
ОДГОВОРИ:

1. Ово је Девисов пехар који осваја најбоља тениска репрезентација на свету, победник Девисовог купа. 2. На једној фудбалској утакмици број корнера је неограничен. 3. Званичан светски рекорд у скоку с мотком држи Американац Боб Симпсон — 5,63 м. 4. Лопта у рагбију се сме додати напред, али само ногом. 5. Југословенци Жарко Долинар и Вилим Харанозо били су 1954. године прваци света у дублу.

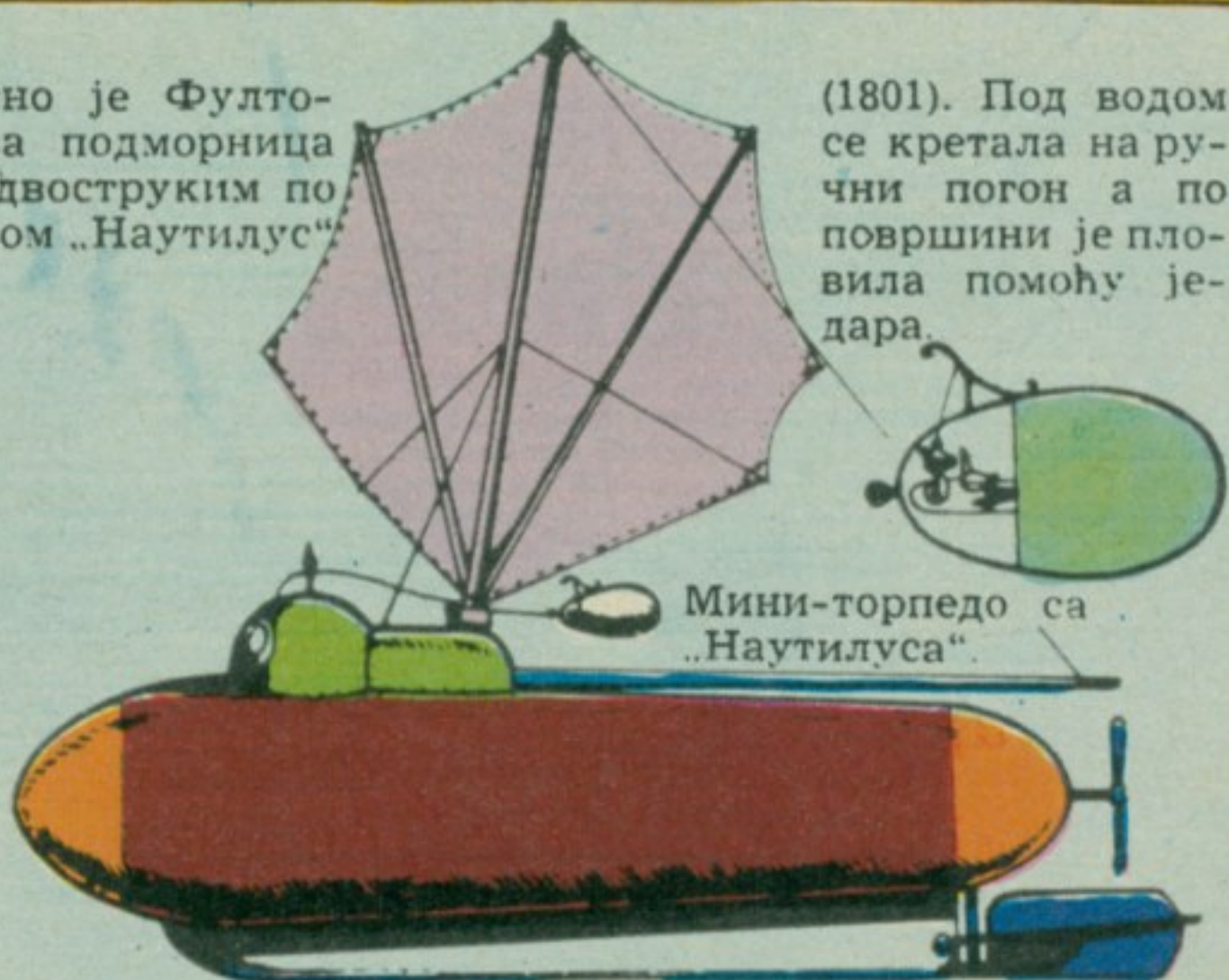
Слобода се брани и оружјем...

14

Крајем 18. в. поново се праве покушаји са подморницама. Творац ове металне подморнице (цртеж доле) са сврдлом и топовима за дејство под водом је не много значајан француски научник Мерсен (1588—1648). Требало је да се креће на парни погон са реактивним дејством. У средини је Бушнелова „корњача“ (Америка) на ручни погон, из 1776. године. Код ње је први пут употребљена елиса.

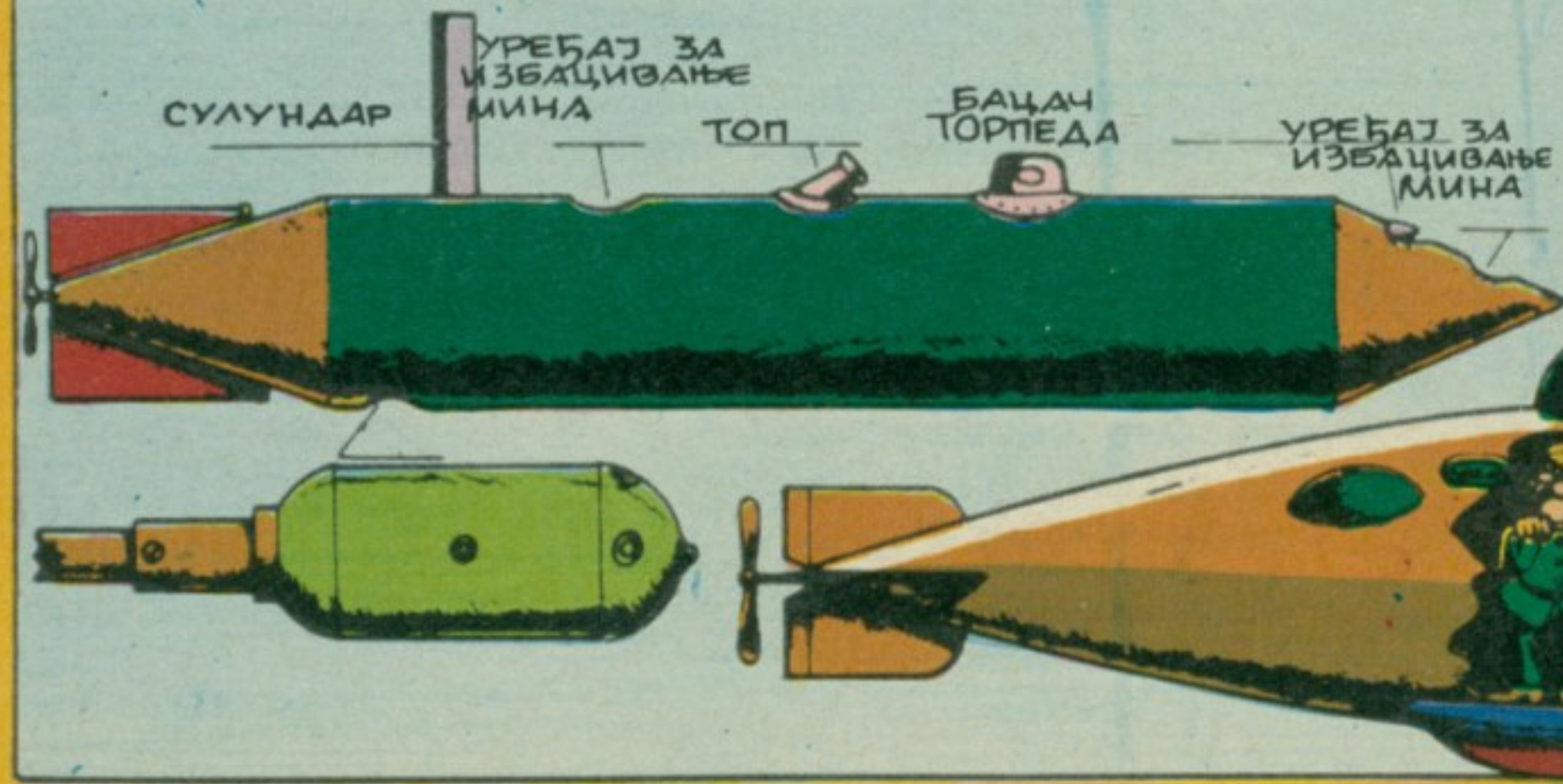
Десно је Фултонова подморница са двоструким погоном „Наутилус“

(1801). Под водом се кретала на ручни погон а по површини је пловила помоћу једара.

Мини-торпедо са „Наутилуса“

Лево је „Филипс“, подморница са „сулундаром“ (можда је то цев за довод ваздуха) конструисана у Чикагу 1851. Имала је подводни топ, уређаје за изbacивање мина и торпеда на реактивном принципу. После неколико подводних пловидби потонула је заједно са својим конструктором. У средини је „Давид“, једна од првих подморница која је торпедовала непријатељски брод. Користиле су је јужне државе у рату против Севера (1863). Имала је посаду од 8 људи.

Ово је велики брод-подморница „Алстит“ који су саградили Јужњаци 1862. На површини је пловио на пару а под водом помоћу електричних мотора, што је за оно време било значајно.

ТАЈНЕ БАЧКОГ СРЦА

Падао је снег ситан али мокар, онај који није добар ни за санкање, ни за скијање, а по мом мишљењу ни за гледање. Ипак сам расејано гледао кроз прозор зурећи у ситне пахуље. Није ми се седело на једном месту, нарочито сада када се мој пар Јован разболео. Да је он ту, било би још и добро јер смо ми умели да четрдесет пет минута проведемо бајно играјући руског шаха или подморнице. Сав свет ми је изгледао злослутан и монотон, те сам зажеleo да побегнем одавде да не слушам глупе песме које смо имали да научимо за час књижевности. Срце ми је било празно, а мисли сведене само на једну — да одем са часа. А онда сам се сетио нечега што ми је изгледало тако давно. Осетио сам нешто као кад вас гризе савест. Тај осећај враћао ми се кад бих и само помислио на ње но име. Ивана.

ЧИНИ МИ, СЕ...

Падао је снег као и сада. Опет сам гледао у монотоне пахуље. Јованово место било је као и данас празно. Одједном, у учионицу је ушао наш разредни и ми устадосмо да га поздравимо. Крај њега је стајала она.

Никада нисам видео нешто тако мило и драго. Дуга таласаста плава коса и парче ведрога бистрог неба у тим очима. Уздрхтао сам. Зажеleo сам да нежну прилику загрлим и сакријем од погледа мојих тридесет другова и другарица.

— Ово је ваша нова другарица Ивана Костић — рекао је разредни. — Нађите јој место где да седне

Сећање на Ивану

— Ево ово је место празно — рекао сам показујући на Јованову столицу. Знао сам да се он неће љутити због тога. — Овде може да седне.

— Добро, добро — одговори разредни. На ове речи она је бојажљиво и помало збуњено кренула ка мојој клупи.

— Хеј! Како се оно беше зваало! — упитих је чим је села мада ми је још у ушима одзвањало оно „Ивана“.

— Ивана! — одговори. — Добро, Ивана! Надам се да ти неће сметати што седиш поред типа попут мене, и да ти неће бити непријатно да гледаш моју фацу.

— Неће, чак ми се чини да ћемо се добро слагати.

Ово је у мени изазвало пријатну топлину. Осећао сам се као да ме је неко погодио у главу.

Да, то је била љубав на први поглед.

ПРИЗНАЊЕ

Од тада сам просто трчао у школу само да видим то блажено лице. Нешто ме је гонило да се стално окрећем ка њој. Кад би нам се погледи срили, брзо сам окретао главу. Држао сам јој песнице кад је одговарала и напрезао се да што

ДРЖАЛА ЈЕ ИСПОД РУКЕ ЈЕДНОГ МЛАДИЋА И НЕШТО ПРИЧАЛА. КАД МЕ ЈЕ УГЛЕДАЛА, НАСМЕЈАЛА СЕ И ПОЗВАЛА МЕ.

Сваке суботе излазили смо у биоскоп или диско-клуб. Али, те нисмо. Ивана је рекла да је заузета.

НАЈЛЕПША ЉУБАВНА ПЕСМА

Љубавни растисанак

Два цвијета у босиану расла:
Плави зумбун и зелена када.
Плави зумбун оде на Јоване,
Осита када у босиану сама.
Поручије зумбун са Јованом:
„Зупи моја, у босиану кадо!“
Како ти је у босиану самој?
Одговара из босиана када:
„Што је небо, да је мист артије,
Што је јора, да су калемови,
Што је море, да је црт мурећей;
Так да тишем црт јорине дана,
Не бих моји истисала јада“.

(Народна песма)

тише шапућем. Она је то исто чинила за мене и схватио сам да та њена шапутања нису баш тако безначајна. А онда сам је позвао је ног дана да одемо до „Пеливана“. Купили смо по један сладолед и лимунаду (јер ми је депарац био при крају). Док сам је гледао како полако тричка корнет, у мени се нешто преломило и ја зажеших да јој отворим срце.

— Знаш, Ивана, овај, ја... — нисам знао како да скрпим реченицу.

— Знаш! — изненада је рекла скривајући поглед својих плавих очију. Чврсто сам је ухватио за руку и ми изађосмо из послasti-чарнице. Кад смо дошли пред зграду у којој је станова, нежно сам је пољубио, а она се тргла и без речи отрчала кући.

Сутрадан сам је сачекао и отишли смо заједно у школу. Смешила се док смо, држећи се за руке,

улазили у учионицу. Тада су сви сазнали за нашу искрену, отворену љубав. Кад смо долазили или одлазили, руке су нам биле спојене а погледи заљубљени. Приметили смо како нас други гледају помало љубоморни на нашу срећу.

Нисмо се свађали, били смо попустљиви једно према другоме. Сваке суботе излазили смо у биоскоп или диско-клуб. Али те нисмо. Сећам се, био је двадесети јун. Пролеће је било на крају.

СРЦЕ МИ СЕ ЦЕПАЛО

Ивана је рекла да је заузета. Завршио сам задатак и изашао да прошетам. Лутао сам бесциљно улицама и, кад сам се случајно окренуо, угледао сам Ивану и једног младића како се држе под руку и нешто причају. Она је мене ви-

дела. Насмејала се и позвала ме. Међутим, ја сам као без главе побегао. Бежао сам од ње, њеног осмеха. Бојао сам се људи.

У школи је покушавала да започне разговор са мном. То јој није успело. Причала је нешто дуго но ја је нисам чуо. Нисам хтео да примети како је онај догађај на мене болно утицао. Правио сам се потпуно равнодушан док ми се срце цепало од туге. У среду није дошла у школу. Како сам се изненадио кад нам је разредни старешина рекао да се одселила.

Себи нисам могао да опростим што је нисам саслушао. Стално ми је у свести била слика њеног тужног лица. Више нисам био онај насмејани дечак коме је шала била најважнија. Моје тмурно расположење није могао да промени ни Јован који је на све могуће начине покушавао да ме орасположи. А онда, кад сам након месец дана своје ране скоро залечио, примио сам писмо са либијским маркама. Познао сам Иванин рукопис:

Драги Бобане!

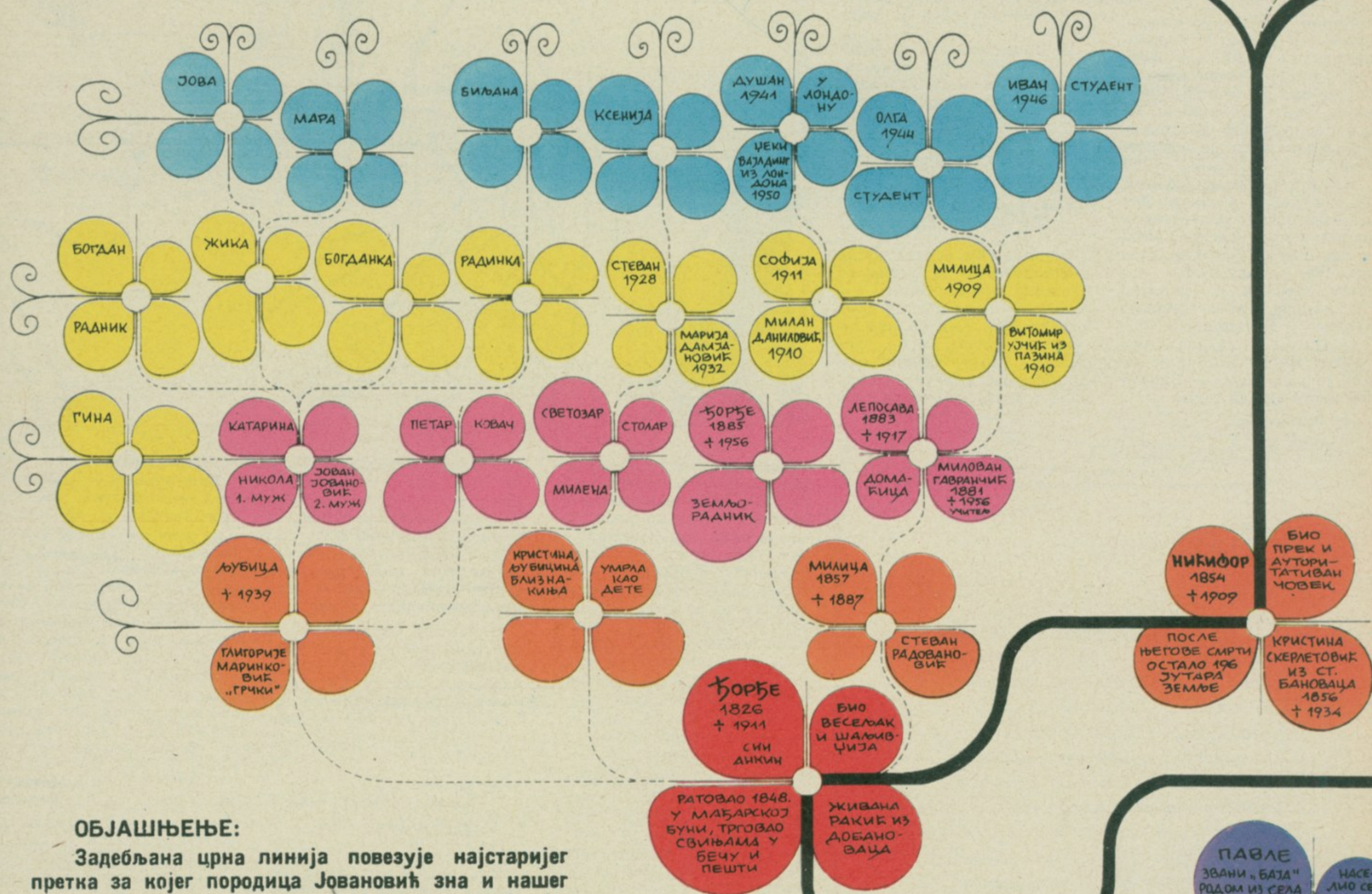
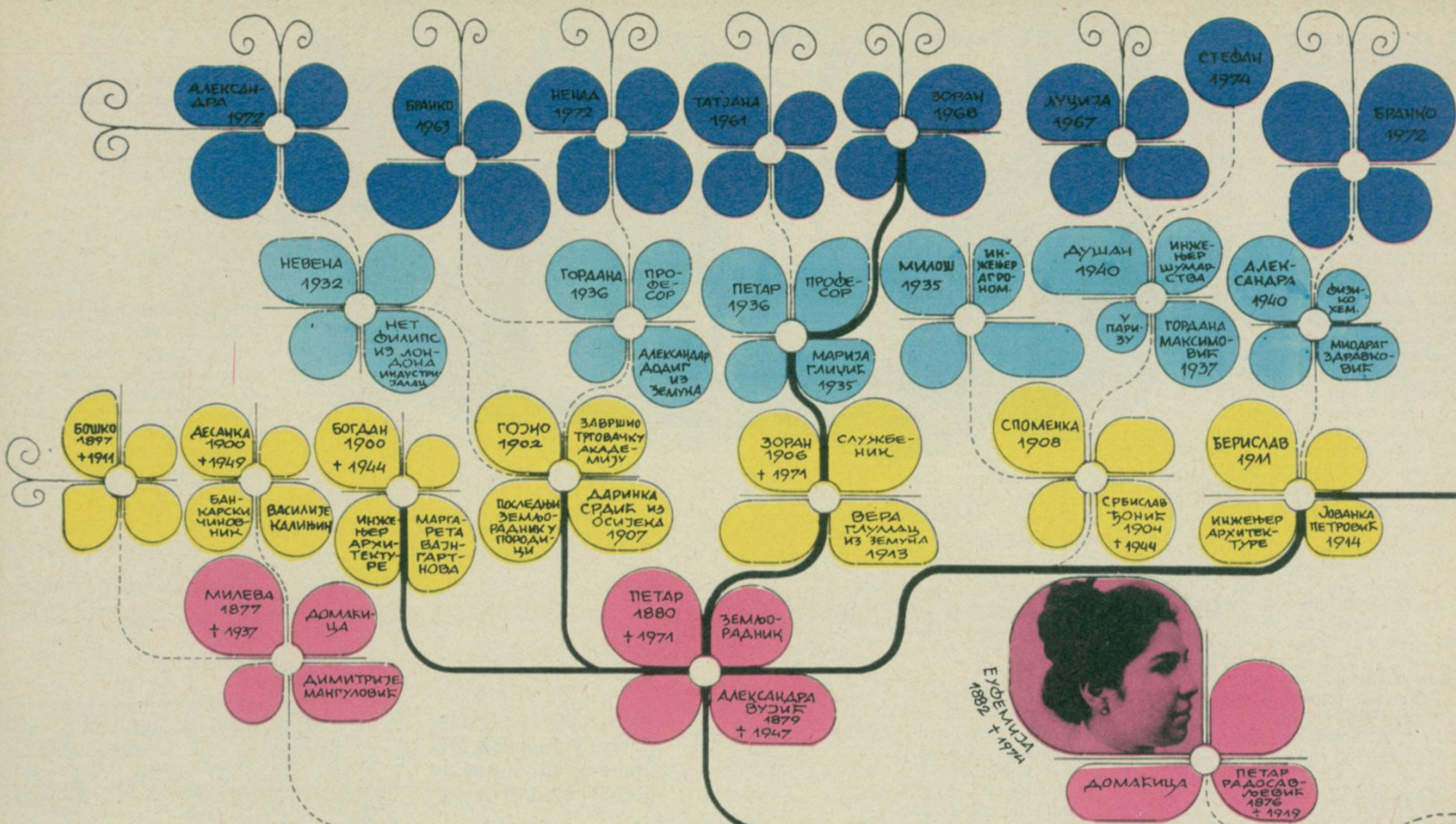
Извини што је моје писмо тако кратко. Желела бих толико да ти кажем, али речи ми просто замиру на уснама. Жао ми је што је морало овако да се сврши. Зашто ниси хтео да ме саслушаш? Зашто? Онај младић је био мој брат од стрица који је дошао из Ниша да нас посети. Овде у Либији је лепо. Не шаљем ти адресу зато што не знам да ли ме још волиш. Молим те сачувај ово писмо да те понекад сети на мене.

Са љубављу
Ивана

Прошло је једно пролеће. Прошла је и једна љубав. Ивана је отишла. Тада сам имао шестест година, а она испуњава моје срце и сада кад ми је осамнаест.

Слободан Живковић,
ученик, Ул. светог
Саве 34а,
11000 Београд

(Хонорар: 250)

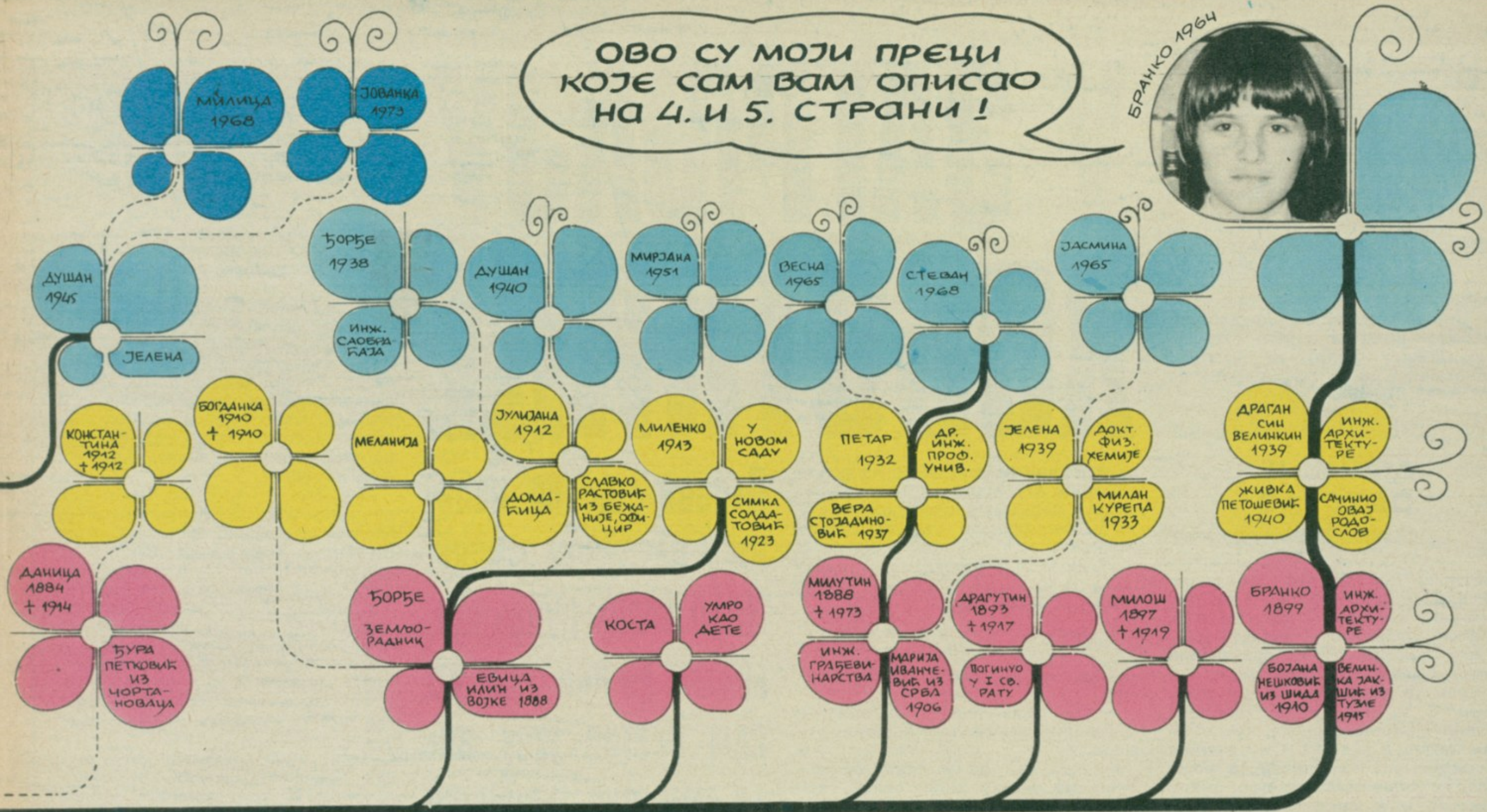

ОБЈАШЊЕЊЕ:

Задебљана црна линија повезује најстаријег претка за којег породица Јовановић зна и нашег читаоца Бранка из Земуна који је седма генерација. Црне пуне линије приказују мушке, а испрекидане линије женске потомке фамилије Јовановић. Свако колено (генерација) обележено је различитом бојом.

РОДОНАЧЕЛНИК ПОРОДИЦЕ

БРАНКО 1964

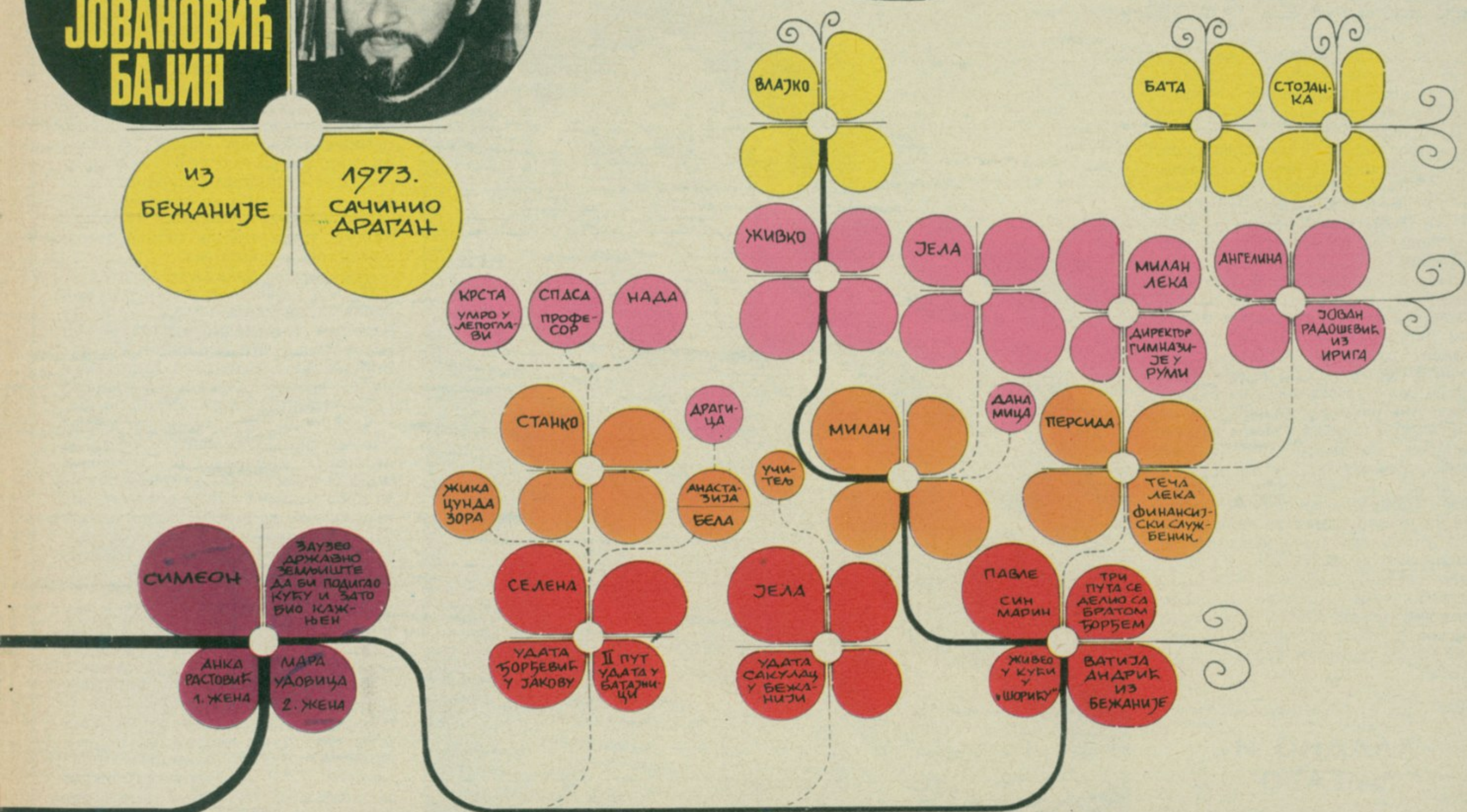

A circular black and white portrait of a man with a full beard and mustache, looking directly at the camera. He is wearing a dark, possibly clerical, garment with a white collar. The background is slightly blurred, showing vertical lines.

из
БЕЖАНИЈЕ

1973.
САЧИНИО
ДРАГАН

О НАШОЈ ПОРОДИЦИ САЗ-
НАО САМ НАЈВИШЕ ОД БАБА
-ФЕМЕ КОЈУ ВИДИТЕ ЛЕВО, НА
СЛИЦИ ИЗ ДЕВОЈАЧКИХ ДАНА!

ОВАКО СЕ ПРАВЕ РОДОСЛОВИ!

ИЗ ЛИПОВЦА ДОШАО
СА БРАТОМ КОЈИ СЕ
НАСЕЛИО У БИНГУЛИ

Већ три године живео сам на острву Кору у архипелагу Фици. Острво сам добро познавао, али никада нисам био у подводним пећинама о којима су ми често причали радници са плантаже.

— Лепе су, треба свакако да их видите — говорили су.

Али, нико није пристајао да ме поведе јер су веровали да у некој од њих живи диновска хоботница. А с хоботницама, то је знало и најмање дете на острву, не треба се шалити. Ипак, предложио сам друговима са којима сам радио, Денису Рилију и Апениси Вакатабију, да обиђемо пећине на рту Алду. Пристали су.

ДЕНИС ЈЕ ОДУСТАО

Стигли смо до рта око подне 14. априла 1972. године — тај датум нећу заборавити док сам жив.

Улаз у пећину налазио се у подножју високе стене, при-четири метра изнад површине мора.

Први је нестало у отвору Апениса, а за њим и нас двојица. Пећина је била округла, пречника око десетак метара. Са глатких, влажних зидова капала је вода. Свод се завршавао дугачким окном тако да је у њој владала непријатна полутама.

— Ова пећина повезана је са следећом, али се улаз у њу налази испод површине воде. Мораћемо да заронимо — рекао нам је Апениса кад смо ушли у воду. — Могли бисмо и њу да погледамо.

Али, било је тешко пронаћи пролаз до друге пећине. Дуго и опрезно смо пипали стопалима испод површине воде, све док Апениса није узвикнуо:

— Ево га!

— Не допада ми се све ово. Боље је да се вратимо — рекао је већ унезверени Денис. — Хвата ме страх од овог полумрака. А и ко зна чега све ту има.

Али и Апениси и мени се цела авантура допала и нисмо желели да сада, на пола пута, одустанемо.

— Не буди кукавица! — почео сам да убеђујем Дениса. — Немаш чега да се плашиш. Ја ћу ићи први.

Удахнуо сам дубоко и заронио. Одмах за мном пошао је Денис а Апениса је био последњи. Пливали смо један за другим, готово надокхват руке, јер никада се не зна шта вас чека под водом. Зато је било боље да останемо на окупу.

Кад сам изронио, нашао сам се у потпуном мраку. Мада нисам кукавица, морам да признам да сам осетио неку језу.

У пећини је било топло. Осврнуо сам се очекујући да изрони Денис који је пошао одмах за мном, али њега нигде није било. Касније ми је испричао да га је, док је ронио испод гребена, обузела паника. Апениса, који је ронио за њим, приметио је да Денис очајнички млатара рукама и ногама и помагао му да се врати назад у прву пећину.

ХЛАДНО И ЉИГАВО

Није прошло много времена, кад се крај мене из воде појавила Апенисина чупава глава. Пошто,

У ЗАГРЉАЈУ ХОБОТНИЦЕ

је у пећини владао скоро непрозирни мрак договорили смо се да он остане поред подводног пролаза а да ја отпливам до супротне стране пећине.

Пливао сам добрих двадесетак метара пре него што сам руком дотакао глатки зид.

— Има ли чега у овој пећини? — упитао сам Апенису.

Глас ми је некако шупље звучао.

— Не, нема ничег осим воде — одговорио ми је али не много уверљиво.

— Чуо сам да у некој од пећина на острву живи опасна хоботница... — још нисам честито ни завршио реченицу кад се зачу необичан плусак воде на само неколико метара од мене.

— Хоботница! — врисну Апени-

Пливао сам по пећини у потпуном мраку. Мада нисам кукавица, морам да признам да сам осетио језу када сам чуо необичан звук у близини.

са кога у мраку нисам могао да видим.

— Апениса! — позвах га. Али, одговора није било. Мора да је побегао, помислио сам. Остао сам сам. Више нисам знао где је излаз.

Отиснуо сам се ногама о стену и запливао снажним замасима ка месту где сам мислио да се налази Апениса. Пливао сам два — три метра, кад ми нешто дугачко, хладно и љигаво дотаче ногу и поче да се савија око ње.

За тренутак нисам могао да се померим од страха, а онда сам почео да млатарам слободном ногом, ударајући по пипку из све снаге. Стисак је попуштао. Успео сам да се ослободим иако сам већ изгубио сваку наду. Неколико секунди касније пипао сам рукама по зиду тражећи излаз. Али, од њега ни трага.

Емо сам у клопци. Тихо сам покретао руке по површини воде јер сам се плашио да ме хоботница поново не открије. „Мораш да пронађеш излаз, само мирно, без панике“, говорио сам сам себи.

Пливао сам полако, пипајући по зидовима и узалуд трагајући за и најмањим трачком светлости у дубини воде који би ми показао где је излаз.

Дрхтао сам од страха. Тешко сам дахтао у топло, спарном ваздуху.

Нисам знао колико је сати, али сам претпостављао да се ближи време када се у тропској клими нећ нагло спушта и губи и најмања светлост. Био сам већ изгубљен.

ПОСЛЕДЊИ ПОКУШАЈ

У пећини је спарина постајала све тежа а ваздуха је било све мање. Морао сам што пре да нађем излаз ако сам хтео да останем жив. Још једном сам се отиснуо од зида и запливао насумице. Не знам колико сам дуго пливао по пећини када сам, најзад, угледао на два метра од себе трепераву светлост у дубини. Протрљах очи рукама, стрепећи да се нисам преварио. Међутим, светлост није нестала. Када сам се нашао тачно изнад ње, заронио сам.

Био је то подводни пролаз.

На мој ужас, од страховитог притиска у плућима нисам могао да изроним. Очигледно, плима је већ наступила и ниво воде у обе пећине се знатно подигао. Морао сам да се вратим назад — у пећину са хоботницом.

Злослутни звук, који је подсећао на звиждук, опоменуо ме је да немам времена за губљење. Знао сам да такве звукове испушта хоботница. У следећем тренутку осетио сам да ми се пипак обмотава око ноге. Удахнуо сам дубоко, заронио и ударајући снажно ногама једва успео да се ослободим стиска.

Изгубио сам сваку наду да ћу успети да се извучем из пећине. У ушима ми је звонило, хватала ме је вртоглавица. Био је то крај. Ипак, одлучио сам да покушам још једном, последњи пут.

Заронио сам задржавајући дах што сам дуже могао. Када сам најзад изронио на површину, дашћући и једва се уздржавајући да не повраћам, био сам у првој пећини. Десетак минута касније провукао сам се кроз отвор и легао на топлу, суву земљу испод отвореног неба.

Рон Хартли

У КРУГУ
ПОРОДИЦЕ :

НИКАД МИРА

МАЛИ ЈУНАЦИ ВЕЛИКОГ РАТА

Због комада проје и мало сира борци Омладинске чете били су спремни да свом најмлађем другу изрекну најтежу казну.

ДВЕ ПАЛИНЕ

У незадрживом јуришу мали борци су отели два топа.

У пролеће 1944. године, негде у Босни, образовали смо у Првој војвођанској бригади Омладинску чету. Било је у њој четрдесетак бораца, не само из Војводине, већ и из Босне, Црне Горе, Србије и других крајева. Све један другоме до ушију. Деца. А прави борци. Имали су и свог командира, Јовицу Кернеза (сада потпуковника ЈНА). Имао је свега 16 година. Комесар чете био је Сима, и он шеснаестогодишњак. А њих двојица били су у чети најстарији.

Чета је била права војничка формација. Поред командира и комесара имала је и своју болничарку, такође млађу од 16 година, и интенданта. Омладинска чета је била подељена на

два вода на челу којих су, опет, били командири. Сви су били наоружани, углавном кратким италијанским пушкама, а доста њих носило је немачке аутомате, бомбе, револвере.

»ОЧЕШАО« ГА РАФАЛ

Да бисмо заштитили те најмлађе борце, новообразованој чети давали смо лакше задатке, ако је у рату који смо ми водили уопште било лаких задатака: да буду пратећи део штаба бригаде, да обезбеђују болницу. Али, одједном се у тој чети појавила „недисциплина“: нису били задовољни својим „заштитним“ задацима. Зато су често, ноћу, појединачно и у гру-

пама кришом одлазили у друге чете и учествовали у жестоким борбама и окршајима. Због тога смо их критиковали. Само, то као да није помагало...

У јулу 1944. године наша XVI дивизија добила је задатак да нападне Шековиће које су запоселе јаке усташке и немачке снаге. Позовем командире бригаде на извиђање. Тек што сам издао наредбу за напад, крај мене се однекуд створише Јовица и Сима, командир и комесар Омладинске чете.

— Друже Камењару, зашто нама ниси дао никакав задатак? Зар ми не можемо у борбу? Зар да останемо по страни кад нас очекује тешка битка? Ми да седимо, а да наши старији другови гину... — почеше прекорно.

Видим, погођени су. Почнем зато да их убеђујем да сам и за њих предвидео веома важан и одговоран задатак. Они ће бити резерва команданта дивизије, моја важна резерва. Па, у току напада, кад устреба, у критичном часу, ја ћу их позвати и они ће ступити у дејство...

Саслушали су моје образложење али, видео сам, нису ми баш поверовали.

Борба за Шековиће трајала је читаву ноћ. Жестоко смо се тукли али нисмо успели да их заузмемо. У зору, док сам стајао на осматрачници пратећи развој борбе, крај мене су проносили борце рањене у првим редовима. Кад сам једну болничарку запитао кога носи, одговорила ми је не заустављајући се:

— Друже команданте, то је Сима, комесар Омладинске чете.

Прићох и упитах га:

— Шта је то, Симо, како си смео да идеш у борбу без одобрења?

Сима се мало придиже на носилима, осмехну се као да жели да се оправда, па ће рећи:

— Друже Камењару, није то ништа, нисам тешко рањен, само ме мало очешало...

А био је тешко рањен. Митраљески рафал дохватио га је преко стомака. Ра на је била дубока и велика... Срећом, лекари су му спасли живот. Ране су му зацелиле и Сима је наставио пут са својом четом.

ЛАЛИНО ОПРАВДАЊЕ

Омладинска чета прешла је све путеве којима је ишла наша дивизија. И учествовала у свим борбама

КОШУЉЕ

Кретала се кроз Босну, тукла се са злогласном немачком дивизијом „Принц Еуген“. Били су то тешки дани...

Сећам се добро марша са Романије, преко Зеленгоре, до Црне Горе. Немци су нас стално нападали. А људи, исцрпљени од глади, једва су се кретали. Поклани смо готово све коње да бисмо се некако прехранили. И старији борци тешко су подносили сталне маршеве и глад. А како је тек било тој деци, борцима наше Омладинске чете. Данима нису видели ни окусили проју, а камо ли што друго...

У току марша преко Шће пан-поља, на једној стази, затекнем нашу Омладинску чету. Шћућурили се и нешто расправљају. Озбиљна лица, намргођени. Приђем комесару, сад је то био Лазо који је заменио рањенога Симу.

— Шта је на дневном реду, Лазо, кад тако озбиљно расправљате?

— Друже Камењару, прва тачка је дисциплина на маршу, а друга, питање друга Лале.

Знао сам тог малог борца, Лалу. Био је најмлађи међу најмлађима. Дете — само једанаест година је имао. Мали растом, црномањаст, леп, очи мирне, а трепавице дугачке, стално у покрету... Сви смо волели малог Лалу, био је дисциплинован, храбар борац. Изненадио сам се: шта ли је то учинио? Зато се обратио дечаку који је спуштене главе седео међу друговима:

— Шта си то направио, Лало, кад о томе мора да расправља цела чета.

Али, Лала је ћутао. Седео је озбиљан, погружен, тужан. Уместо њега јави се комесар Лазо:

— Друже Камењару, друг Лала је направио најтежу

грешку. Дао је део униформе неком сељаку...

— А због чега је дао? — упитах.

— Па, ето, за мало проје и сира дао је своју кошуљу, партизанску...

Видим, наоштрила се чета, казниће Лалу. Одлучили су да чувају дисциплину, партизански морал, никоме неће опростити, па ни малом Лали. Позовем комесара мало у страну, па му кажем да не би требало тако строго, Лала је мали, најмлађи међу њима, марш је тежак, глад велика, зар зато да стрељају? А комесар ми одговори, отприлике овако:

— Знате, друже команданте, не смемо никоме праштати, ми смо партизани, борци. Ако опростимо ситницу, ако пређемо преко тога, правиће се и веће грешке. Каква ће нам онда бити дисциплина како ћемо извршавати борбене задатке?

Видим да се Лали добро не пише, да је чета спремна и за најтежу одлуку, ма да јој није лако. Али, чудно ми је што Лала ћути. Да ли су га све питали, да ли је све рекао? Због тога се умешах у расправу. Упитах Лалу, онако, више другарски него војнички:

— Је л' истина, Лало, ово што другови кажу?

Лала подиже поглед. Заиграше оне дугачке трепавице. Гледао ме је отворено, искрено, па ће онда, као да сваку реч важе и потписује:

— Истина је, друже Камењару, истина је...

И понављајући ове речи Лала поче да раскопчава своју војничку блузу направљену од неке немачке униформе. Кад је раскопча, он се, раздрљивши је, окрену мени и целој чети, па рече:

— Истина је, друже Камењару. Дао сам једну кошуљу, али ја сам имао још једну. Ево, ту је, на мени, нисам без кошуље...

Занемех. И, признајем, сузе ми ударише на очи. Грло ми се стегло. Шта да кажем том малом Лали и његовим исто тако малим друговима? Комуниста сам одгањо и командант дивизије, прошао сам много у животу и борбама, али готово да бих и ја у тим тешким данима и на том тешком маршу дао кошуљу да утолим глад, а камоли то дете, које се још ни неба, ни сунца није било нагледало... Како да га прекорим, како да му кажем оштру реч?

Све се добро завршило. Лалин „доказ“, његова друга кошуља, ипак је утицала на чету да му не изрекне најстрожу казну. До био је само „најоштрију

критику“. Јавну, пред стројем, пред командантом дивизије. И то се више никада није догодило.

Лала је жив и данас. Чуо сам да живи негде у Срему. Не могу да се сетим његовог презимена. А волео бих да ми се јави...

НЕОБИЧНО ОДЛИКОВАЊЕ

И после, кад смо прешли у Србију, ти мали борци учествовали су, као самостална чета, и у борбама за ослобођење Београда. Прешли су затим, са дивизијом, и у Срем.

У току борбе за ослобођење Руме, наша Прва бригада, у чијем је саставу била Омладинска чета, затекла се у Доњем Петровцу. У тој борби подржавала нас је једна совјетска јединица, дивизион каћуша и дивизион топова од 155 километара. Батерија совјетских топова из Петровца тукла је Немце који су се бранили у Путинцима. Једна специјална немачка јединица, која је добила задатак да некако ућутка батерију, успела је да се провуче кроз положаје и зароби два топа. Кад су то чули борци Омладинске чете, дохватили су оружје и јуришали на Немце. Натерали су непријатеља у бекство и отели им она два

совјетска топа. У том окршају погинуо је омладинац Јанко из Шида...

Кад су после завршене борбе примали та два топа многи совјетски официри и војници скинули су своја одликовања и ставили их на груди малих бораца из Омладинске чете. А нема веће части и признања но кад борац своје одликовање, заслужено храброшћу и у борби, да другоме борцу...

Сви преживели борци Омладинске чете и данас су добри другови и често се састају. Раде, чуо сам, брсе се и у миру, да живот буде лепши, да рата не буде више.

Марко Перичин Камењар

У јединицама Марка Перичина Камењара, прослављеног команданта 36. и 16. дивизије Народно-ослободилачке војске, народног хероја и данас генерал-пуковника, увек је било малих бораца који су својом храброшћу и зазивали дивљење. За њих и данас каже с топлином и љубављу: „Били су то прави мали хероји“.

(Казивања „Мали јунаци великог рата“ бележи Момчило Стефановић)

— Истина је, дао сам кошуљу, али ја сам имао још једну...

DIK
BROWNE

ХОТАР

СТРАШНИ

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ...

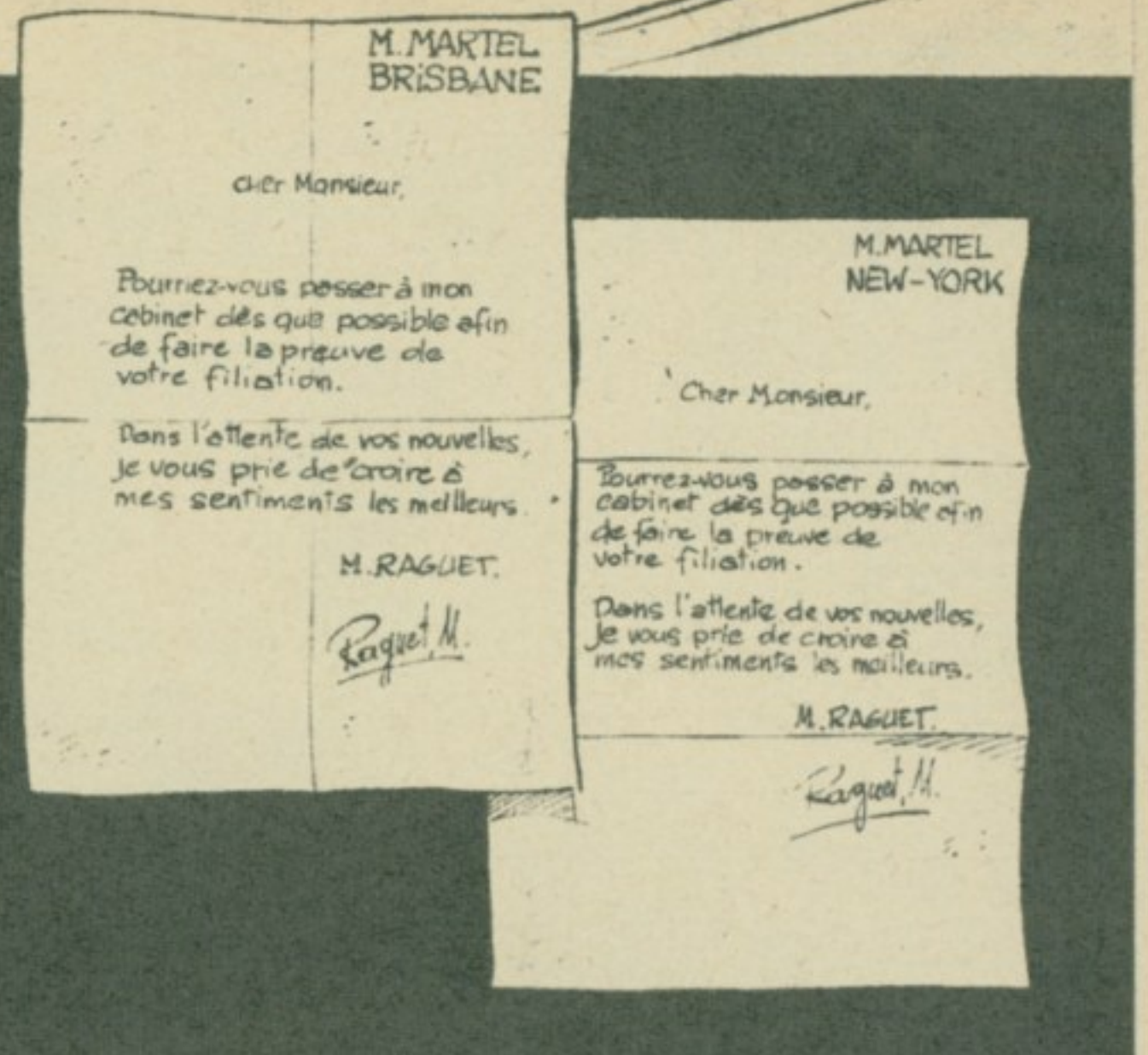
То вам је једна стара и доста тужна прича, инспекторе Жеди — почео је адвокат Роже Ришар. — У мојим је рукама тестамент Мартина Мартела...

Пред очима ми се указао лик богатог банкарка: био је то старац енергичних црта лица... тамних очију и седе косе.

— Можда нисте знали — наставио је адвокат — да је недавно умро од срчане капи. Оставио је огромно богатство и ја треба да нађем његовог наследника...

— То је његов син?

— Да, његов син Клод, али ту почиње невоља. Клод

ЛАЖНИ НАСЛЕДНИК

је пре седамнаест година киднапован. Мартел је платио уцениваца огромну суму, али дете никад више није видео. Ипак, до краја живота је веровао да ће се кад-тад Клод појавити. Узалуд. Од Клода није било ни трага ни гласа. После смрти дао сам оглас у више новина у разним деловима света...

— И, јесте ли добили одговор?

— Не један већ два: јавио ми се Клод Мартел из Аустралије, из Бризбена, а други се исто тако потписао, само жиг је из... Њујорка.

— Јасно, један је лажан...

— Свакако. Али, који. Него, остала ми је једна нада. Ја сам један од ретких који је видео Клода. Имао је тада две године и, сећам се много је личио на своју мајку Едиту која је била плава са тамним очима. Она је, на жалост, умрла после киднаповања умрла.

— И ви верујете да бисте га сада, после седамнаест година, могли да препознате? — питао сам.

— Можда. По инстинкту. Осим тога ја ћу обожљиво озбиљно испитати и проверити све што се може... Лажни наследник ће можда направити неку грешку коју ћете ви моћи да откријете... Наравно, ако пристајете да ми помогнете.

— Помози ми, сигурно. Али, реците ми на који начин ћете их контролисати?

— За почетак, свако — адвокат ми показа два потпуно иста писма. Једно је било адресовано на Клода Мартела у Бризбену, а друго на Клода Мартела у Њујорку. Текст је био истоветан:

Драги господине,
Молим вас да што пре дођете у моју канцеларију и

донесете доказ да сте ви наследник покојног Мартина Мартела.

У нади да ћемо се ускоро видети примите моје поздраве

Р. Ришар

Адвокат је пресавио свако писмо начетворо, ставио га у коверат и обећао да ће ме чим буде добио новости обавестити.

Опростили смо се срдечно. Нисам ни слутио да га видим последњи пут.

Неколико часова касније, усред ноћи, адвокат ме је позвао телефоном. Био је узбуђен.

— Хало, инспекторе Же-

— Хало? Хало? — викао сам. — Шта се догађа!

— Упомоћ... варалица... он...

Пуцањ из револвера одјекнуо је у слушалици... и то је било све. Затим је неко окачио слушалицу. Очигледно, убица...

Обавестио сам телефоном дежурног у полицији и похитао у адвокатов стан. Ту ме је дочекао комесар Мерлије.

— Очигледно док вам је телефонирао, из Бризбена или Њујорка стигао је лажни наследник, убио Ришара, покупио своје писмо и

катово писмо, ступиће у везу са адвокатовом канцеларијом и тада ћемо знати да ли је варалица из Њујорка или Бризбена!

Осам дана касније један млад, висок човек, црне косе смејих очију појавио се у адвокатској канцеларији.

Комесар Мерлије га је примио у мом присуству:

— Тражим адвоката Ришара — обратио нам се посетилац.

— На жалост адвокат Ришар је мртав — одговори комесар Мерлије. — Ја сам комесар Мерлије и водим истрагу, а ко сте ви господине?

— Клод Мартел, живим у Њујорку — одговори он и при том извади из џепа писмо које му је упутио адвокат пре смрти. Било је пресавијено натроје.

— Одлично — узвекну комесар. — Сад знамо да је убица из Бризбена.

Али, није било тако.

Сутрадан се у адвокатовој канцеларији појавио други младић. Он је био плав, имао је и плаве очи. И њега је инспектор Мерлије подвргао испитивању. Тврдио је да се зове Клод Мартел, да је из Бризбена и показао писмо које му је адвокат упутио.

Комесар Мерлије ме позва у другу собу и рече:

— Убица је заиста дрзак! На Ришаровој машини откуцао је исто онакво писмо какво је адвокат поцепао. И сад тек не знамо који је од њих двојице прави Клод Мартел, а који варалица и убица.

— А потпис?

— Даћу га стручњацима... Али није искључено да је и њега зехто прекопирао.

— У том случају — предложио сам — најбоље ће бити да поново саслушамо оба Клода Мартела.

ди. Јавио ми се један Клод Мартел, а ја сам сигуран да није прави. Послао ми је и фотографију... Поцепао сам писмо за њега... а оно друго послао и...

На другом крају жице насатала је непријатна тишина.

своју фотографију и нестало...

— Он је однео такође још нешто, комесаре — додао сам. — Делиће поцепаног писма које је адвокат био наменио њему. Најбоље је да сачекамо. Кад први Клод Мартел буде примио адво-

Обратио сам се најпре Клоду Мартелу из Њујорка:

— Испричајте нам све шта се догодило откако су вас киднаповали.

— Прихватила ме је сестра једног од бандита — причао је младић. — Није ми дозволила да ме убију и ја сам до сада живео код ње у Њујорку. Кад је сазнала да ми је отац мртав, открила ми је истину. И тада сам ја написао писмо адвокату Рожеу.

Друпи Клод Мартел испричао је следеће:

— Он вам је испричао гомилу лажи. Мене су киднаповали, пребацили у Бризбен и тамо продали једном браћем паром без деце. Кад су сазнали за смрт мог правог оца, они су ми испричали праву истину и тада сам се јавио адвокату Рожеу.

— Ко лаже а ко говори истину? — обратио ми се Мерлије.

Дуго сам загледао Клода Мартела I. Коса црна, очи смеђе — а затим Клода Мартела II — коса плава, очи плаве и сетио се како су изгледали прави родитељи правог Клода Мартела.

— Ах! Како се нисам тога сетио — наједном је узвикнуо Мерлије кад је видео с каквом их пажњом посматрам.

— Чекајте инспекторе Мерлије — прекинуо сам га — један очигледни доказ говори да је лажни Клод Мартел...

Шта мислите, драги читаоци, какву је грешку начинио лажни наследник и по чему је инспектор Жеди са сигурношћу могао да тврди да је он — убица? Ако знате, честитамо! А ако не знате онда још једном пажљиво прочитајте ову причу и добро погледајте цртеж, можда ћете се сетити. Они који нису сигурни нека прочитају решење на 31. страни.

ВЕЦА РИБОЛОВАЦ

КВЕНТИН ДЕРВАРА

ДРУГА ПОЛОВИНА XV ВЕКА, ДОБА КАДА ЈЕ ИЗМЕЂУ КРАЉА ЛУЈА XI И ВОЈВОДЕ ОД БУРГОНЈЕ, КАРЛА, ЗВАНОГ СМЕЛИ, ВЛАДАЛО ЛАЖНО ПРИМИРЈЕ...

МОЈ ПРИЈАТЕЉ
СЕ САМО ШАЛАО...
КО СИ И ОДАКЛЕ
ДОЛАЗИШ?

ЗОВЕМ СЕ КВЕНТИН
ДЕРВАРД! ШКОТЛАНД-
НИН САМ ПЛЕМЕНИ-
ТОГ РОДА И НЕ ДОЗВО-
ЉАВАМ ДА МИ СЕ ИКО
ПОДСМЕВА!

ПОЅИ ИСПРЕД
НАС У „КРИНОВ
ЦВЕТ“, ТРИСТА-
НЕ, И КАЖИ
ДА НАМ
СПРЕМЕ
ДОРУЧАК!

ДА, ГОСПО-
ДИНЕ!

ЕНО ЗАМКА
ПЈЕСИ-ЛЕТУР!

ИЗГЛЕДА
ДА ЈЕ ДО-
БРО УТВР-
ЂЕН...

МАЛО КАС-
НИЈЕ...

ПОЗНАЈЕШ ЛИ НЕ
КОГ НА ДВО-
РУ?

МОЈ УЈАК
СЛУЖИ У
ШКОТСКОЈ
ТЕЛЕСНОЈ ГАРДИ!
ЗОВЕ СЕ ЛЕСЛИ,
А НАДИМАК МУ
ЈЕ ОЖИЉКО!

ПОЗНАЈЕМ ГА! ПОМОЖИ
БУ ТИ ДА ГА ЈОШ ДАНАС
ВИДИШ!

ХВАЛА
ВАМ!

СТИГЛИ СУ У КРЧМУ
„КРИНОВ ЦВЕТ“...

КВЕНТИН НИКАД НИЈЕ ВИДЕО ОВА-
КО БОГАТУ ТРПЕЗУ...

КОМЕ ДА ЗАХВАЛИМ НА ОВОМ
ДИВНОМ ДОРУЧКУ?

ЗОВУ МЕ ГАЗДА
ПЈЕР!

ЗАР НЕ БИ ЖЕЛЕО И ТИ ДА
СЛУЖИШ КРАЉУ КАО И ТВОЈ
УЈАК?

РАЗМИСЛИ-
КУ ОТОМЕ!

ИДЕМ ДА ОБАВЕСТИМ ОЖИ-
ЉКА ДА СИ СТИГАО! ЕВО ТИ
НОВАЦ ЗА ХРАНУ И ПРЕНО-
БИШТЕ!

БАШ ЈЕ
ВЕЛИКОДУ-
ШАН!

А КАДА СЕ ОКРЕПИО...

КО ЈЕ ГАЗДА ПЈЕР? НЕКИ БО-
ГАТИ ТРГОВАЦ,
ЗАР НЕ?

ПА... ОВАЈ... ДА!

ДОК ЈЕ ИСПРАЉАО УЈАКА...

СПУСТИ ВЕО, ИЗАБЕЛА
НЕ СМЕ НАС НИКО
ПРЕПОЗНАТИ!

ИЗАБЕЛА! НИКА-
ДА НЕЌУ ЗАБОРА-
ВИТИ ТО ИМЕ!

ЧИМ ЈЕ УГЛЕДАО КРЧМАРА...

КО СУ ОНЕ ДВЕ
ДАМЕ?

НЕ СМЕМ
ВАМ РЕКИ...

СУТРАДАН, ЛЕС-
ЛИ ЈЕ ДОВЕО
КВЕНТИНА
КОД ЗАПОВЕД-
НИКА КРОФОРДА...

ХМ! ТВОЈ СЕСТРИК ЈЕ
СУВИШЕ МЛАД ЗА
ВОЈНИКА!

ДЕРВАРДИ СУ
ПОЗНАТИ РАТНИ-
ЦИ, ЛОРДЕ!

ИЗАЊИ КУ
НА ДВОБОЈ
ДА ВАМ ТО И
ДОКАЖЕМ!

ДОВЕДИ-
ТЕ НАЈ-
СНАЖ-
НИЈЕГ
ВОЈНИ-
КА!

ЕВО МЕ, ЛОРДЕ!

ХВАЛА ВАМ ШТО
МИ ПРУЖАТЕ ПРИЛИ-
КУ ДА СЕ ДОКАЖЕМ!

БОРИТЕ СЕ КОП-
ЉИМА!

ДА, ГОСПО-
ДИНЕ!

ЛИДСИ ЋЕ ГА
СМРВИТИ!

ХА, ХА! КО-
МАРАЦ ПРО-
ТИВ СЛОНА!

НЕ БОЈ СЕ!
НЕЌУ ТЕ РА-
НИТИ!

НЕ
БОЈИМ
СЕ!

ДАЈЕМ ДЕСЕТ ЗЛАТНИ-
КА ДА ЋЕ МОЈ СЕС-
ТРИК ПОБЕДИТИ!

ПРИХВАТАМ
ОПЛАДУ!

И ЈА!

И ЈА!

КАКО
ТИ СЕ СВИ-
ЋА ОВО
ЗА ПО-
ЧЕТАК
?

А ОВО?

НИЈЕ
ЛОШЕ!

ЕВО
ТИ, БА-
ЛАВЧЕ
!

ШТА
САД КА-
ЖЕШ?

УФ!

БРАВО!

СЛА-
НО!

ЗА НЕКОЛИКО СЕКУН-
ДИ „КОМАРАЦ“ ЈЕ ПО-
БЕДИО „СЛОНА“...

ШТА СЕ
ДОГОДИ-
ЛО?

ХА, ХА,
ХА!

НАДАМ СЕ ДА ТЕ НИСАМ
МНОГО ОЗЛЕДИО, ПРИЈА-
ТЕЉУ!

ОД САДА СИ, КВЕНТИ-
НЕ, ЧЛАН НАШЕГ ОД-
РЕДА!

ДОБРО КУ ВРШИ-
ТИ СВОЈУ ДУЖ-
НОСТ!

ХА, ХА, ХА! НИКА-
ДА НИСАМ ВИДЕО ОВО-
ЛИКО ЗЛАТНИКА! СВЕ
ВАС ПОЗИВАМ НА ВЕ-
ЧЕРУ!

ВОЈВОДА ЗНА
ДА СТЕ ЈОЈ
ВИ ДАЛИ
УТО-
ЧИ-
ШТЕ!

ДОСТА! НЕ ДОЗВО-
ЉАВАМ ДА МОЈ РО-
ЂАК ВРЕЂА
ФРАНЦУСКУ
КРУНУ!

У ТОМ СЛУЧАЈУ
ЈА ВАС У ИМЕ КАРЛА
СМЕЛОГ, ВОЈВОДЕ ОД
БУРГОНЈЕ, ИЗАЗИ-
ВАМ НА БОРБУ!

ТЕ НОЋИ ДОК ЈЕ КВЕНТИН
БИО НА СТРАЖИ...

ШТА РАДИ У ОВО ДОБА
ПРИНЦЕЗА ЖАНА?

УБИТЕ...

ИЗАБЕЛА!

БАШ СТЕ ЉУБА-
ЗНИ, ЖАНА!

КВЕНТИН ЈЕ ЗАДИВЉЕНО ПОС-
МАТРАО ИЗАБЕЛУ...

ЖАЛО МИ ЈЕ
ШТО НЕ МОЖЕМО ДА ВАМ УКАЖЕМО ПА-
ЖИЋУ КОЈУ ЗАСЛУЖУЈЕТЕ, ДРАГА
ИЗАБЕЛА!

ЗАХВАЛНЕ СМО
ВАМ И НА ОВОМЕ!

ГОВОРИМО ТИШЕ!

НЕ БОЈТЕ СЕ!
ОВАЈ ВОЈНИК ЈЕ
ШКОТЛАНЂАНИН
И НЕ ЗНА ДОБРО
НАШ ЈЕЗИК!

У ТОМ ТРЕНУ-
ТКУ...

СТОЈ! НЕ
МОЖЕТЕ
УБИ!

ТО САМ ЈА, ПРИНЦ
ОРЛЕАНСКИ!

НИСАМ ВАС ПРЕПОЗНАО!
А КРАЉ МИ ЈЕ НАРЕДИО
ДА НИКОГ НЕ ПУШТАМ
ОВАМО!

ТО НЕ ВА-
ЖИ ЗА МЕНЕ!

ПРИНЦ ЈЕ ОДМАХ ПРИШАО ИЗАБЕ-
ЛИ...

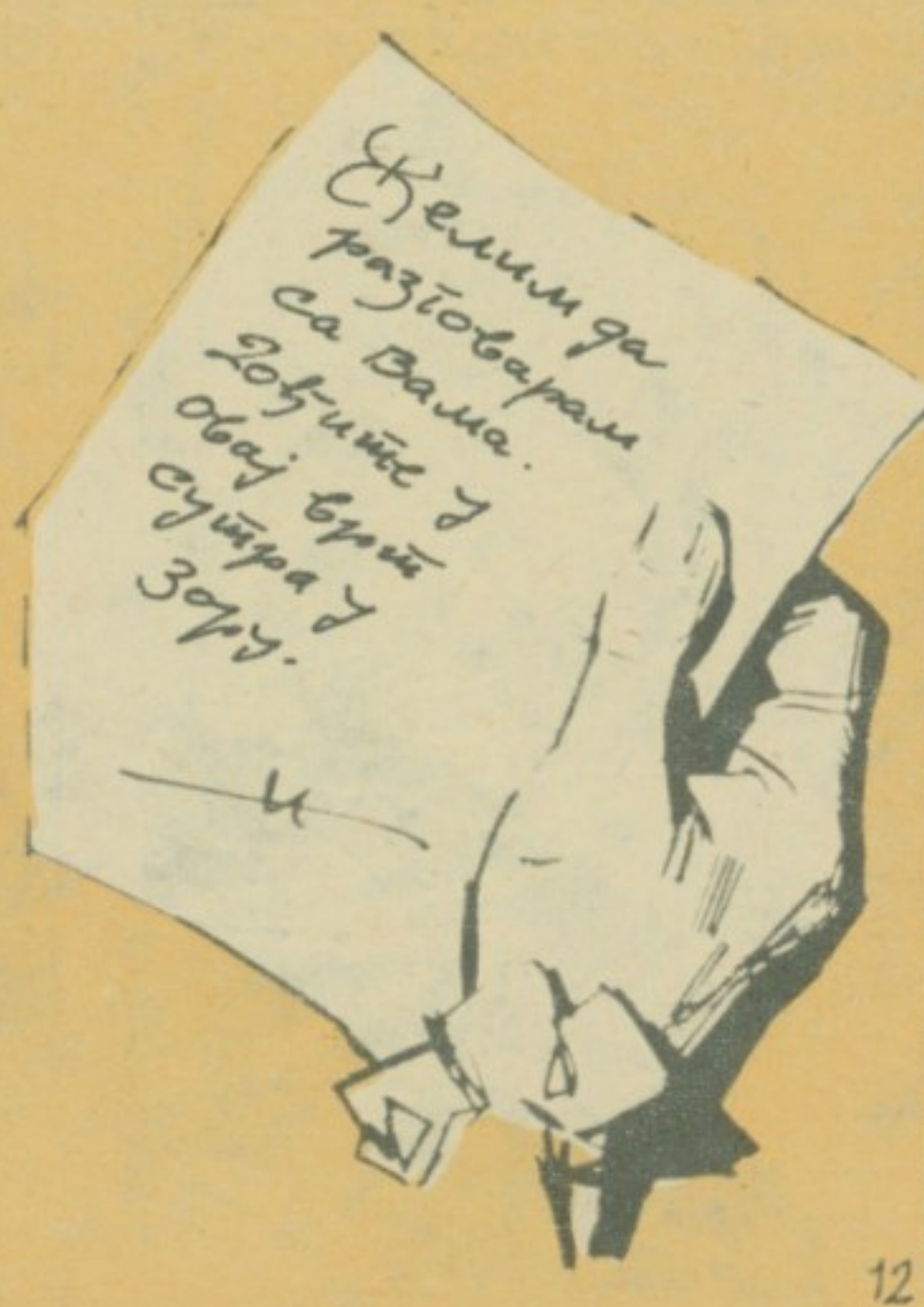
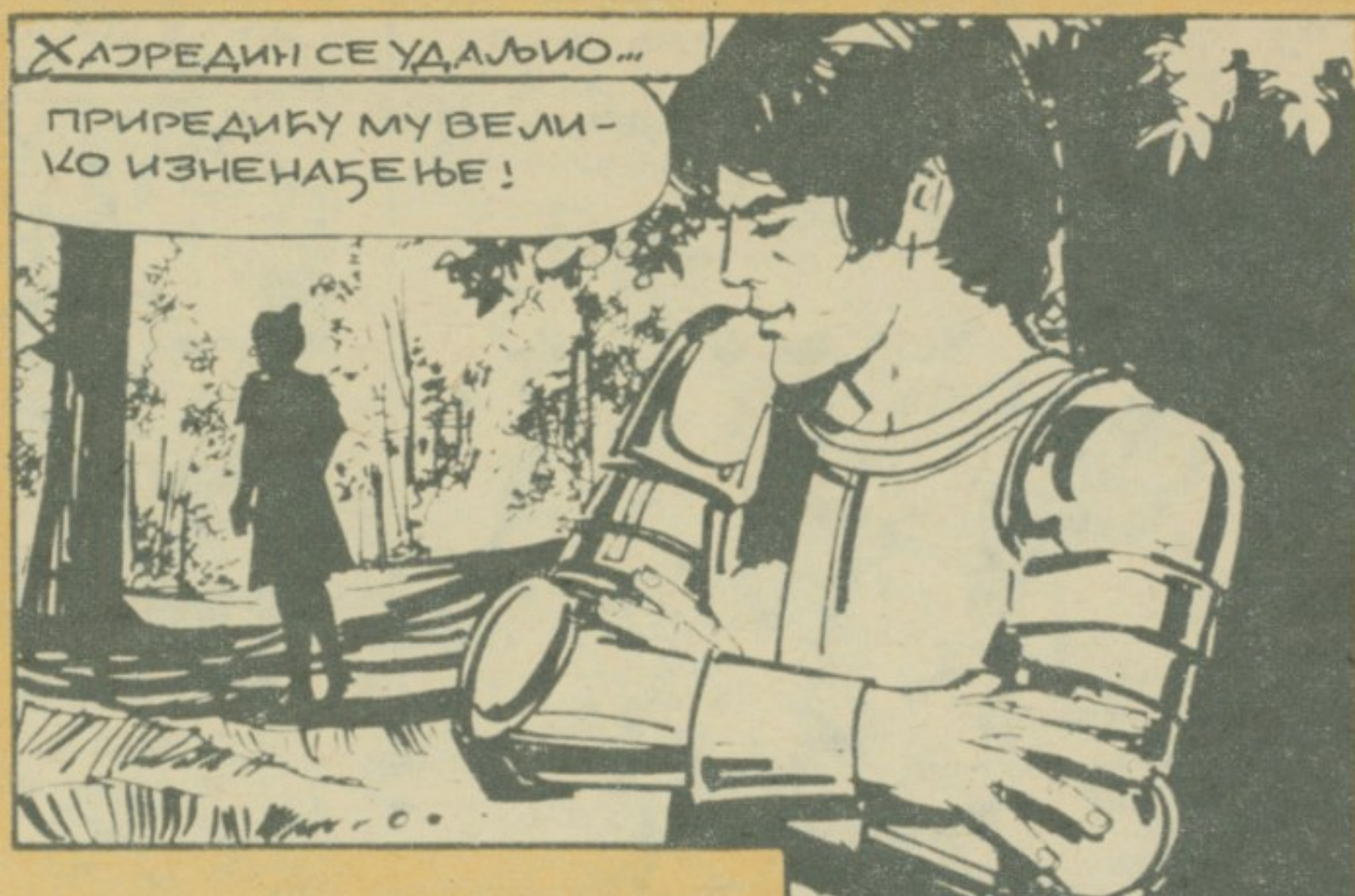
ДОЗВОЛИТЕ ДА ВАМ
ПОЉУБИМ РУКУ, ЛЕПА
ГРОДИЦЕ ОД КРОА!

МЕНИ ТАКО НЕ-
ШТО НИКАДА НИ-
ЈЕ РЕКАО!

КВЕНТИН ЈЕ БИО ПРЕ-
СРЕЊАН...

МАЛО КАСНИЈЕ...

ЛАМАРК ЈЕ НА-
ПАО ЗАМАК У КОМЕ
СУ ГРОФИЦЕ
ОД КРОА!

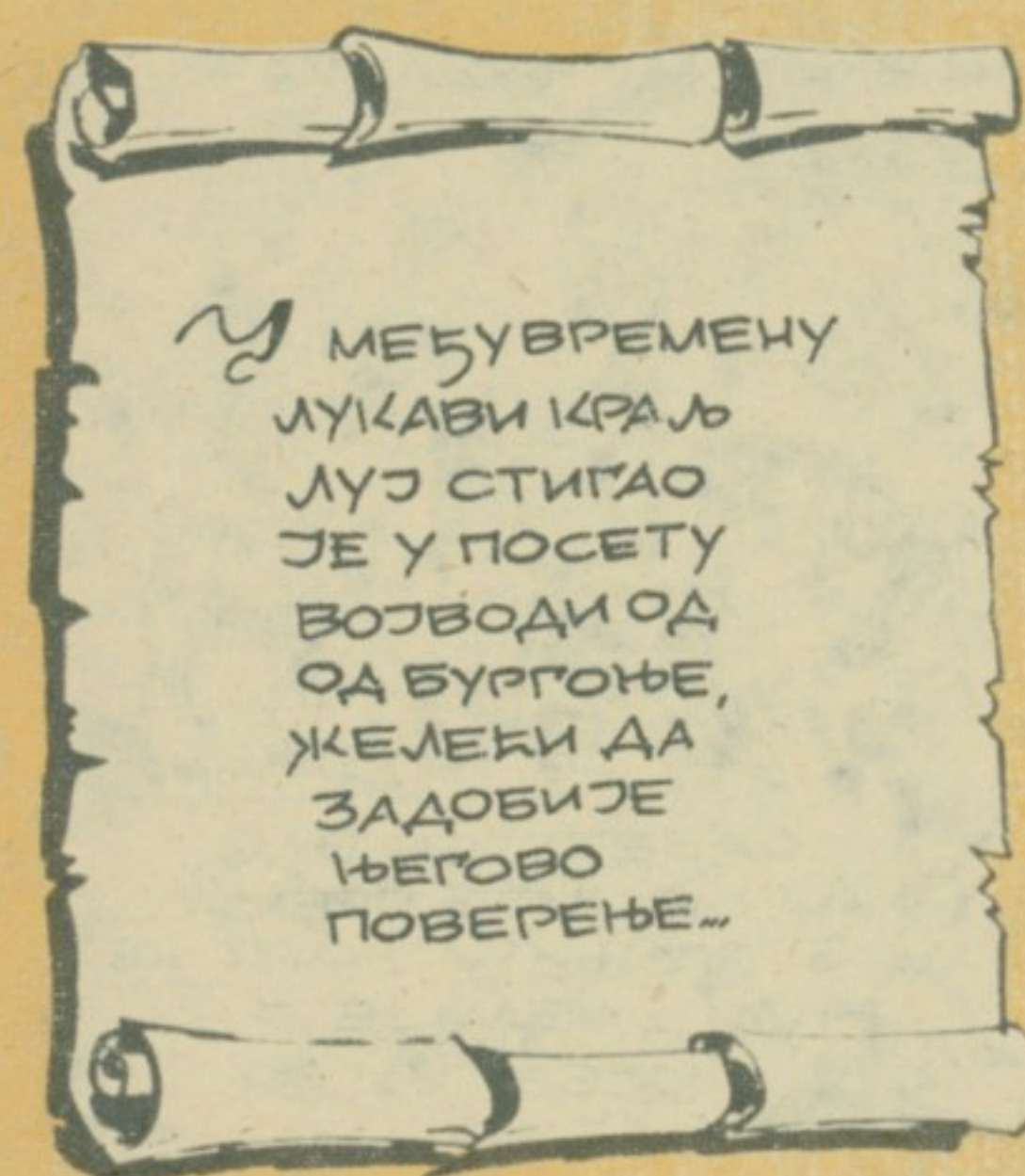

УЗНЕМИРЕН КВЕНТИН ЈЕ ИПАК
ПОШАО ЗА ХАЗРЕДИНОМ...

ЛУЏ ЈЕ УСПЕО ДА САЧУВА
ХЛАДНОКРВНОСТ...

СКЛОНИТЕ ОРУЖЈЕ!
НЕ ЖЕЛИМ ДА
ДОЂЕ ДО КРВОПРО-
ЛИКА!

СТАНИТЕ, ГОСПОДО!
ЛУЏ ЋЕ БИТИ МОЈ
ЗАРОБЉЕНИК
СВЕ ДОК СЕ
СТВАРИ НЕ
РАЗЈАСНЕ!

ОДВЕЛИ СУ КРАЉА У
ТВРЂАВУ...

А КАДА ЈЕ
ЛУЏ ОСТАО
САМ СА СВО-
ЈИМА...

УПАО САМ
У ЗАМКУ
ЗБОГ ОНОГ
УБИЦЕ
ЛАМАРКА!

МОЈ АСТРОЛОГ
МИ ЈЕ ПРОРЕКАО
ДА ЋЕ СВЕ БИТИ ДО-
БРО! ДОВЕДИТЕ ГА!

МАЛО КАСНИЈЕ ПОЈАВИО СЕ
АСТРОЛОГ...

ЗА КОГА ЈЕ
ТАЈ КОНО-
ПАЦ?

ЗА ВАС... ХА,
ХА, ХА!

ЗАР СЕ НЕ СТИДИШ ШТО ВИДИШ
СВОГ КРАЉА КАО ЗАРОБЉЕНИКА,
ВАРАЛИЦО!

НОКАС СТЕ ЗАРОБ-
ЉЕНИК, АЛИ СУТРА...

АКО ЈЕ ТАЧНО ДА СВЕ ЗНАШ,
РЕЦИ МИ ЧАС СВОЈЕ СМРТИ...

УМРЕКУ ДВАДЕ-
СЕТ И ЧЕТИРИ ЧА-
СА ПРЕ ВАС!

ТАКО СЕ
ЛУКАВИ АСТРО-
ЛОГ СПАСАО
КАЗНЕ
СУЈЕВЕРНОГ
КРАЉА...

НЕ ВЕРУЈЕМ... АЛИ...
ОДЛАЗИ! СУТРА ЋЕМО О ТОМЕ
ВИШЕ РАЗГОВАРАТИ!

ЗА ТО ВРЕМЕ КВЕНТИН,
ТАКОЂЕ У ЗАТВОРУ,
РАЗМИШЉА О СВОЈОЈ
ИЗГУБЉЕНОЈ ЛЈУБАВИ...

ЗАБОРАВИТЕ НА КРАЉЕВЕ УВРЕДЕ И ПОКУШАЈТЕ ДА ГА ОДБРАНИТЕ! У СУПРОТНОМ ДОЊИ ЋЕ ДО РАТА!

ПОЗВАЛИ СУ КВЕНТИНА...

ВИ СТЕ
ТАЈ ВИТЕЗ
КОЈИ ЈЕ
ПРАТИО
МОЈУ ШТИ-
КЕНИЦУ!

ДА... И ТВРДИМ
ДА НИСАМ НОСИО
НИКАКВУ ТАЈНУ
КРАЉЕВУ ПО-
РУКУ У ЛИЈЕЖ!

ВИДЕО САМ ОВОГ МЛАДИКА КАКО
СЕ ХРАБРО ОДУПИРЕ ЛАМАРКОВИМ
ВОЈНИЦИМА!

КРАЉ
ЈЕ
НЕ-
ВИН!

НЕМА
ДОКАЗА
ПРОТИВ
ЊЕГА!

ХМ!

У ТОМ ТРЕНУТКУ...

ГЛАСНИК ИЗ ЛИЈЕЖА
ТРАЖИ ДА ГА ПРИМИ-
ТЕ!

СЈАЈНО! МОЖДА
ЋЕМО ИПАК ОТ-
КРИТИ ИСТИ-
НУ!

ПОЈАВИЛА СЕ НЕОБИЧНА ПРИЛИКА...

КО ТЕ ШАЉЕ?

ЛАМАРК! МОЛИ
ВАС ДА ДАТЕ НЕЗА-
ВИСНОСТ ЛИЈЕ-
ЖУ!

А ОНДА СЕ ОКРЕНУО ПРЕ-
МА КРАЉУ...

ТО ЖЕЛИМ
И ЈА!

А САДА
ЖЕЛИМ ДА
ГОВОРИМ О
НАШЕМ ВЕР-
НОМ САВЕ-
ЗНИКУ,
КРАЉУ
ЛУЗУ!

МОЈ ГОСПОДАР
ЗАХТЕВА ДА ГА
ОДМАХ ПУСТИТЕ
НА СЛОБО-
ДУ!

ВАША
АРСКОСТ
ЈЕ НЕЧУ-
ВЕНА!

УМЕШАО СЕ И КРАЉ...

НИТКО-
ВЕ!

ДОСТА! РЕЦИ СВОМ
ГОСПОДАРУ ДА ЋУ
МУ СУДИТИ ЗБОГ
УБИСТВА БИС-
КУПА!

ВОЈВОДА ЈЕ НАРЕДИО ДА ИШИ-
ВАЗУ АРСКОГ
ГЛАСНИКА...

ОВО ЈЕ
МОЈ ОДГО-
ВОР ЛАМАР-
КУ!

И МОЈ!

ЗАР ГА НИСТЕ ПРЕПОЗНА-
ЛИ? ОВО ЈЕ
ЦИГАНИН ХАЗ-
РЕДИН!

ШТА! ОН
МОРА
УМРЕТИ!

КРАЉ ЈЕ УБЕДИО ВОЈВОДУ
ДА ОДМАХ ПОГУБЕ ЦИГАНИНА...

ЗАР МИ НЕЋЕТЕ
УСЛИШИТИ ПО-
СЛЕДЊУ
ЖЕЉУ?

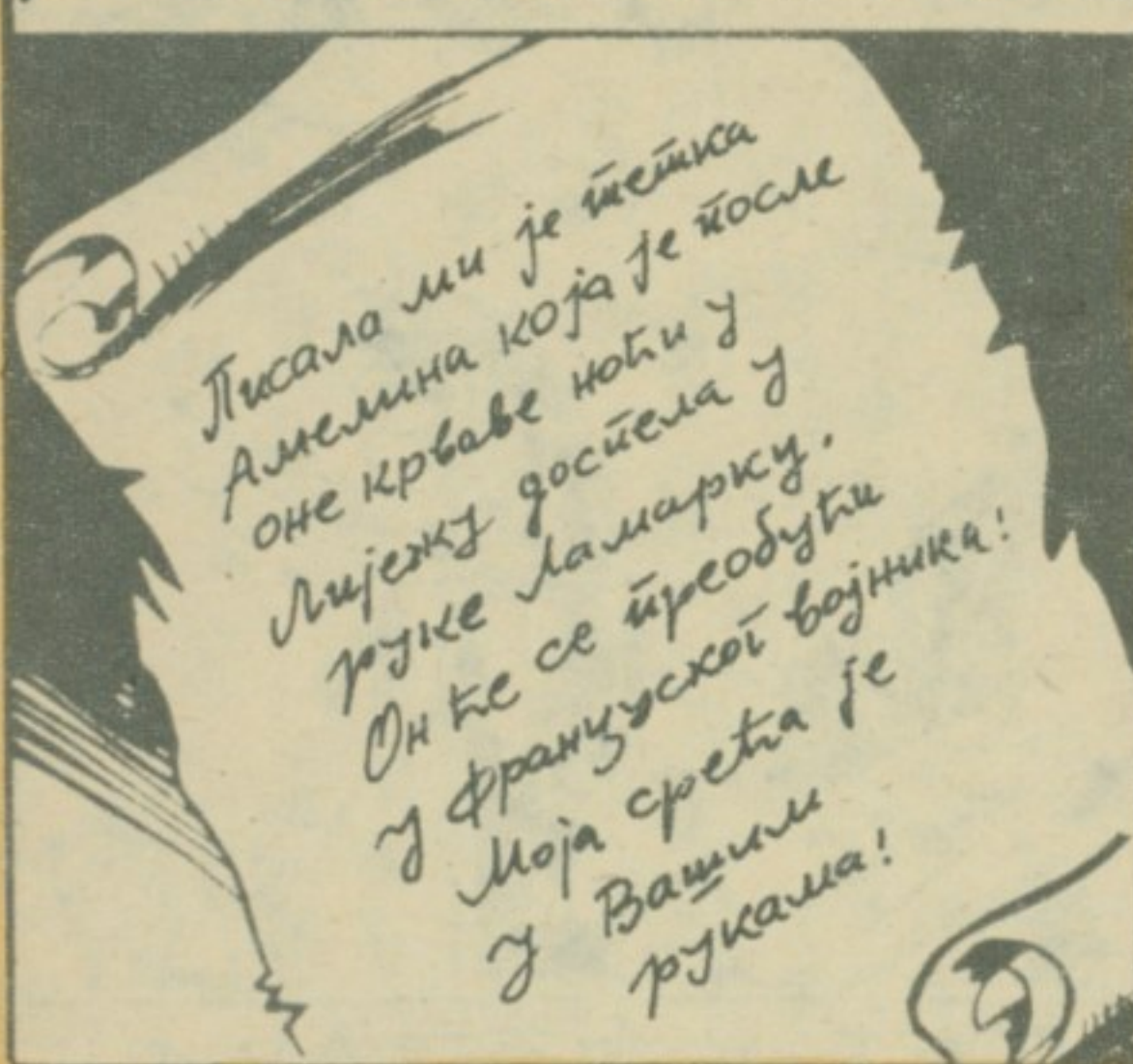
РЕЦИ
КОЈА ЈЕ!

ХАЗРЕДИН ЈЕ ЗАТРАЖИО
ДА ГОВОРИ С КВЕНТИНОМ
ДЕРВАРДОМ...

КВЕНТИН ГАНЕСТРПЉИВО ОТВОРИ.

Писала ми је жена
Амелина која је после
оне крваве ноћи у
лијеку доспела у
руке Ламарку.
Он ће се преобући
у француског војника!
Моја сретна је
у Ваших
рукама!

Ускоро су стигли пред Лијеж. Сељаци, уплашени сил-
ном војском, повукли су се у град...

ЛАМАРК ПОСМАТРА ЊИХОВО
НАПРЕДОВАЊЕ ЗЛОКОБНО СЕ
СМЕЈУКИ...

ХА, ХА, ХА!
ПОСТИГЛИ СУ СА-
МО ТО ДА ЛИЈЕЖА-
НИ ПРЕБУ НА МО-
ЈУ СТРАНУ!

ДА, ГОС-
ПОДИНЕ!

У СВОЈИМ ОДАЈАМА ДИВЉИ ВЕ-
ПАР ПРИПРЕМА ПЛАН НАПАДА...

ДОНЕО САМ ВАМ ФРАНЦУСКУ
ОПРЕМУ!

СЈАЈНО! БУРГОНЬ-
ЦИ ЋЕ МИСЛИТИ
ДА СУ ИХ НАПАЛИ
ФРАНЦУЗИ!

ТО ИСТО
ВЕЧЕ...

РЕЦИТЕ
КРАЉУ ДА ИМАМ
НЕШТО ВАЖНО
ДА МУ САОП-
ШТИМ!

ПРИШАО МУ ЈЕ ГРОФ КРЕВ-КЕР...

ХВАЛА
ВАМ!

ЈА КУ ТЕ
ОДВЕСТИ КРА-
ЉУ, МЛАДИКУ!

МАЛО КАС-
НИЈЕ...

ЛАМАРКОВИ ЛЈУДИ, ПРЕОБУ-
ЧЕНИ У ФРАНЦУСКЕ УНИФОРМЕ,
НАПАШКЕ ВОЈВОДУ УЗВИКУЈУКИ: ЖИ-
ВЕЛА ФРАНЦУСКА
И КРАЉ ЛЈУЗ!

НЕ ВЕРУ-
ЈЕМ У
ТО!

АЛИ КРАЉ ЈЕ БИО МНОГО
РАЗБОРИТИЈИ ОД СВОГ
РОБАКА...

ХМ! ОД
ЛАМАРКА
СЕ СВЕ МО-
ЖЕ ОЧЕКИ-
ВАТИ! НЕ-
КА СВИ МО-
ЈИ ВОЈНИ-
ЦИ ВЕЖУ
БЕЛУ ТРА-
КУ ОКО
РУКЕ!

А КАДА ЈЕ ПАЛА НОК...

ОДЛИЧНО! ЛИ-
ЧИМ НА ПРАВОГ
ФРАНЦУСКОГ ВОЈ-
НИКА!

СВЕ ЈЕ
СПРЕМНО ЗА
БОРБУ!

ОНДА, НАПРЕД!
ПОКАЖУ ЈА ЊИМА
КО ЈЕ ЛАМАРК!

МАЛО КАСНИЈЕ ЛАМАР-
КОВИ ЛОУДИ УПАЛИ СУ
У БУРГОНЈСКИ ЛОГОР...

ЧУВШИ ПОВИКЕ И ЗВЕКЕТ ОРУЖЈА ВОЈВОДА
ЈЕ ЈУРНУО ИЗ СВОГ ШАТОРА...

А КАДА СУ ПРОШЛИ ПРВИ ТРЕНУЦИ
ПОМЕТЊЕ...

АЛИ КВЕНТИН ЈЕ ЗНАО ДА СЕ
ИСПОД ТОГ ОКЛОПА КРИЈЕ ЛАМАРК.

ОТПОЧЕ-
ЛА ЈЕ
БОРБА
ПРСА
У ПР-
СА...

КВЕНТИН ЈЕ СЈАХАО...

КВЕНТИНЕ ЈЕ ЧЕКАО ТРЕНУТАК
ДА ЗАДА СМРТНИ УДАРАЦ СВОМ
НЕПРИЈАТЕЉУ...

И ТАДА...

ИДЕМО, УЈАЧЕ! ЛАМАРК ЈЕ МРТАВ, АЛИ БИТКА НИЈЕ ЗАВРШЕ-НА!

ХМ! САМО ДА ОБАВИМ ЈЕ-ДАН МАЛИ ПО-САО!

СУТРАДАН, ПОСЛЕ ВЕЛИКЕ ПОВЕДЕ, МНОГИ ВИТЕ-ЗОВИ ТВРДИЛИ СУ ДА СУ БАШ ОНИ УБИЛИ ЛАМАР-КА...

ЕВО ЊЕ-ГОВОГ КО-ЖУХА!

ДОНОСИМ ВАМ ЊЕГОВО ОРУЖЈЕ!

ТАДА СЕ ПОЈАВИО ОЖИЉКО...

ЛАМАРКО-ВА ГЛАВА!

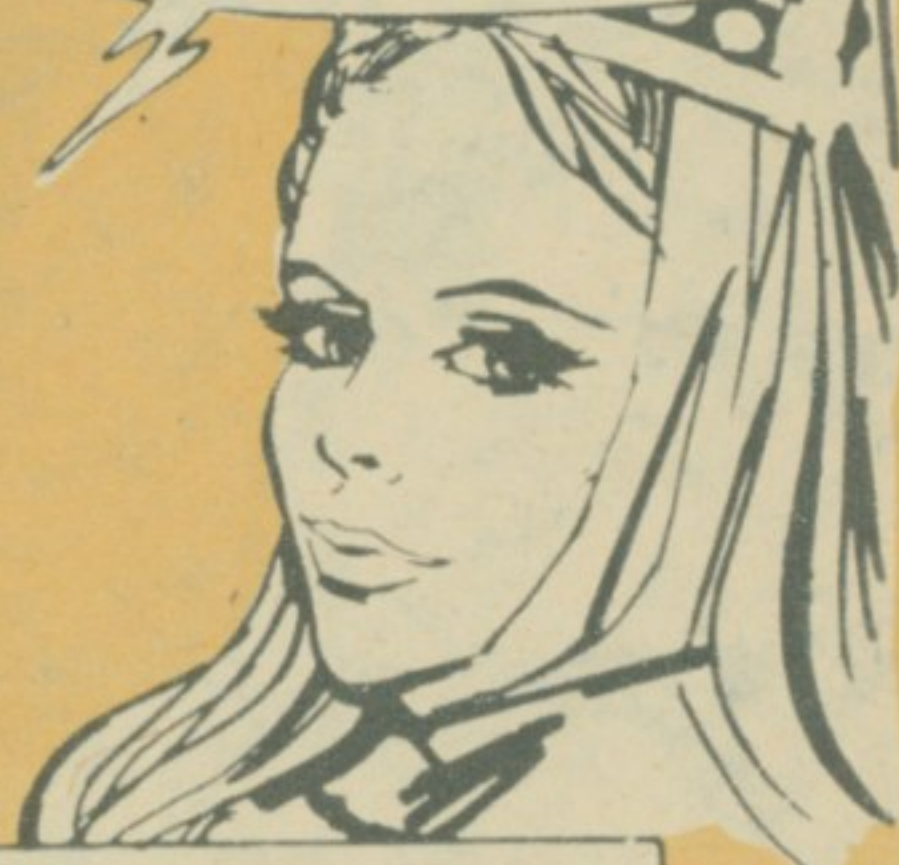
ЊЕГОВА ЈЕ, НЕМА СУМЊЕ!

ВОЈВОДА НИЈЕ МОГАО ДА САКРИ-ЈЕ СВОЈЕ НЕЗАДОВОЉСТВО...

ОДРЖАЌУ СВОЈУ РЕЧ... АЛИ, КАКО ДА ДАМ ИЗАБЕЛУ ЈЕДНОМ СТАРОМ НАЈАМНИЧКОМ ВОЈНИКУ?

НА ТАКО НЕШТО НИСАМ ПОМИСЛИО! ЛАМАРКА ЈЕ УБИО МОЈ СЕСТРИК...

ОН ЈЕ ПЛЕМЕНИТОГ РОДА, ВОЈВОДО!

КО ЈЕ ВАШ СЕСТРИК?

ДА, ДА! ОН НАС ЈЕ УПОЗОРИО НА ЗАМКУ КОЈУ НАМ ЈЕ ПРИПРЕМИО ЛАМАРК! ЗОВЕ СЕ КВЕНТИН ДЕРВАРД!

ЖИ-ВЕО КВЕНТИН ДЕР-ВАРД!

ОНА ЈЕ НАЈЛЕП-ША НАГРА-ДА!

У ТОМ ТРЕНУТКУ...

ПА, МЛАДИКУ... ИЗГЛЕДА ДА СМО ТИ ВЕЛИКИ ДУЖНИЦИ... ИЗАБЕЛА ОД КРОА ЈЕ ТВОЈА!

ЈОШ ИСТЕ НОКИ...

ЈЕ ЛИ ИСТИНА ДА ЈЕ ГРОБНИЦА ИЗАБЕЛА СТИГЛА У ЛИЈЕЖ?

МОРАМО ЈЕ УБЕДИТИ ДА СЕ УДА ЗА ТОГ ШКОТЛАНД-НИНА!

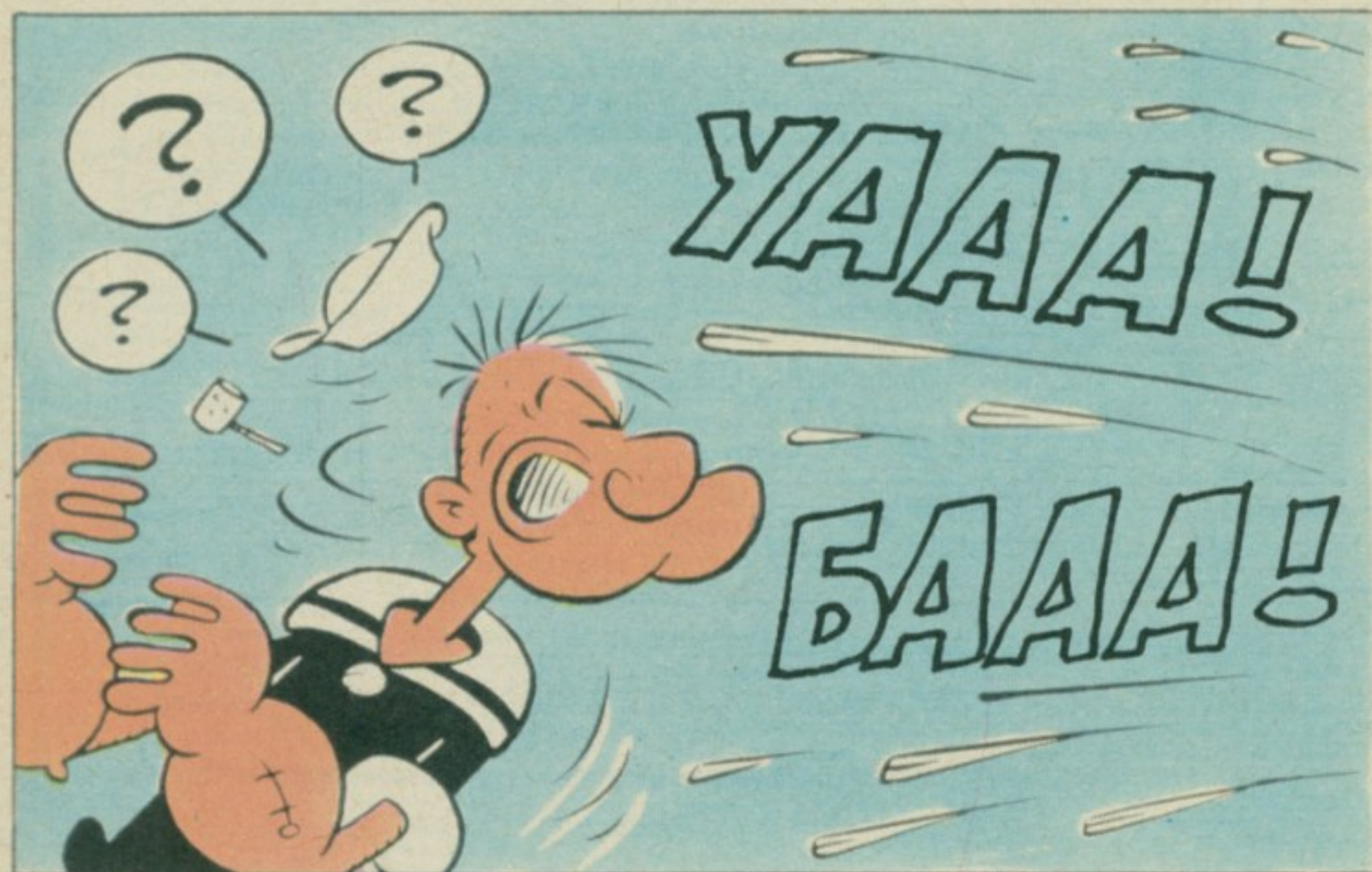
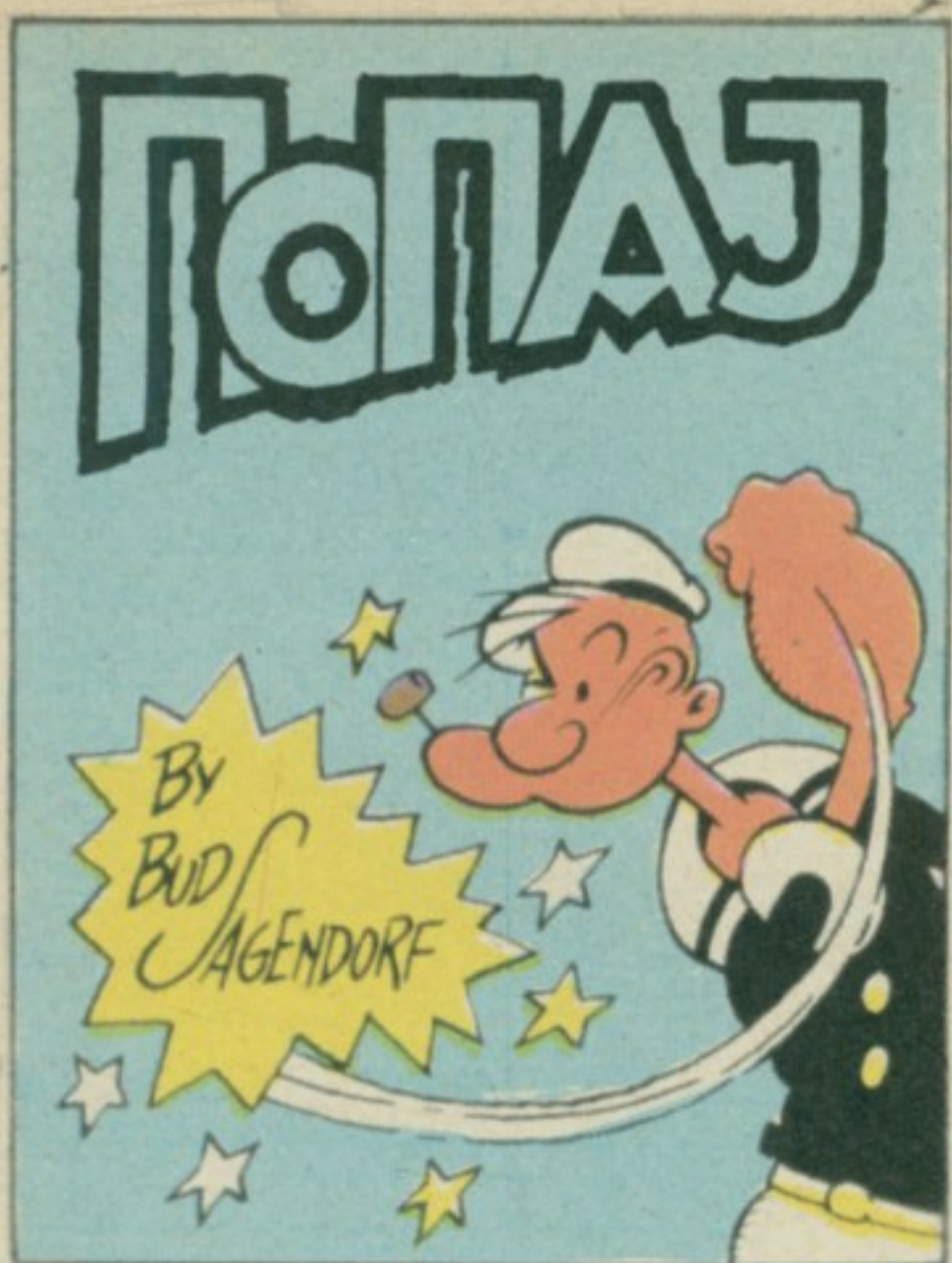
ПОГЛЕДАЈ-ТЕ! ИЗГЛЕДА ДА У ОПШТЕ НЕЌЕМО МОРАТИ ДА ЈЕ УБЕДУ-ЈЕМО!

НЕ РАЗУ-МЕМ!

И ЗАИСТА, ИЗА-БЕЛА И КВЕНТИН ВЕК СУ ПРАВИЛИ ПЛАНОВЕ ЗА БУ-ДУЋНОСТ...

КРАЈ

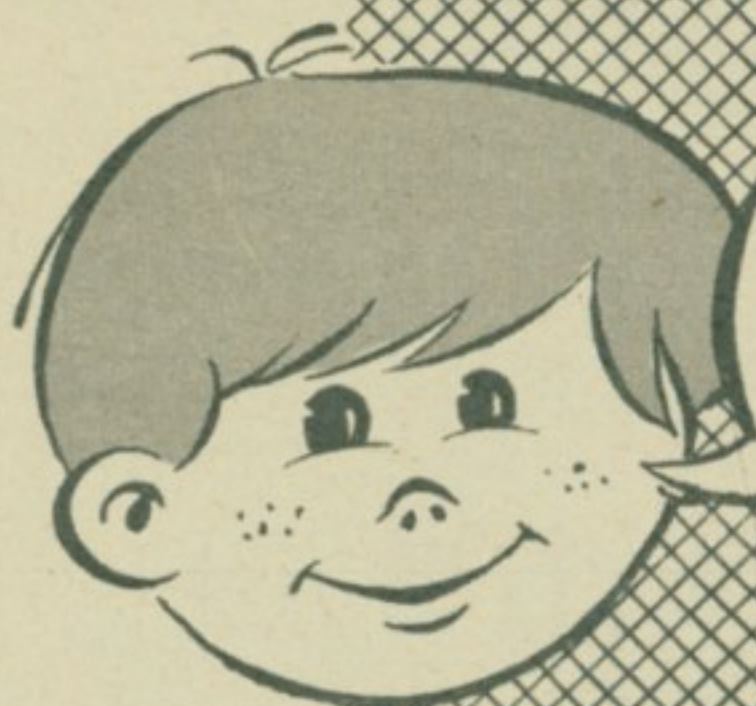
СВЕЗНАЛИЦЕ 75.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК и БЕОГРАДСКА БАНКА организују за ученике основних и средњих школа велики наградни квиз о НОБ. Школску екипу чине три такмичара и пратилац — наставник. На регионалним такмичењима, која ће се одржати у десетак већих градова у земљи, екипе ће одговарати писмено, а на завршном такмичењу у Београду — усмено.

СВЕЗНАЛИЦА 75.

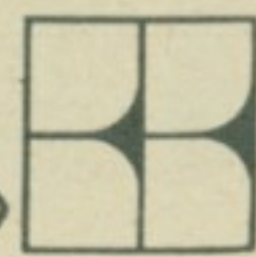
постаће она екипа која покаже да најбоље познаје народноослободилачку борбу.

ВЕЛИКИ КВИЗ БЕОГРАДСКЕ БАНКЕ ШТЕДИШЕ СВЕЗНАЛИЦЕ

ПОЗНАЈЕТЕ ЛИ
ДОБРО НАШУ
НОВИЈУ ИСТОРИЈУ?

ДА ЛИ СТЕ
ШТЕДИША
КОД

МАЛА ИГРА

За учеснике квиза ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА и БЕОГРАДСКЕ БАНКЕ: док не почне право такмичење дајемо вам један задатак да се забавите и истовремено проверите своје знање. На цртежу се налази десет особа разних националности обучених у народне ношње својих земаља којима је наш илустратор намерно ставио у руке заставе туђих земаља. Ви треба свакој од ових десет особа да дате заставу која припада њеној земљи. Да вам помогнемо: на цртежу 1 је Холанђанка а њој припада заставка обележена бројем 8. За остале државе пронађите сами.

ОДГОВОР:

Холанђанка (1) припада застави број 8; Јапанка (2) — 10; Лапонец са севера Скандинавског полуострва (3) — норвешка заставка 9; прљам евоњу (4) — 7; швајцарском пастору (5) — 1; Мађарска (6) — 3; Козак са Дона (7) — 4; совјетска заставка (8); Индицу (8) — 4; британском гледишту (9) — 6 и румунском сељаци (10) — припада застави број 2.

ПРИЈАВА

ЗА КВИЗ ТАКМИЧЕЊЕ — СВЕЗНАЛИЦА 75.

Име школе _____

Адреса школе _____

Име и презиме вође екипе, наставника или професора _____

М. П. школе _____

ПРИЈАВУ одмах изрежите, залепите на дописну карту, попуните и пошаљите на адресу: ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК, 11001 Београд, п. фах 124.

Двадесет екипа такмичиће се у Београду за назив **СВЕЗНАЛИЦЕ 75**. За њих је БЕОГРАДСКА БАНКА припремила 20 лепих награда од којих су прве три главне

I НАГРАДА ЗА ШКОЛУ:

комплет инструмената за школски оркестар

I НАГРАДА ЗА ЕКИПУ:

3 магнетофона и ручни сат с посветом

II НАГРАДА ЗА ШКОЛУ:

комплет справа за фискултурну дворану

II НАГРАДА ЗА ЕКИПУ:

3 фото-апарата и ручни сат с посветом

III НАГРАДА ЗА ШКОЛУ:

комплет за хемијски кабинет

III НАГРАДА ЗА ЕКИПУ:

3 школске библиотеке и ручни сат с посветом

и 17 утешних награда за школе: школске библиотеке у вредности од 2.000 динара.

Због великог интересовања школа регионална такмичења одржаће се средином априла уместо марта, како је раније било јављено, а у градовима које буде одредила БЕОГРАДСКА БАНКА. Примање пријава завршено је 20. марта ове године.

ЗА ОТВАРАЊЕ ШТЕДНЕ КЊИЖИЦЕ ДОВОЉНО ЈЕ ДА СЕ ОБРАТИТЕ НАЈБЛИЖОЈ ПОСЛОВНОЈ ЈЕДИНИЦИ БЕОГРАДСКЕ БАНКЕ

ПРАВЕ ПАЛАЧИНКЕ

КАКО СЕ
НАПРАВИТЕ САМИ
ПАЛАЧИНКЕ И
ИЗНЕЧАДИТЕ
МАМУ

У
ТИГАЊ
СИПАЈТЕ
ПОЛА
КАШИЦИЦЕ
УЛОА И
КАД ОНО
ПОЧНЕ ДА
СЕ ПУШИ,
СИПАЈТЕ
КАШИКУ
ТЕСТА И
ТАКО ЗА
СВАКУ
ПАЛАЧИН-
КУ.
ПАЗИТЕ,
ПАЛАЧИН-
КЕ ТРЕБА
ДА БУДУ
ТАНКЕ ДА
БИ СЕ ЛАК-
ШЕ САВИ-
ЈАЛЕ.

ПАЛАЧИНКЕ
НАМАЗИТЕ
ПЕКМЕЗОМ ИЛИ
ПОСПИТЕ МЛЕВЕНИМ
ОРАСИМА И ШЕКЕРОМ,
А АКО ВОЛИТЕ
СЛАНЕ, ПРЕМАЗИТЕ
ИХ СИРОМ ИЛИ
КАЈМАКОМ.

ВАЖНО!
ПАЛАЧИНКЕ
СЕ ЈЕДУ ДОК
СУ ВРУКЕ!

muflon самолепљиви
папири
папири у боји и фолије
за колаж у свим
већим
књижарама

raznobarvni samolepilni
papiri i folije za lepjenje

Ново помагало за ликовну
и техничку наставу.
Нема више назања лепком!
Од папира исеци одговарајући
лик, одстрани заштитни папир
и залепи.
Уради сам
самолепљиву налепницу.

muflon

ООУР фабрике папира за документа и картоне Радече код Зиданог
Моста, представништво: Цеље, Малгајева 2a/l

muflon

самолепљиви папири у боји и фолије за колаж у свим већим
књижарама.

Ново помагало за ликовну и техничку наставу.
Нема више назања лепком! Од папира исеци одговарајући лик, одстрани
заштитни папир и залепи.
Уради сам самолепљиву налепницу.

muflon

ООУР фабрике папира за документа и картоне Радече код Зиданог
Моста, представништво: Цеље, Малгајева 2a/l.

ЛОВИЛИ СУ ЧОВЕКА

Било је лако иако прохладно септембарско јутро 1955. године када се мали хидроавион спустио на Илијамна језеро на Аљасци и зауставио у малој лагуни недалеко од шумарева колибе. Пилот Џим Брант забринуо се: стари шумар Џед Холцман није изашао да га дочека иако је дан раније упутио радиом хитан позив за помоћ.

Јесен на Аљасци није оубежавала ништа добро. Мрки медведи, од којих су неки били високи и до три метра када би се усправили на задње шапе, излудели од глади, почели су да нападају ретка ескимска насеља. Ови, иначе прилично мирни, становници северних шума узалуд су гасили речице у потрази за лоссима. Ревносни рибари остављали су за собом воде Аљаске без иједног лососа.

Тако је најкрупнијим медведима на свету запретила опасност да изумру од глади. Тетурали су се по шумама, слаби и изнемогли у потрази за храном, али више ниједну животињу нису могли да стигну. Најзад су почели да лове — човека.

СНЕЖНА ОЛУЈА

Забринути пилот пожурис је ка брвнари, али тамо није било старог Џеда Холсмана. У ланчету на пећи грејала се кафа, што је значило да је шумар само на тренутак изашао из колибе.

Али, прошло је неколико сати, а Џед се није враћао. На дотле сунчаном небу почели су брзо да се навлаче снежни облаци. Пола сата касније сколина се забеле-ла.

Пилот је укључио радио. Метеоролошки извештај га је потпуно дотукао: температура је износила -6°C , а спикер је најавио и снежну буру. Морао је да сачека јутро и тек тада пође у потрагу за старим шумаром. Веровао је да ће кружећи ниско над тундром моћи из хидроавиона да открије трагсве Џеда Холцмана у снегу. Али сутрадан је крај освануо под дебелим белим покривачем, а

пловке хидроавиона већ је обухватила ледена кора која је покрила целу лагуну.

Брант је из авиона извадио једино оружје које је имао — малокалибарску пушку за лов на тетребе, и напунио цепове муницијом. Затим је навукао крзнену кабаницу, натукао топлу шубару на уши и кренуо кроз снег.

Сећао се да је претходног дана, при слетању угледао на једној чистини међу оморикама великога лососа. Тада га је зачудило што животиња није побегла када је чула авион. Зато је решио да крене у потрагу од тог места.

ДРХТАО ЈЕ ОД СТРАХА И ХЛАДНОЋЕ

Из снега су вирили само крупни јеленски рогови. Бранту није требало много да утврди да је лос убијен из ловачке пушке јер је на грудима имао велику рану. Није било сумње да га је одстрелио стари Џед. Али где се део шумар? И зашто је допустио да звери једу његову ловину?

— Овде су били медведи! — помислио је Брант у страху. — Старом Џеду се сигурно нешто догодило...

Пун злих слутњи пилот је претраживао чистину прекривену снегом. Када је разгрнуо један смет, устукнуо је запрепашћен: пред њим је лежало беживотно тело Џеда Холцмана. Медвед га је убио једним ударцем шапе.

Брант је забацио пушку на леђа и таман се спремао да понесе тело старог шумара када га је шкрипање снега упозорило на опасност. На рубу чистине међу оморикама спазио је огромну животињу која се тетурала кроз снег. Није га још приметил а Брант је то искористио да се баци у снег на неколико метара од леша и што дубље укопа.

Срећом, медвед је кренуо према убијеном лосу и бацио се на њега халапливо кидијући комаде смрзнутог меса. Мало касније из шуме су се појавила два мечета и журно се придружила мајци. Дуто су се тако гостили док је Брант дрхтао од страха и хладноће у

Када је одјекнуо пуцањ, а одмах затим и скичање рањеног младунца, медведица је бесно урликнула.

Медвед је свом снагом наваљивао на врата иза којих су се крили пре-страшени Ескимима.

мој обали, коју су током ноћи, привучени мирисом рибе, напала два велика изгладнела мрка медведа. Ескимима су били без оружја и нису смели да се пробију до свог чамца. Гласно су кукали проклињајући своју неопрезност коју су сада могли да плате главом: страхујући за свој улов они су сву рибу пренели у колибу. Зато сада није било наде да ће их медведи оставити на миру.

Дан раније угледали су велику металну птицу како се спушта на језеро, па су очекивали да ће им шумар и пилот моћи да пружи помоћ. Зато су, бацајући медведима рибу кроз прозор, одвратили за тренутак пажњу дивљих животиња и омогућили малом Ескиму да истрчи из колибе и потражи помоћ.

— Глупљу ствар нису могли да учине — гунђао је Брант пробијајући се кроз снег. — Медведи могу да намиришу рибу на удаљености већој од једног километра. Боље би било да су сав улов оставили у чамцу и препустили га њима. Овако, ко зна да ли ће мо сви извући живу главу из ове неприлике.

После једног сата хода, зачули су у даљини брн-дање медведа. Схвативши Брантов упитни поглед дечак је климнуо главом — стигли су већ у близину колибе у којој су се налазили Ескимима. Пилот је наредио дечаку да се тихо попе на једно дрво, а сам је наставио да се опрезно приближава колиби.

Кроз грање је већ могао да види медведе. Један од њих је свом силином наваљивао на врата од грубо тесаних дасака и она су под његовом тежином већ почела да попуштају. Био је последњи тренутак да помогне Ескимима у брвнари, јер је риба коју су бацали медведима кроз прозор само распламсала њихову неутољиву глад.

ТРКА НА ЖИВОТ И СМРТ

Брант је изабрао високу оморик у близини колибе и вешто се попео на њене најниже гране. Одатле је почео из свег гласа да виче не би ли скренуо пажњу медведа на себе. У следећем тренутку медведи су опколили дрво и усправивши се на задње ноге покушали да дохвате пилота.

Срећом, он је био високо изнад њих, у сигурности. И док их је гађао гранчицама, не би ли их што више раздражио, Ескимима су, један по један, истрчали из колибе и полетели према свом чамцу. Већ су га гурнули у воду и ускочили у њега када се један Еским изненада предомислио: пошао је назад у колибу да би спасао преосталу рибу. Привучени мирисом пастрмке медведи су хитро потрчали према јобали гонећи у стопу лако-мисленог човека. Била је то трка на живот и смрт, коју су, срећом по Ескиме, изгубили исцрпљени и изгладнели медведи. Он је ускочио у чамец који се, ломећи ледену покорицу, брзо удаљавао од обале док су медведи режећи шљапкали по хладној води.

За то време Брант се спустио са оморике, махнуо руком малом Ескиму да и сам сиђе с дрвета, и брзо се упутио према шумаревој колиби. Стигли су тамо потпуно исцрпљени али срећни. У кући је било довољно хране, а врата су била довољно чврста па су могли ту да проведу и месец дана чекајући да се време пролетња и отопи лед на језеру.

У току ноћи температура се, међутим, спустила на минус 20 степени Целзијусових. Дувао је снажан арктички ветар и на језеру се већ ухватила дебела ледена кора. Брантов хидроавион је био неповратно заробљен, и морао је да чека следеће лето. Али сада то није било важно. Чим ветар буде стао, други авион ће моћи да се спусти на равну површину залеђеног језера и ослободи заточеништва пилота и дечака. Требало је само бити стрпљив.

Трећег дана ветар је престао да дува и неколико сати касније спасилачки авион је заузјао над шумаревом колибом.

Почетком 1956. године на Аљасци су донети нови прописи који су ограничавали риболов. Тако су лососи враћени медведима и мир између људи и медведа поново је успостављен. На рекама Аљаске данас се може видети уобичајени приказ: на свега неколико метара од цинзовског медведа човек спокојно пеца пастрмке.

борбу са медведом него да се смрзне у снегу.

Брант је нанишанио малом пушком и повукао обарац. Мече је заскичало и потрчало према шуми а његова мајка за њим и не покушавајући да утврди одакле је пуцањ дошао. Ускоро су сви троје нестали међу оморикама и Брант је једва устао и кренуо ка колиби.

ЕСКИМИ У ОПАСНОСТИ

Пред вратима шумарево брвнаре назирала се нека мала црна прилика.

— Привиђају ми се мечићи на све стране — гласно рече Брант одлучно се приближавајући. А онда је пред собом угледао ескимског дечака који је непрестано понављао:

— Пођите одмах са мном! Медведи ће их све побити!

Дечак је повео Бранта јобалом језера причајући му уз пут да су његови родитељи са још четири Ескимима кренули чамцем у риболов. Упецали су доста пастрмки али их је снежна мећава изненадила пре него што су могли да се врате у село. Зато су потражили заклон у напуштеној колиби, на са-

снегу, питајући се колико ће времена протећи до тренутка кад га медведица осети својим оштрим њу-сом.

Прошло је већ неколико часова. Плашећи се да јој други медведи не преотму ливину, медведица је, иако већ сита, остала на про-

планку међу оморикама. Весели мечићи трчали су око ње и ваљали се по снегу. Неколико пута су пројурили поред Брантовог склоништа, не приметивши уплашеног и већ полусмрзнутог човека. Пилот је знао да неће моћи да стигне до шуме ако га медведица буде открила. Зато је, већ губећи наду, одлучио да пуца у једног мече тек толико да га озледи не би ли их поплашио и отерао. Више је волео да прихвати

Don
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

На здравље!

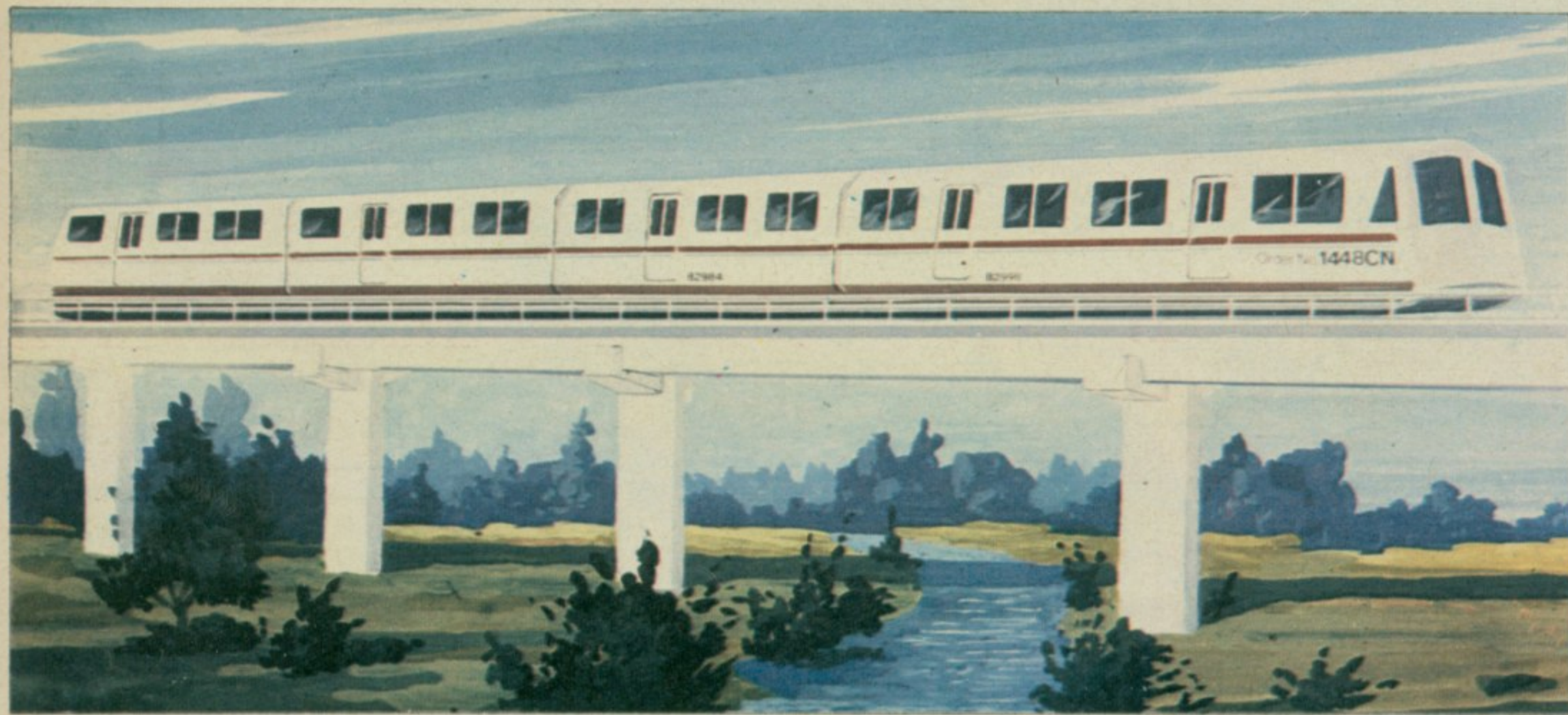
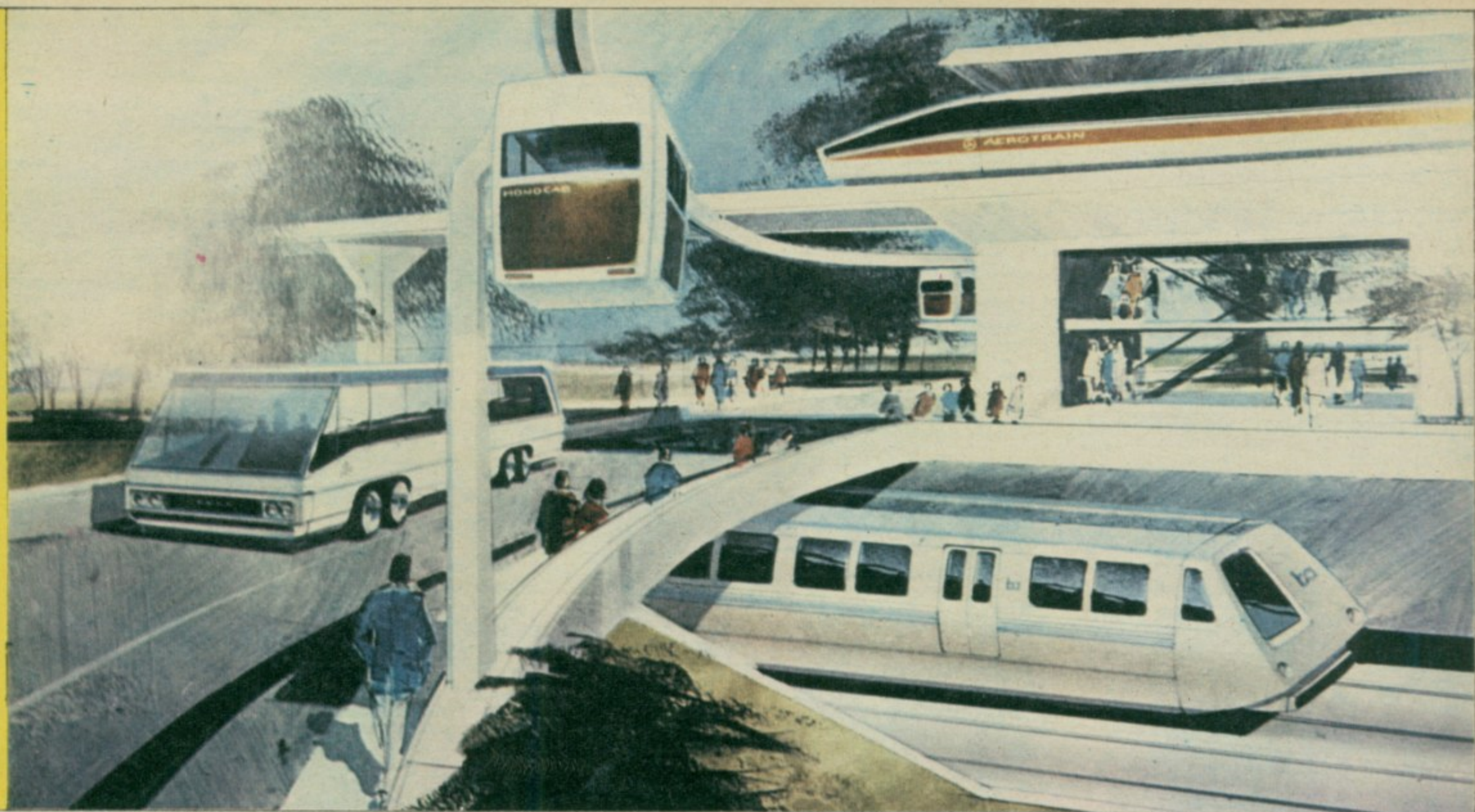
ПАЛОМА МАРАМИЦЕ ОД ПАПИРА
СУ УВЕК МЕКЕ И ПРИЈАТНЕ,
А ПРАКТИЧНЕ САМО ТАДА КАД
ВАМ СЕ НАЛАЗЕ ПРИ РУЦИ

марамицу од папира можете
пружити и другоме

paloma
sladkogorska sladki vrh

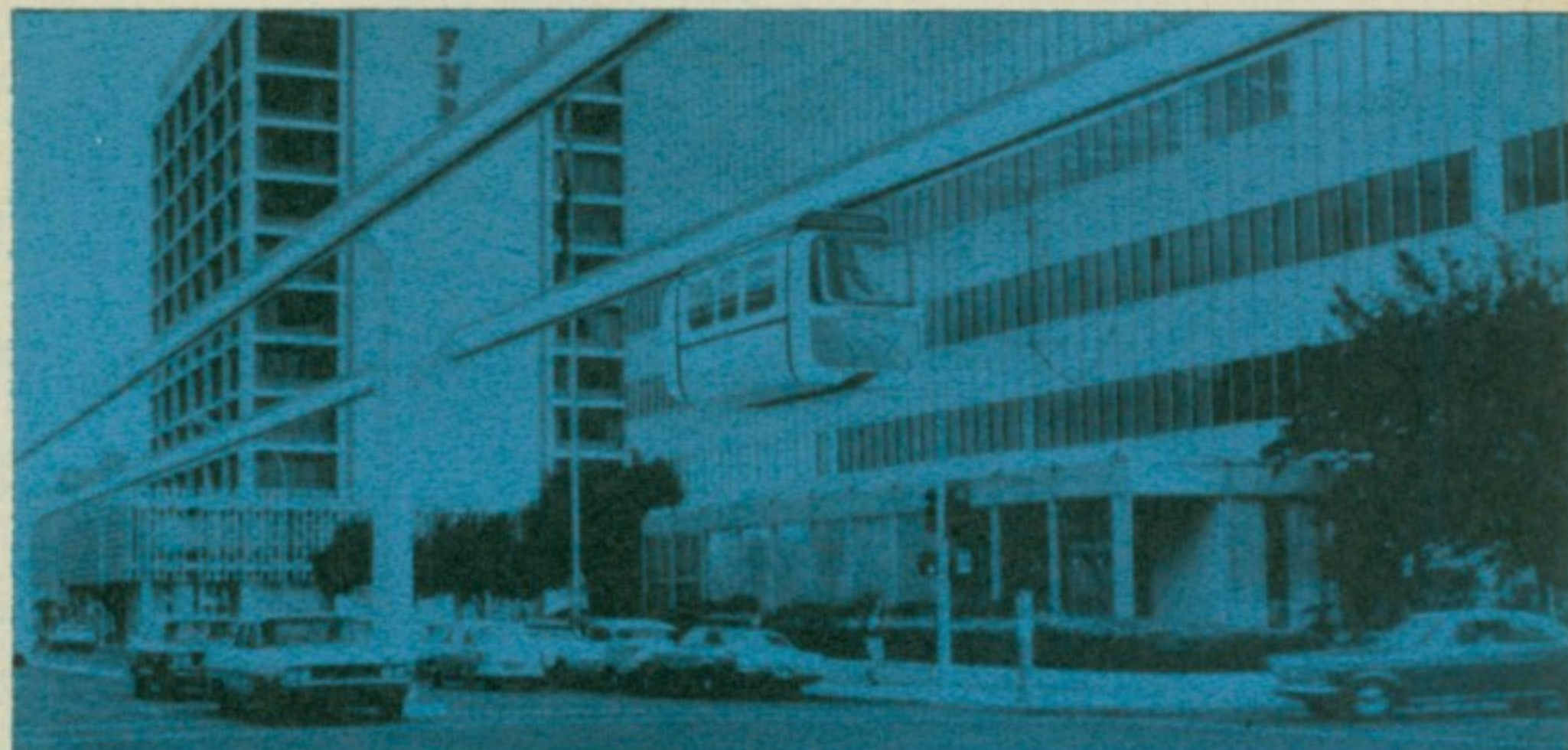
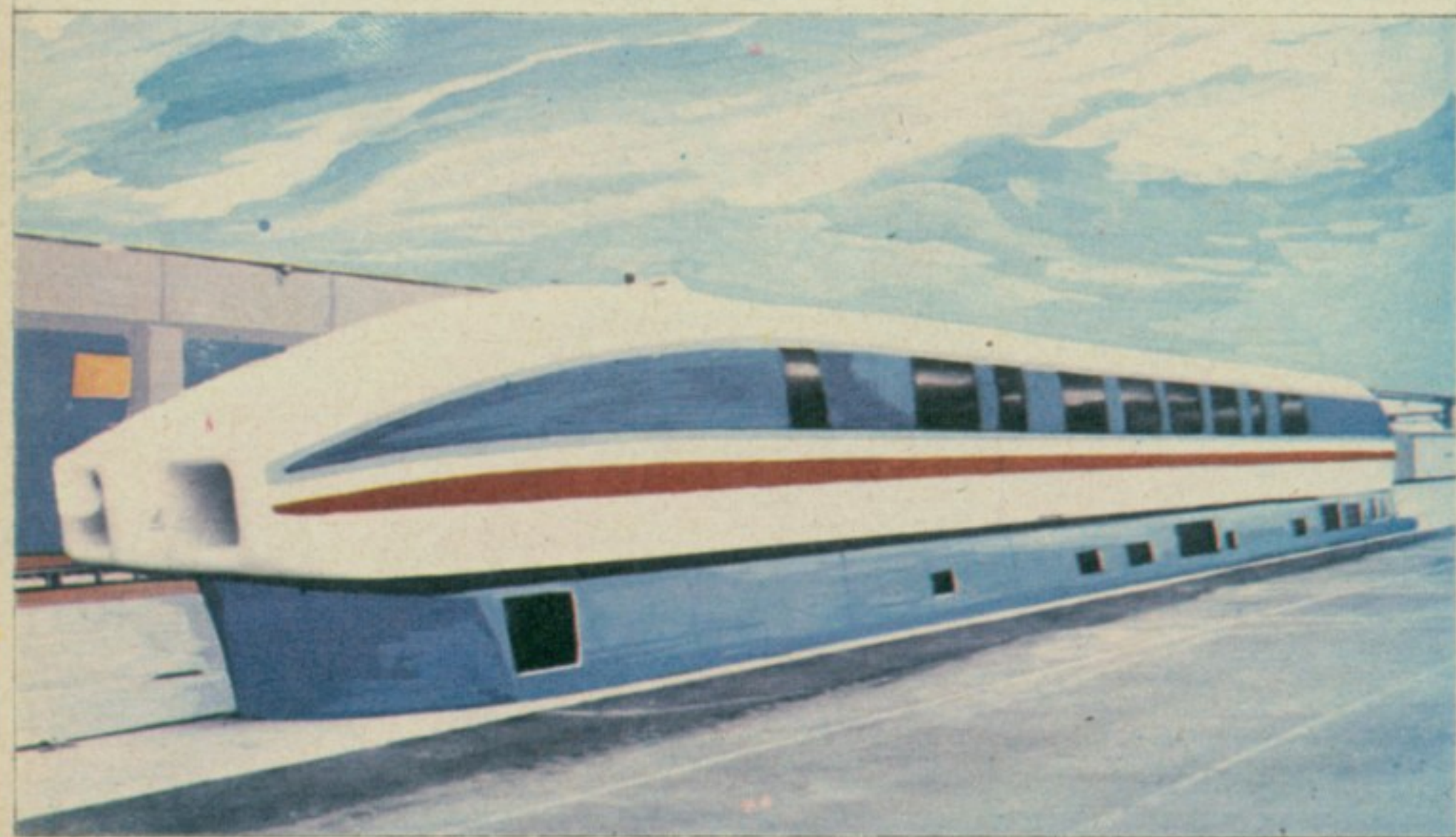
У СУСРЕТ БУДУЋНОСТИ

Много часова провели су инжењери у раду док нису створили прве пројекте возила сутрашњице, која ће бити и брза и удобна а, истовремено, својим погоним неће загађивати човекову средину. Нека су већ направљена и са њима се врше прве пробе у најзакрченијим градовима. Сва се, углавном, крећу бешумно и пружају путницима потпуну безбедност. Подељена су у три групе. У првој су возила за превоз путника у мањим градовима и за краћа растојања, а покрећу се „наредбама“ из компјутерског центра; у другој су возила за саобраћај у већим градовима и представљају комбинацију брзих шинских возила и градског аутобуса; у трећој су шинска возила на ваздушном јастуку која се крећу брзином већом и од 250 километара на час, а користила би се за саобраћај између градова. На појаву неких од њих мораће да се сачека. Ипак, њима припада будућност.

БРЗИ ВАШИНГТОНАЦ — Брзо, лепо и удобно. Управљачке команде се налазе на почетку и на крају композиције. Вагони овог транзитног шинског возила, како су га његови конструктори назвали, дугачки су по 21 метар и у сваки може да се укрца 72 путника. Композиција је састављена од 2 до 10 вагона израђених од алуминијума. Подови у њима обложени су теписима због изолације од буке, а прозори направљени од сигурносног стакла. У свим вагонима раде клима-уређаји. Ваздушни мехови испод вагона спречавају подрхтавање возила за време кретања. Убрзање је изванредно: 80 километара на час достиже се за 20 секунди, док се при брзини од 130 километара на час композиција може зауставити за само 27 секунди! Полазак, заустављање, убрзање, успоравање, отварање и затварање врата, аутоматизовани су. Погонски систем је електрични. Грађани Брисела и Вашингтона већ се возе у оваквом возилу.

ВАЗДУШНИ ВОЗ — Конструисан је за брзи транспорт на краћим растојањима између суседних градова и пробе са њим треба да почну већ следеће године у Сједињеним Америчким Државама. Креће се помоћу електромотора на тај начин што на ваздушном јастуку објашује бетонско ребро, такозвану вођицу, ојачано металном плочом. Предвиђа се да се овакве вођице постављају поред ауто-путева или железничких прута. Возило је дугачко 29 метара и њиме се управља из компјутерског центра у граду или, уколико се за то укаже потреба, из његове командне кабине помоћу телевизијских уређаја. Овај „лепотан“, који се креће брзином и до 240 километара на час, може да прими 60 путника.

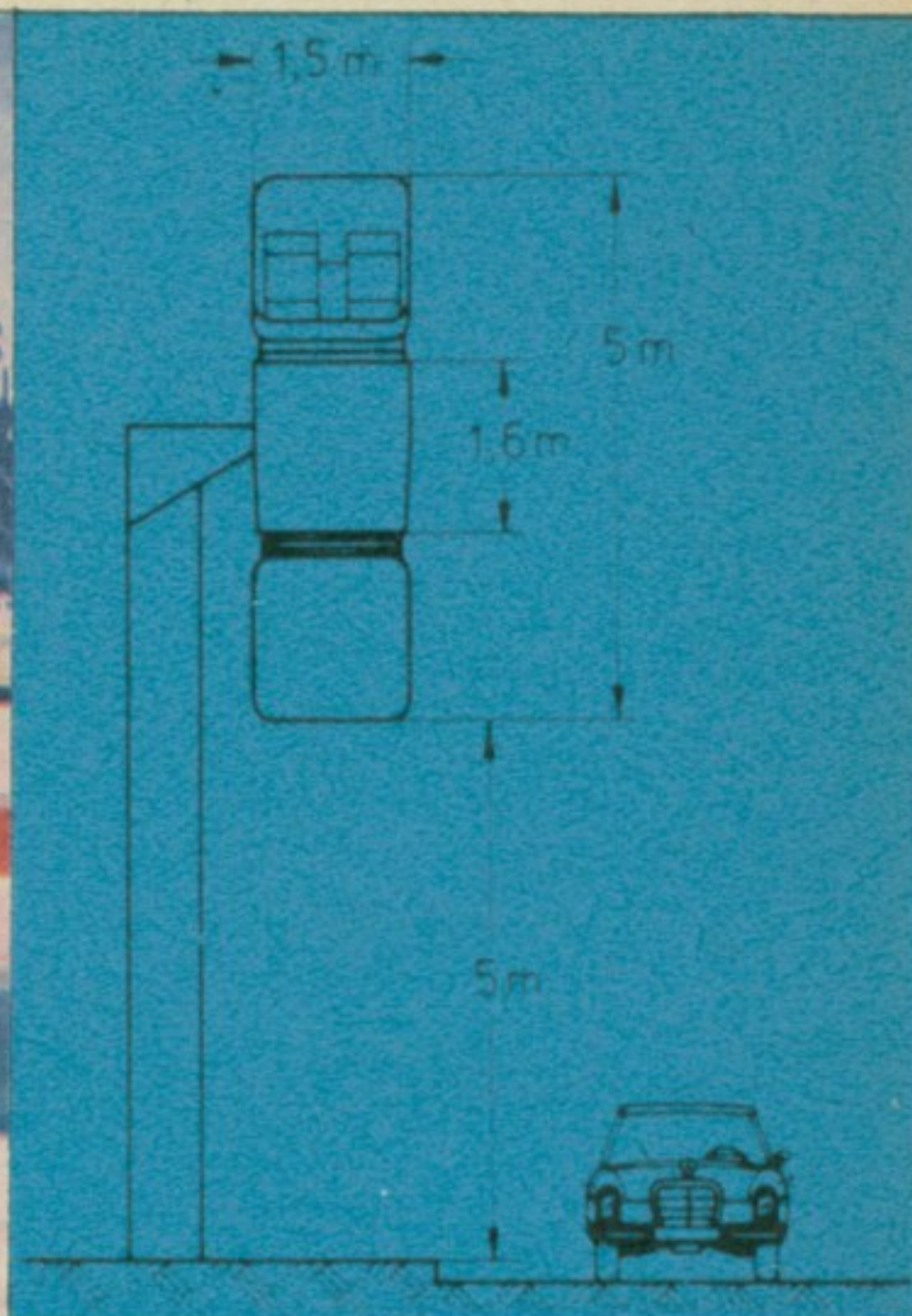
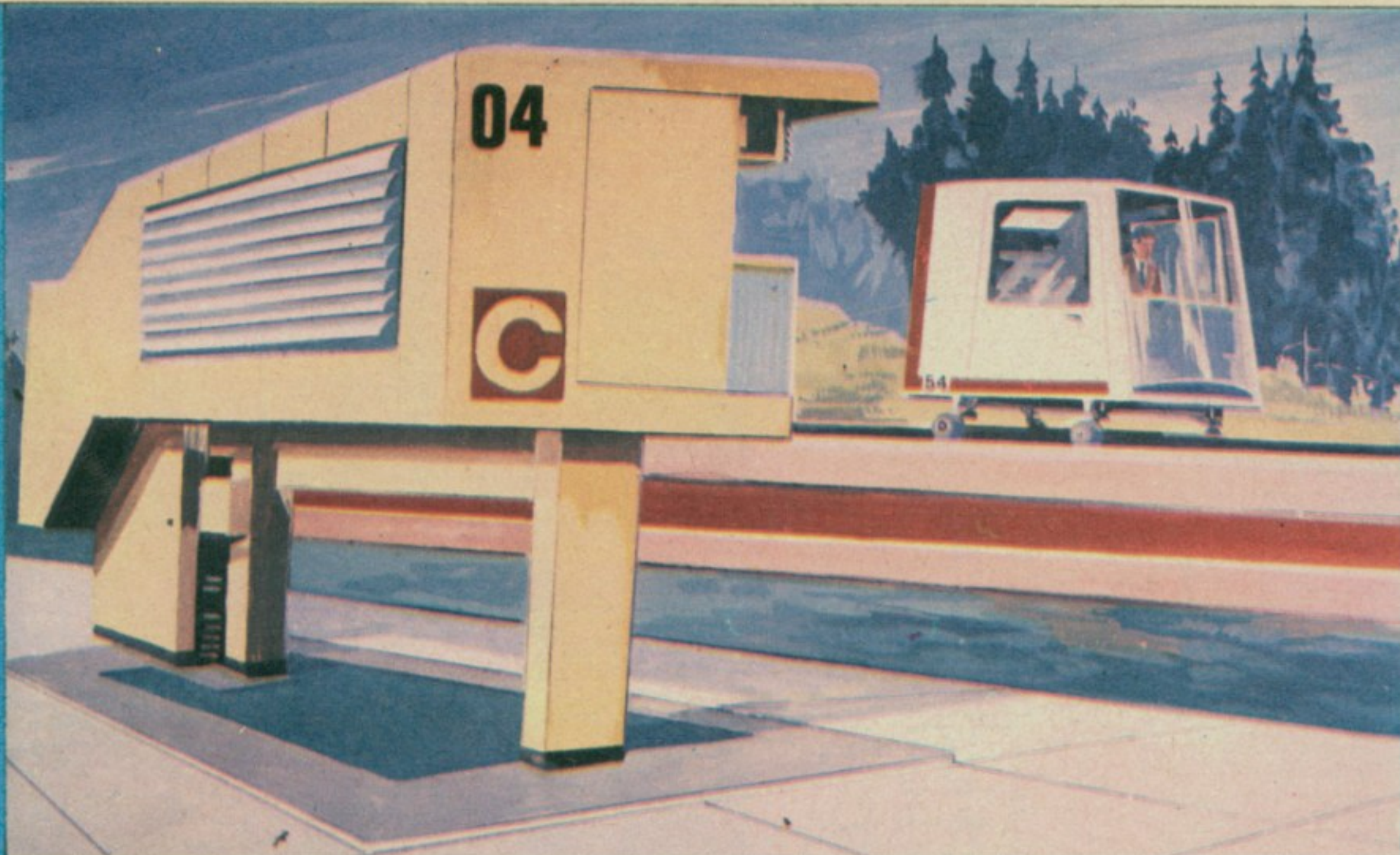

САМО ЗА ШЕСТ ПУТНИКА — Иако ово возило још нема име већ је уведено у саобраћај многих градова у свету. Покреће га електромотор од 50 КС па му је зато брзина ограничена на свега 80 километара на час. И поред тога, њиме се брзо стиже с једног на други крај града захваљујући томе што се не креће улицама. У ствари, возило за време кретања виси о бетонској греди која је, издигнута изнад земље, ослоњена на бетонске стубове, а точкови се крећу по челичној шини у којој се налазе инсталације за напајање електричном енергијом. Возило је „обешено“ о бетонску греду преко осам ваздушних амортизера и четири опруге. Њиме се управља из компјутерског центра а може се зауставити помоћу електричних уређаја или на механички начин. Станице се постављају на други спрат зграда или на стубовима поред вођице. Цело возило израђено је од челика. Унутрашњост је обложена пластичном материјом да би се путници заштитили од буке. Снабдевано је клима-уређајем. Дугачко је око три, а високо 2,1 метар. Прима шест путника.

У МНОГИМ ГРАДОВИМА СВЕТА ЉУДЕ ЈЕ ПОЧЕЛА ДА ОБУЗИМА ПАНИКА: КАКО СТИЋИ НА ПОСАО И ПРОБИТИ СЕ КРОЗ ЗАКРЧЕНЕ УЛИЦЕ. У ПОМОЋ СУ ПРИСКОЧИЛИ КОНСТРУКТОРИ И МАШТА.

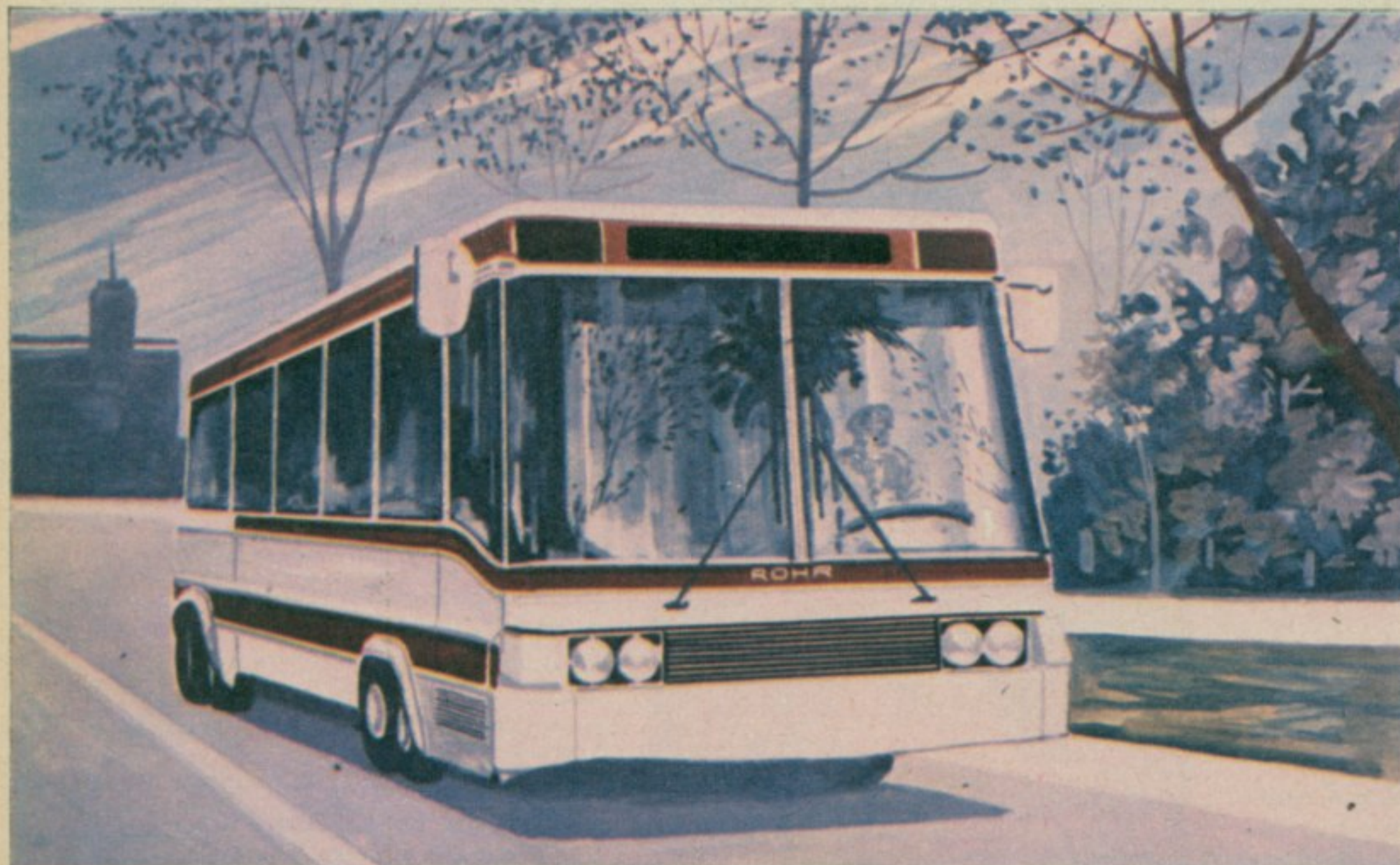
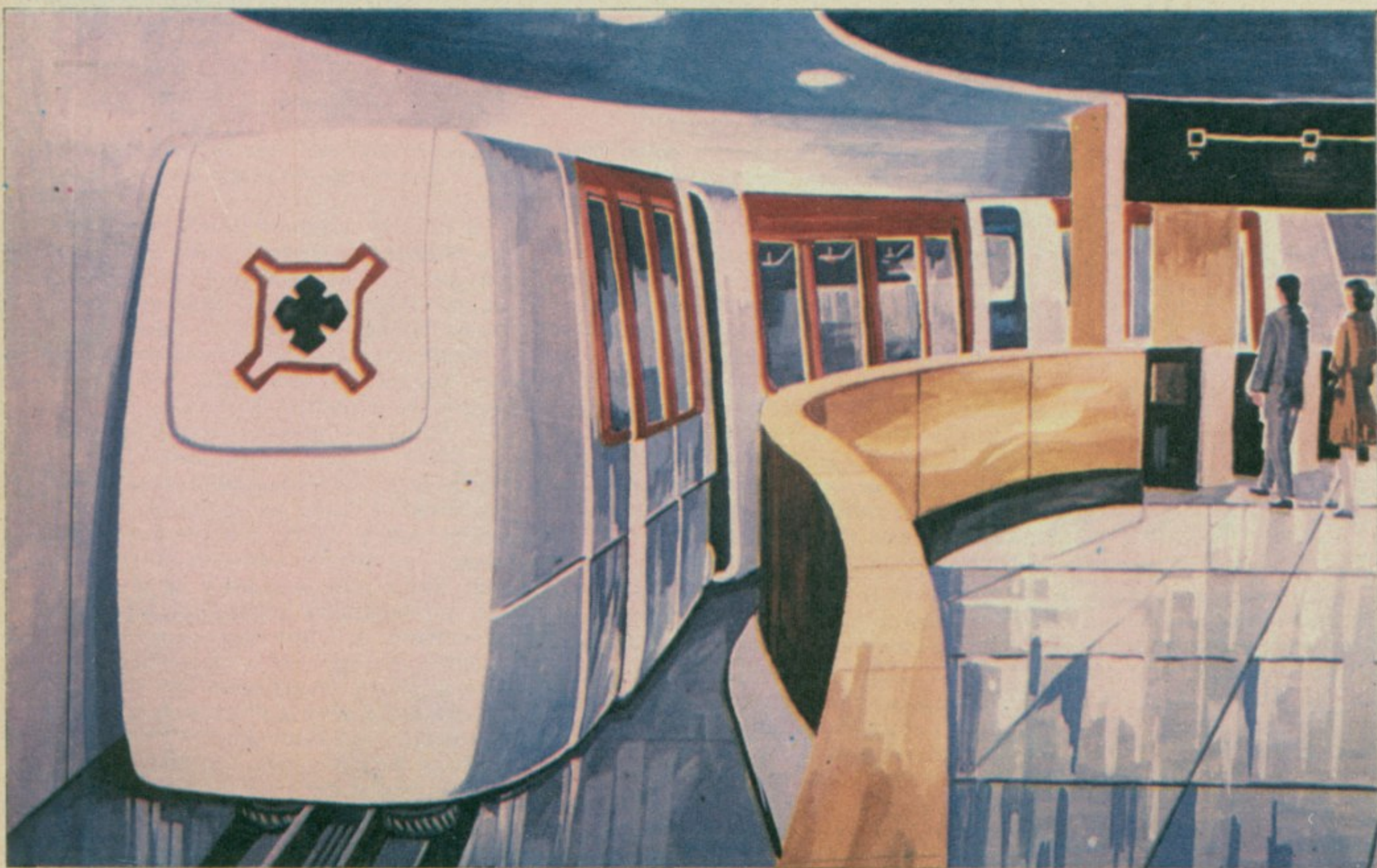
Путова

ШИНСКИ ТАКСИ — Незнатно се разликује од возила за шест путника. Има три седишта и може се кретати по трачници или висити о њој. Покреће га електромотор помоћу којег се и зауставља. Управљање је аутоматизовано. Кроз станице, смештене на стубовима, сваког секунда пролази по једно возило. Креће се брзином од 36 километара на час. Возило није велико: дугачко је 2, широко 1,6 и високо 1,5 метара. На нашој слици приказан је изглед возила и станице као и скица попречног пресека целог система.

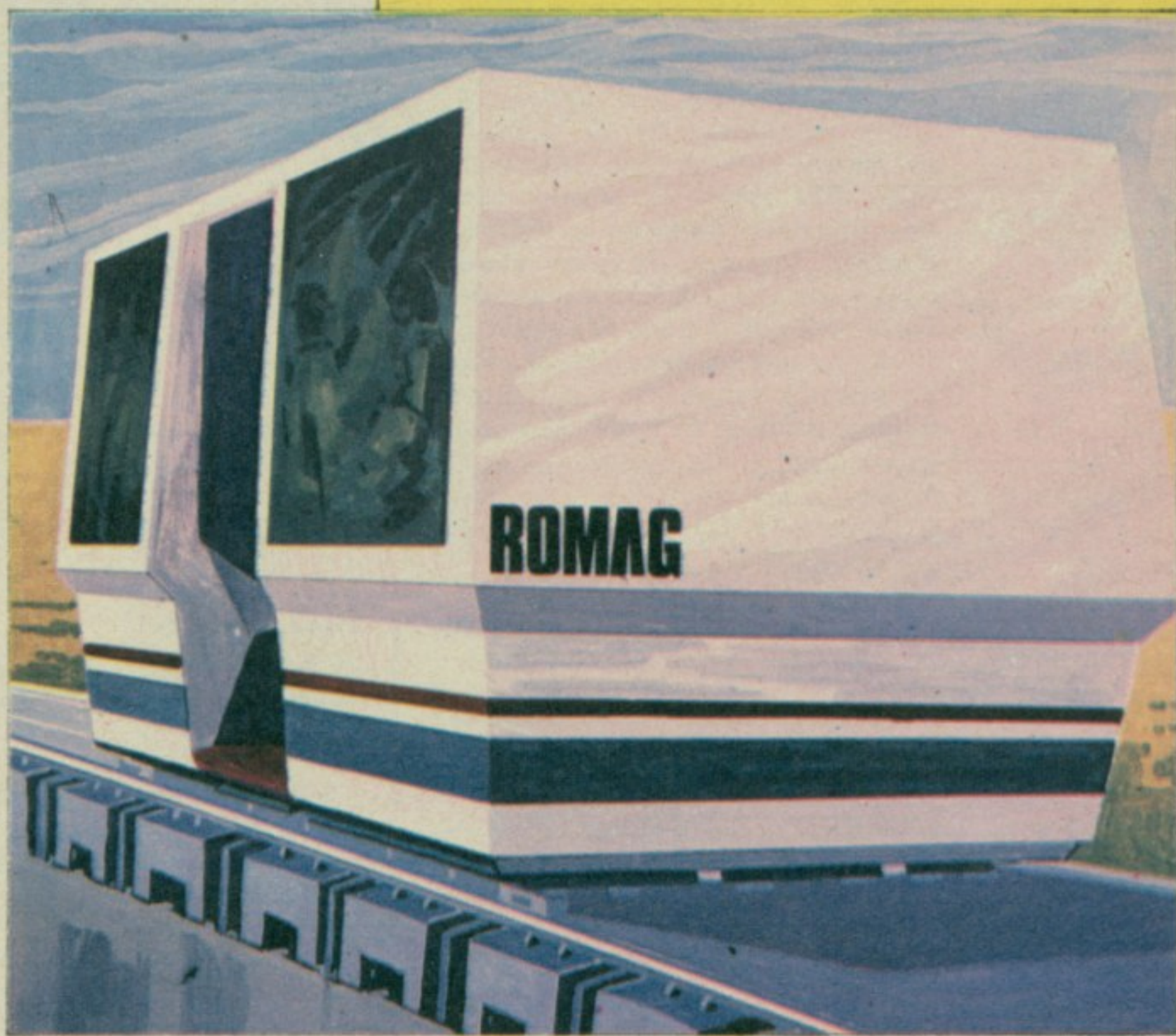

НЕЛОМЉИВ! — За разлику од других возила, моновоз се креће по шини која је истовремено и вођица, а може стајати на земљи или бити укланана у њу. Композиција од три вагона дугачка је 12, широка 1,5 и висока 2,3 метра. Моновоз се користи за превоз путника на краћим растојањима, углавном до аеродрома или трговачких центара у граду. Један такав моновоз већ има интерконтинентални аеродром у америчком граду Хјустону. Покреће га електромотор. Возилом се управља из компјутерског центра (полазак, успоравање, заустављање, отварање и затварање врата), а његово кретање прати преко телевизијских пријемника. Композиција је изграђена од неломљиве пластике. Вагони су изнутра обложени специјалним изолатором против буке и примају по 36 путника. Сваког минута у станицу стиже по једно возило.

БРЖИ ОД ЗВУКА! — Електромагнетно возило је намењено за саобраћај у густо насељеним деловима града или између градова. Креће се кроз тунел-цев и то брзином већом од звука! Клизе на ваздушном јастуку изнад шине захваљујући електромагнетној сили која, истовремено, има дужност и да га покреће и да управља њиме. Пробна возња на оваквом возилу обављена је 1971. године у Сједињеним Америчким Државама.

ИПАК, ДРУКЧИЈИ — Градски транзитни аутобус, иако је по спољашности сличан данашњим, ипак се разликује од њих. Има 50 седишта, јачу конструкцију и мотор који користи течни природни гас. Споља је обложен пластиком због заштите путника од буке. Возило је дугачко 12, високо 3 и широко 2,4 м.

ње на Јастуку

ХИТ СТРАНА

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

**DAN LJUBEZNI
(ДАН ЉУБАВИ)**

Музика: Тадеј Хрушовар

Текст: Душан Велкаверх

Аранжман: Дечо Жгур

Изводи група: „Pepel in kri“

*Pusti tisoč dni in tisoč noči,
ki ji več ni če sploh ne veš
da so kdaj bili.
Vzemi le en dan ki skril si ga
tja na srčno stran pozbil ga
nikoli več ne boš.
To je bil tvoj dan ljubezni,
najlepši dan ki ne mine*

*nikdar.
Svet živi za dan ljubezni,
dan ki da ti vse in vse ti vzame
tega nikdar ne veš.
Kdaj prišel bo za te spet ta dan
naj te upanje ne zapusti
le zaspi ko jutro te zbudi
to bo ljubezni dan
bo ljubezni dan, ljubezni dan.*

СУТРА
НА
ТЕЛЕ-
ВИЗИИ

ШПАНСКИ РОК

Мода супергрупа, односно окупљања најбољих музичара у један састав, није мимошла ни Шпанију. Четворица водећих музичара из земље тореадора, сунца и добре музике — браћа Диего и Ангел Роуз, Луис Генил и Хозе Торез — окупали су се крајем 1973. године и основали рок-квартет који су назвали „Олуја“ (THE STORM). Наступајући као гости Френка Запе и групе Квин (QUEEN) представили су се великом броју младих, стекли њихову наклоност и већ њихова прва ЛП плоча долази у саме врхове параде албума. Крајем прошле године изабрани су за најбољи састав Пиринејског полуострва у 1974. а претпоставља се да ће ускоро задобити популарност и широм Европе. Њихова музика, пуна шпанског ме-

лоса, афричких ритмова а ипак у модерном рок маниру, има све одлике неопходне за веће успехе. Први сингл групе (STORM), на коме се на-

лази песма „Рећи ћу твојој мами“, емитује се често у програмима радио-станица Француске, Холандије и Луксембурга.

БЕРЗА ПЛОЧА

Продајем слетале плоче електричне
произвођаче: ERIC CLAPTON: 461
OCEAN BOULEVARD; LED ZEPPE-
LIN: VOL. ONE AND VOL. TWO (у-
длим албумом); JAMES BROWN: MA-
SHINE GUN; SANTANA: ABRAXAS;
ELCOMEE, VOL. THEREE; STEPHEN
STILLS: MANASSAS (дуги ал-
бум); ROLLING STONES: IT'S ON-
LY ROCK'N' ROLL. Плоче су нове.
Наруџбине шаљем поштемом.

Небојша Рајковић
Пере Сегединца 8/VIII
11070 Нови Београд

Желела бих да купим ЛП плочу
групе SLADE: PLAY IT LAND.
Едита Михајлов
Апатински пут 74
25000 Сомбор

МОДЕРНИ СВЕТСКИ ПУТНИЦИ

По дужини путовања и пре-
ђеним километрима позна-
ти поп-музичари спадају
у праве рекордере. Недавно је
објављено да је познати енглес-
ки клавириста и певач ЕЛТОН
ЏОН у току 1974. године преле-
тео око 270 000 километара. То
је тачно шест и по пута око Зем-
ље. За то је познатом музичару
било потребно преко 340 часова
летења. КЕТ СТИВЕНС је прош-
ле године превалио на турнеја-
ма око 225 хиљада километара.
Чланови популарне групе СТА-

Први јавни наступ прве југо-
словенске супергрупе Пепел
ин кри (Пепео и крв) завр-
шио са великим успехом: млади
школовани музичари из Љубљане
заузели су на „Опатији 75“ прво
место и стекли право да заступа-
ју југословенску забавну музику
на Евровизијском фестивалу који
сутра почиње у Стокхолму. „За
овак висок пласман — рекла је
Дитка Хаберл непосредно после
проглашења победника — заслужи-
ли смо сви подједнако и надам се
да ћемо достојно репрезентовати
нашу земљу“.

Вођа групе Тадеј Хрушовар,
композитор награђене песме, добро
је познат љубитељима поп-му-
зике као члан некада одличних
„Белих враћа“ из Љубљане.

Стални члан групе је и Душан
Велкаверх који се на опатијском
фестивалу појавио преи пут као
певач. До сада се углавном огле-
дао у писању текстова од којих му
је преко две стотине већ снимље-
но на плочама. Учешће у Сток-
холму неће бити његов први на-
ступ на евровизијском такмичењу:
1970. године његову композицију
„Приди, дала ти бом цвет“ (Дођи,
даћу ти цвет) на фестивалу у Ам-
стердаму певала је Ева Сршен.

Солисти групе Дитка Хаберл и
Ото Пестнер већ су афирмисани у
свету наше забавне музике и у

њихове вокалне квалитете музич-
ки стручњаци полажу велике на-
де.

И остали чланови ове младе гру-
пе обећавају много. Њих је Тадеј
окупио из неколико словеначких
група (Беле вране, Млади леви,
New Swing Quartet, Срце). У
ствари све је почело прошле јесе-
ни кад су се на једном снимању
Радио-телевизије Љубљана нашли
и садашњи чланови групе „Пепел
ин кри“. После једне пробе свра-
тили су у оближњи ресторан и ту,
уз звуке музике из цубокса, роди-
ла се идеја да се створи нова ве-
лика, супергрупа. И, већ после ме-
сец дана ози младићи и девојке
су, кас искусни музичари, отишли
у студио и омирили своју прву
плочу, са својом композицијом.
Први успех доживели су песмом
„Нека буде девојка“ коју је интер-
претирао Ото Пестнер.

Како ће се сутра, 22. марта, на-
ши момци и девојке снаћи у Сток-
холму и да ли ће песма „Дан љу-
безни“ (Дан љубави) у конкурен-
цији 19 одабраних композиција
постићи успех не можемо прогно-
зирати, али уздајући се у музи-
калност, младост и ентузијазам о-
вих људи, очекујемо добар плас-
ман. Да вас подсетимо, наши пред-
ставници наступиће осми по реду.
Пратећи фестивал преко малог
екрана не заборавите да им чвр-
сто држите палчеве!

ТУС КВО прешли су за два-
наест месеци прошле године о-
ко 145.000 километара. Све ус-

тежнији холандски састав ЗЛАТ
НЕ МИНЉУШЕ превалио је са-
мо у Америци 50 000 километа-
ра. Објављено је да је вођа гру-
пе MOT D HUPL Јан Хантер са-
мо између Лондона и Њујорка
летео толико пута да је напра-
вио туру од 80 000 километара.
Мада више нису у жижи инте-
ресовања ТОМ ЏОНС и ЕНГЕЛ-
БЕРТ ХАМПЕРДИНК и даље
путују на турнеје по свету. Џонс
је у току 1974. године пропуто-
вао преко 85 000 километара а
Хампердинк око 60 000 киломе-
тара. Није познато колико су
километара превалили иначе
познати путници, чланови групе
ХУ, РОЛИНГСТОУНСИ или не-
кадашњи чланови славних
БИТЛСА али је сигурно да су и
они „направили“ стотине хиља-
да километара.

Бити врхунски музичар или
певач значи данас бити и вели-
ки путник.

БОЈАН КРИЖАЈ

ЕВРОПСКИ
ОМЛАДИНСКИ
ПРВАК
У СЛАЛОМУ

Снимио: Е. Каше

ПОЛИТИКИ
ЗАБАВНИК

ФАНТАСТИЧНА

ПРИЧА

АЛФРЕД БЕСТЕР

АЛМАНАХ 1990

Нису ни сами
знали
да ће свратити
у ту крчму а
незнанац их је
баш
у њој чекао.

Мејсија је нервирало то што је незнанац шкрипао. Можда су му шкрипале ципеле али је Мејси позревао да му шкрипи одећа. Није скидао ока с тог незнакомца који се сместио у засебну собицу његове крчме.

Незнанац је био висок и мршав. Иако млад, био је готово ћелав — главу му је покривало само ретко паперје. И место обрва имао је исто такво паперје. Али, кад се незнанац машио новчаника, његових сумњи је нестало. Сад се уверио — шкрипала му је одећа!

Нећачна реч

— Мистер Мејси — проговори најзад незнанац. — За закуп ове собице у току једног хроноса...

— Каког носа?
— Хроноса. Нетачна реч? Ах, да... извините. Једног часа.

— Ви сте странац?

— Не, нисам странац — одговори незнанац и његов поглед прелети одајом. — Ја сам Бојн. М. К. Бојн — и мистер Бојн отвори новчаник, извади новчаницу од сто долара и тутну је Мејсију. — Ово је закупнина за један час. Никог не пуштајте унутра осим... Узмите их и одлазите.

— Нешто за пиће?
— За пиће? Алкохол? Фуј! — одговори Бојн.

Незнанац се тад нагло диже и устреми телефонској поворници. Опипавши руком испод апарата он нађе жицу и причврсти за њу малу блиставу кутијицу коју је извадио из џепа. Затим скиде слушалицу.

— Координате. Дужина 73-58-15, ширина 40-45-20. Расформирати сигнал. Лоше вас чујем... Добро је сад. Нема сметњи. Оливер Вилсон Најт. Вероватноћа с тачношћу до четири децимала. Имате моје координате... 99,9807? Будите спремни за пријем...

Бојн промочи тлаву из говорнице и стаде да посматра улазна врата. Чекао је све док у крчму није ушао младић с лепушкастим девојком. Тада поново несташе у говорници.

— Вероватност потврђена. Оливер Вилсон Најт је овде. Пожелите ми срећу. А сад...

Он окачи слушалицу и док је пар ишао према засебној собици већ је седео на старом месту.

Младић је имао око двадесет шест година, био средњег раста и склон деблању. Одело му је било изгужвано, тамнокестењаста коса мало разбарушена а дсбрућудно лице пуно ситних борца. Девојка је имала црну косу, меке плаве очи и једва приметан осмех на лицу.

На путу им се испречи Мејси.

— Опростите, мистер Најт — рече Мејси. — Не могу данас да вам понудим засебну собицу. Закупљена је.

На лицима младића и девојке видело се разочарење. Тада Бојн довикну:

— Све је у реду, мистер Мејси. Радо ћу примити мистера Најта и његову пријатељицу као госте.

Најт и девојка су оклевали. Бојн им се осмехну и показа фотеле.

— Седите. Биће ми веома пријатно, уверавам вас.

— Не бисмо желели да сметамо али ово је једино место у преду где се још може добити право пиво од ђумбира — рече несигурно девојка.

— У то сам се већ уверио, мис Клинтон — Бојн се затим обрати Мејсију. — Донесите нам пиво и идите. Чекао сам само мистера Најта и мис Клинтон.

Спустијајући се у фотеле Најт и његова пратиља са запрепаштењем су гледали у Бојна. Најт положи на сто пакет с књигама. Девојка добоко удахну ваздух и запиташе:

— Ви ме познајете... мистер... мистер...

— Бојн. Јасно да вас познајем. Ви сте мис Џејн Клинтон. А то је мистер Оливер Вилсон Најт. Закупио сам ову одају само да бих се овде срео са вама.

— Каква је то шала? — запиташа Најт док му је црвенило обливало образе.

— Ви никако нисте могли знати да ћемо доћи овамо — рече Џејн — Ни сами то нисмо знали... све до пре неколико минута.

Појрешна књија

— Опростите, мис Клинтон — осмехну се Бојн — али вероватноћа да ћете доћи на дужину 73-58-15 и ширину 40-45-20 износила је 99,9807 процената.

— Чујте — љутило поче Најт — ако сматрате да је по...

— Изволите пиво и саслушајте ме. Овај сусрет био је организован уз много труда и велике издатке. Није важно ко се све трудио и ко сноси трошкове. Довели сте нас у веома опасан положај. Мене су послали да проблем решим.

— Какав проблем? — запиташа Најт.

— Ми... мислим да би најбоље било да поћемо — рече Џејн покушавајући да устане.

Бојн јој заповеднички даде знак да седне, а Најту рече:

— Данас сте били у књижари Ц. Д. Крејга и купили четири књиге. Три немају важности, али четврта...

— О чему то говорите?! — Узвикну Најт.

— О укорићеној књизи која садржи чињенице и статистичке податке.

— О Алманаху?

— Да, о Алманаху. Ви сте хтели да купите Алманах 1960. године.

— Па ја сам и купио Алманах 1960. године.

— У томе и јесте ствар што ни-

сте — узвикну Бојн. — Купили сте Алманах за 1990. годину.

— Шта?!

— У том пакету се налази Светски алманах за 1990. годину. Не питајте на који начин је доспео у књижару. Кривац је већ кажњен за своју немарност. Али, сад треба исправити ту грешку. Зато сам овде и зато је организован овај састанак. Је ли вам сад јасно?

Најт се насмеја и пружи руку према пакету али га Бојн ухвати за доручје.

— Не смете да отворите ту књигу. Морате ми је дати и не створивши је. Ја сам специјално због тога дошао из будућности.

— Ако би Алманах за 1990. годину заиста био у том пакету ни клештима ми га не бисте могли отети. Зашто? Па он би био послед у будућност... Верзански извештаји... Политика... Спортски резултати... Ја бих био богат.

— Тачно. И више него богат.

Свемстух! Ограничен ум искористио би Алманах за сипенице. Кладио би се на исходе коњских трка или избора. И томе слично. Али човек изузетног интелекта... вашег интелекта не би се засутавао на томе.

— Гле, гле — осмехну се Најт.

— Дедукција. Стварање закључака. Свака чињеница, сваки податак вама би испрчао читаву причу. На пример, у које непокретности да уложите капитал,

шта да купујете а шта да продајете. За то би вам били довољни подаци о попису становништва и миграцијама. Судећи по висини буџета ви бисте знали које привредне гране и која ће предузећа напредовати. Да не говорим о курсевима валута, берзанским извештајима и сличном.

Свећ у џеју

— То би било за мене — насмеја се Најт. — Новац би ми био у џеју. Какав новац, свет би ми био у џеју...

— Опростите — прекиде га Бојн — али ви расуђујте као недорастао дечак. Хоћете богатство? Али, радост ће вам донети само богатство стечено упорним радом, вашиим радом. Успех који би дошао као поклон не доноси задовољство. Само пријку савести. Ви то и сами знате.

— Не слажем се с вама — успротиви се Најт.

— А зашто онда радите? Зашто не крадете? Не обијате сефове?

— Али ја...

— Дирнуо сам вас у праву тачку, зар не? Не, мистер Најт. Ви сте частан младић и не бисте желели нечестан успех.

— Онда... просто желим да знам да ли ћу успети.

— Хтели бисте да прелистате Алманах тражећи своје име? Чему то? Зар не верујете у себе? Ви сте перспективан млад правник. Да, ја то знам. Али, можда мислљивајте не верује у вас.

— Не! — успротиви се девојка. — Што се мене тиче он не мора да завирује у ту књигу.

— Па онда, мистер Најт?

Најт се насмеја и одговори.

— Хтео бих да будем сигуран у будућност.

— Тако нешто не постоји! Живот — то је спасност. Поуздано се може веровати само у смрт.

Без насиља

— Нисте ме разумели. Желео бих да знам да ли уопште вреди правити планове за будућност. Постоји атомска бомба...

— Тачно — прекиде га Бојн. — То је крај свега. Али, ја сам ту. Значи, свет ће наставити да живи. Зар вам ја, човек из будућности, нисам довољна потврда?

— Ако бих вам поверовао...

— Најзад сам вас схватио! — узбудио се Бојн. — Вама недостаје храброст, ви не верујете, у себе, своје снаге, своје способности. А живите у земљи где се брижљиво чува легенда о прецима-пионирима од којих је требало да наследите храброст. Плаши вас неизвесност. Ако бисте завирили у ову књигу то је као да варате на картама. Игралли бисте са животом нечасну игру и због тога бисте се касније кајали. Преклињем вас да ми дате Алманах.

— А зашто ми га не отмете?

— Треба да ми га дате добровољно. Ми немамо право да вам ишта узмемо силом као што немамо право да вам ишта дамо.

— То је лаж! — ускликну младић. — Ви сте платили Мејсију за закуп ове одаје.

— То је нешто друго. Мејсију је стварно плаћено али ја њему ништа нисам дао. Он ће вероватно поверовати да је преварен, али ви ћете се већ побринути да тако не мисли. Све треба да се среди без нарушавања поретка ствари.

— Тренутак...

— Све је било брижљиво испланирано. Ја рачунам на ваш здрав разум, мистер Најт. Дозволите ми да узмем Алманах. Ја ћу се потом растворити... отићи. И више се никада нећемо видети. Нестаћу у вихору времена а ви... ви ћете имати шта да причате пријатељима.

— Чекајте. Све то је, очигледно, шала. И како се мени чини отишли смо мало предалеко...

— Шала? — рече Бојн. — Погледајте ме.

Симбол

Скоро читав минут младић и девојка нетремице су посматрали бескрвно, као креч бело лице с очима које су гуреле. С Најтових усана нестало је осмеха, девојка се стресла као од језе.

— То је невероватно — погледа Најт девојку. — Мене је убедио. А тебе?

Џејн је климнула главом:

— У тој књизи могу бити новац и успех, али и смрт и разводи. Дај му је.

— Узмите — једва чујно рече Најт.

— Примите моју захвалност — рече Бојн стежући Алманах. — Било би право да добијете нешто као уздарје. Али, нама је забрањено да у прошлост преносимо било какве предмете које би могли пореметити постојећи однос ствари. Ипак, могу вам бар оставити неки симболичан знак будућности.

И Бојн крену унатраг, смешно се клањајући и понављајући: „моје поштовање“.

— А симбол?

— Код Мејсија је — одговори Бојн и несташе.

Фалсификај?

— Где је тај? — улетео је бесно нешто касније у одају гостиони-чар.

— Само што је отишао...

— А и ви сте ми красни, мистер Најт. Ви и тај ваш пријатељ, лопов и преварант. Срамота!

— Шта је?..

— Платио ми је сто долара за закуп ове одаје. Сто! Ја, као спрезан човек, однео сам новчаницу до прве банке и тамо су ми показали да је лажна. Фалсификат! Ево, погледајте сами.

Најт је пажљиво разгледао новчаницу. А онда је наједном побледео. Затим је завукао руку у унутрашњи џеп сакоеа, извадио чековну књижицу и дрхтавом руком почео да потписује чек.

— Шта радиш то? — зачутила се Џејн.

— Морам се побринути да Мејси не буде на штети. Добићете својих сто долара, мистер Мејси.

— Оливере! Полудео си! Бацате тако сто долара...

— Ништа ја не бацам. Све треба да буде уређено без нарушавања поретка ствари.

— Не разумем.

— Погледај новчаницу — одговори Најт једва чујним гласом. — Пажљиво је погледај.

На новчаници је био уобичајен цртеж који се ничим није разликовао од правог. На Најта и Џејн гледао је, као да је жив, Бенџамин Франклин. Али, у десном доњем углу било је одштампано „Серија 1980 Д“. А још ниже стајао је потпис: „Оливер Вилсон Најт, министар финансија“.

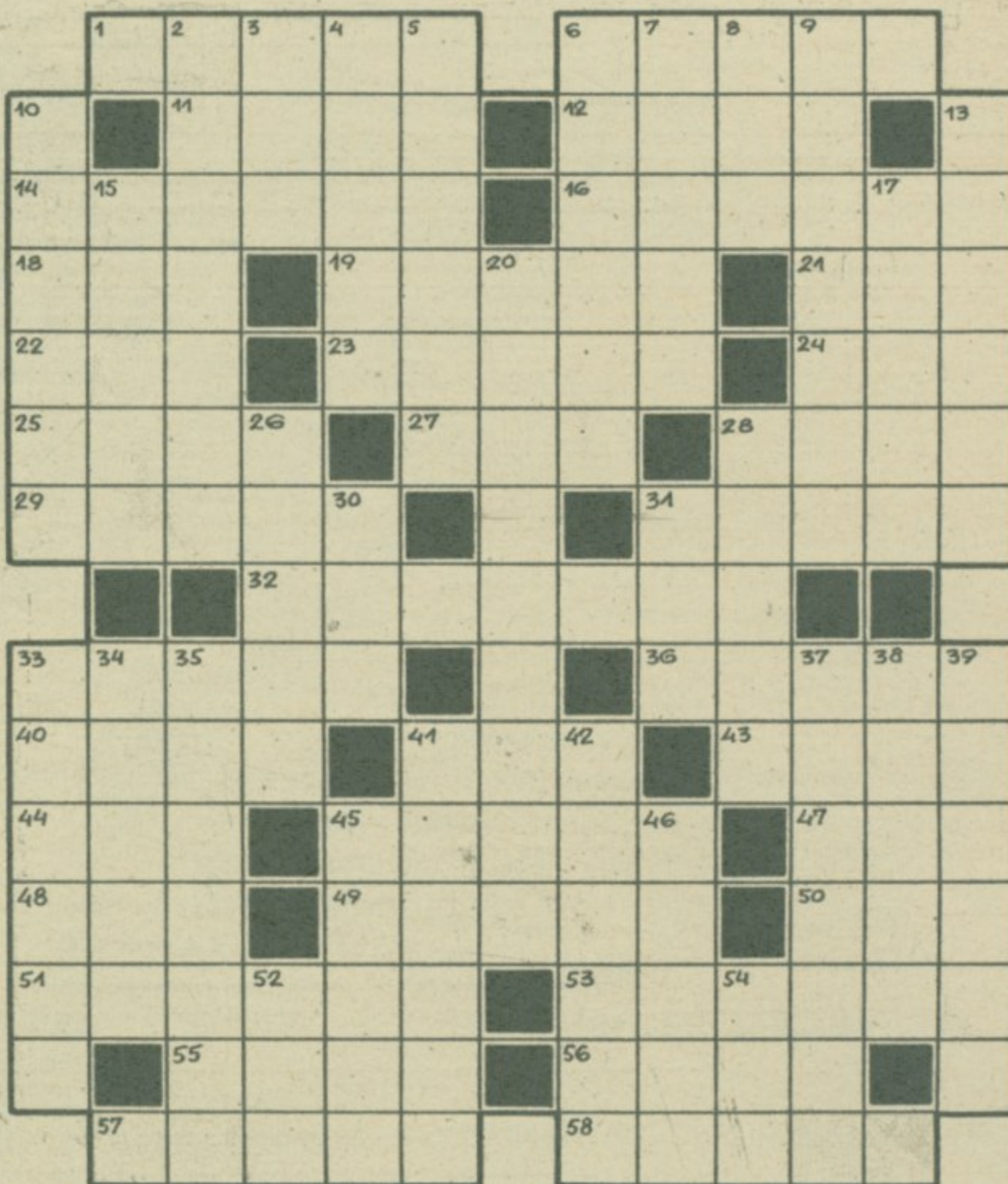
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) мањи и краћи природни водени ток, 6) немачка исвчана једница, 11) америчка национална управа за ваздухопловна и свемирска истраживања (скр.), 12) корално острво, 14) врста птице, 16) стари назив за Дубровник, 18) лука у Израелу, 19) аутомобилски хладњак, 21) личност из стрица, 22) стари феничански град, 23) летописи, 24) показна заменица, 25) уписивање, 27) женска личност из Давичовог романа „Песма“, 28) животиња из породице куна, 29) санке, 31) мелодија, 32) припадница једног европског народа, 33) мемла, 36) наше највеће полуострво, 40) део отплате, 41) наша прва филмска глумица (Рина), 43) становник Арабије, 44) стара турска титула (мн.), 45) летица, 47) друга, остала, 48) основни елемент музике, 49) непознат, туђ, 50) град на Јадрану, 51) столови (турц.), 53) део цвета, 55) староегипатско божанство (Ра), 56) универзитетски град у Енглеској, 57) плавни град Канаде, 58) Сатурнов сателит.

УСПРАВНО:

2) покрајина у Канади, 3) пустиња у Индији, 4) опадање нивоа мора, 5) одаја на броду, 6) врста далматинске вишње, 7) сеоско подручје (мн.), 8) врста музичког инструмента, 9) назив за зграду и просторије неког удружења, 10) положај, 13) гсмила, 15) тим, 17) санитарски материјал, 20) амерички филмски глумац (Берт), 26) јачина, сила, 28) линија обележена на карти или терену која означава куда ће пролазити пруга или пут, 30) америчка певачица цеза (Фиццералд), 31) новозеландско дрво за бродоградњу, 33) портир, 34) град у Африци, 35) оружани напад на неку личност, 37) место за говорника, 38) руксак, 39) справа, направа, 41) непобитна чињеница, 42) минерал пронађен на Авали, 45) увјет, 46) пркос (мн.), 52) узвик негодовања, 54) мађарски шаховски велемајстор.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

1) Меркур, 7) менует, 13) аларми, 14) атести, 15) Рама, 16) бар, 18) Скот, к, е, 19) каста, о, а, 21) Ис, 23) мартини, 24) он, 25) зора, 27) Ириа, 28) ари, 29) акорди, 31) А(ндрин) И(во), 32) крак, 33) ткач, 35) Кали, 37) обоа, 39) ам, 41) Сиким, 44) Мор, 45) Асим, 47) маса, 48) ор, 49) стонога, 51) ак, н, т, 53) стари, с, а, 55) Исак, 58) НСУ, 59) слад, 61) јелени, 63) невера, 65) Арктик, 66) анатом.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор НИП „ПОЛИТИКЕ“ Вукоје Булатовић.
Главни и одговорни уредник „Политикиног забавника“ Живорад Стојановић, технички уредник Владислав Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 176,00 дина, полугодишња 88,00 дина, тримесечна 44,00 дина. Претплата за иностранство: годишња 352,00 дина, полугодишња 176,00 дина, тримесечна 88,00 дина. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у иностранству: ДМ 60.—, Долар 24.—, Фф. 112.—, Шфр. 70.—, Шкр. 102.—. Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански факс 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу нишлења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. 1. 1973. године не плаћа се порез на промет.

ЦЕЛА ИСТОРИЈА ЉУДСКОГ ДРУШТВА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ

„ИЛУСТРОВАНА ИСТОРИЈА СВЕТА“

у седамдесет поглавља

обрађује целокупан развој цивилизације
од почетка до наших дана. Писана једноставно
и популарно плени пажњу читалаца и остаје
драгоцен извор података.

Читајте и сазнајте:

- * Како је Ханибал прешао преко Алпа?
- * Како су Џингис-канови монголски ратници јуришали на
Кинески зид?
- * Како је убијен Цезар?
- * Како је живео Луј XIV окружен својим дворјанима у Версају?
- * Како се судило јеретцима у доба шпанске инквизиције?
- * Шта је Черчил рекао приликом обиласка Лондона после
бомбардовања?

Ово и низ других занимљивости нуди вам ова јединствена књига,
која доказује да чињенице могу бити далеко узбудљивије од
фантастике и да историја изложена на занимљив и маштовит
начин буди интересовање и љубав према сазнању
наше прошлости.

Књига је штампана ћирилицом, богато технички опремљена са
илустрацијама у боји, формата 26 x 18 cm, у тврдом повезу
са пластифицираним корицама.

Цена књиге је 250.— динара.

Може да се купи за готово и на отплату.

Купци за готово књигу добијају за 200.— динара.

Купци на отплату отплаћују у 5 месечних рата по 50.— динара.

ИЛУСТРОВАНА ИСТОРИЈА СВЕТА

ИЛУСТРОВАНА
ИСТОРИЈА
СВЕТА

ИЗДАВАЧКО
ПРЕДУЗЕЋЕ

„ВУК КАРАЏИЋ“,
11001 БЕОГРАД
Краљевића Марка 9

НАРУЧБЕНИЦА

Овим неопозиво купујем књигу:

„ИЛУСТРОВАНА ИСТОРИЈА СВЕТА“ — по цени од 250.— динара

ЗА ГОТОВО — ПОУЗЕЋЕМ по повлашћеној цени од 200.— динара

(плаћање поштару приликом пријема књиге)

НА ОТПЛАТУ — у 5 месечних рата по 50 динара од _____ 1975. г.

Рате ћу уплаћивати редовно по пријему рачуна и уплатница.

У случају спора признајем надлежност IV општинског суда у Београду.

Презиме и име _____

Занимање _____ Пошт. број и место _____

Адреса стана _____

Назив радне организације _____

Овера о запослењу _____

Купац _____

(Печат и потпис овлашћеног лица) _____

(Својеручни потпис купца) _____

Број личне карте _____

Поруџбеница се оверава само при куповини књиге на отплату.

Пензионери уместо овере прилажу одрезак претпоследњег чека од пензије.

Без овере запослења и броја личне карте издате од СУП-а поруџбеница не вреди.

ПОЛИТИЧКИ
ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

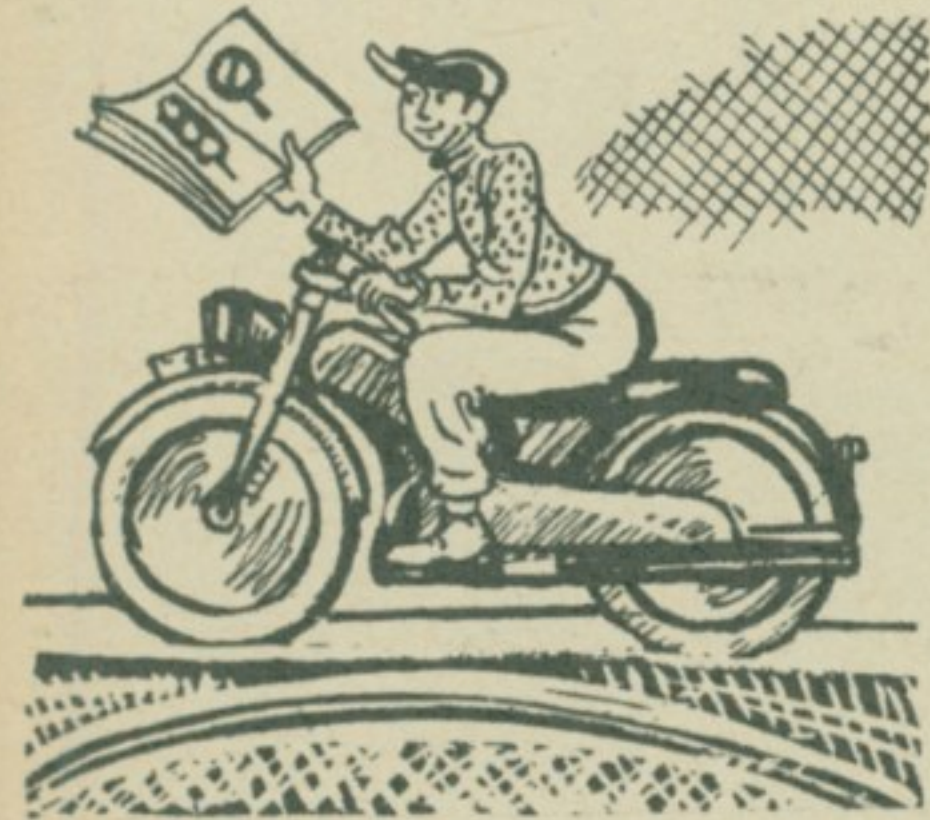
Драги Забавниче,

ДОЗВОЛА ОБАВЕЗНА

Молим те да у моје име провериш да ли морам да полажем испит за возњу мотоцикла до 100 кубика. Намеравам да купим такав мотоцикл па ме ово много интересује.

Драган Бабић,
Костолац

Проверили смо — мораш! Мотоциклом до 125 кубика може да управља само лице са навршених 16

година и положеним возачким испитом који се састоји из теоретског и практичног дела. Теоретски део испита обухвата познавање прописа о

безбедности саобраћаја и пружање прве помоћи. Практични део зна се: управљање мотоциклом.

ХОБОТНИЦА ОД ПЕТ МЕТРА

Можеш ли ми нешто рећи о величини циновске хоботнице?

Мирад Ефендић,
Братунац

Од свих хоботница најзанимљивија је циновска хоботница. Она може нарасти толико да достигне дужину и од 5м, а тежину и до 25

килограма. Очи у циновске хоботнице могу бити велике као тањир за ручавање, а два дужа

крака достижу дужину од 12 метара.

Циновска хоботница има огромну снагу. Када је, на пример, нападне кит зубан, настаје жестока борба у којој хоботница оставља ожиљке ско уста и на телу кита. Ти ожиљци око уста могу бити дуги и по 12,5 сантиметара.

ТРАЖИМ »ЗАБАВНИКЕ«

Ако неко од читалаца може да ми пошаље Забавнике од броја 420 до 440 и од броја 850 до 870, била бих му веома захвална. Ти бројеви недостају ми у комплекту.

Милијана Јоцић,
ученица V разреда
ОШ „Велизар Станковић
Корчацин“
37204 Велики Шилеговац

ПРВИ ПАСТЕРОВ ПАЦИЈЕНТ

Зна се да је проналазач вакцине против беснила чувени француски научник Луј Пастер. Можеш ли да ми одговориш да ли је познато име првог пацијента који је излечен од беснила.

Силва Муртај
Клина

Научник светског гласа, хемичар и утемљитељ медицинске микробиологије Луј Пастер (Pasteur Luis, 1822 — 1895) неизмерно је задужио човечанство својим научним достигнућима. Проналазач вакцине против беснила само је једно од епохалних открића која су његово име учинила безмртним.

Први пацијент који је спасен захваљујући Пастеровој вакцини био је деветогодишњи Јозеф Мејстер из Алзаса. Када су га донели Пастеру имао је на телу четрнаест

рана од уједа бесног пса. Његови родитељи су молили Пастера да му да своју вакцину, али је научник оклевао јер је до тада са њом вршио опите само на кунџима и псима. Пристао је да дечаку да вакцину тек када су га лекари уверили да они више не могу помоћи и да ће дечак сигурно умрети. Вакцина је одлично деловала и дечак је потпуно оздравио.

Тек што је први пацијент спасен, донели су петнаестогодишњег пастира Ј. В. Јулила. Велики овчарски пас, заражен беснилом, нанео му је безброј рана док се борио са њим да би спасао своје млађе другове. И овога пута успех је био потпун.

Будите детектив...

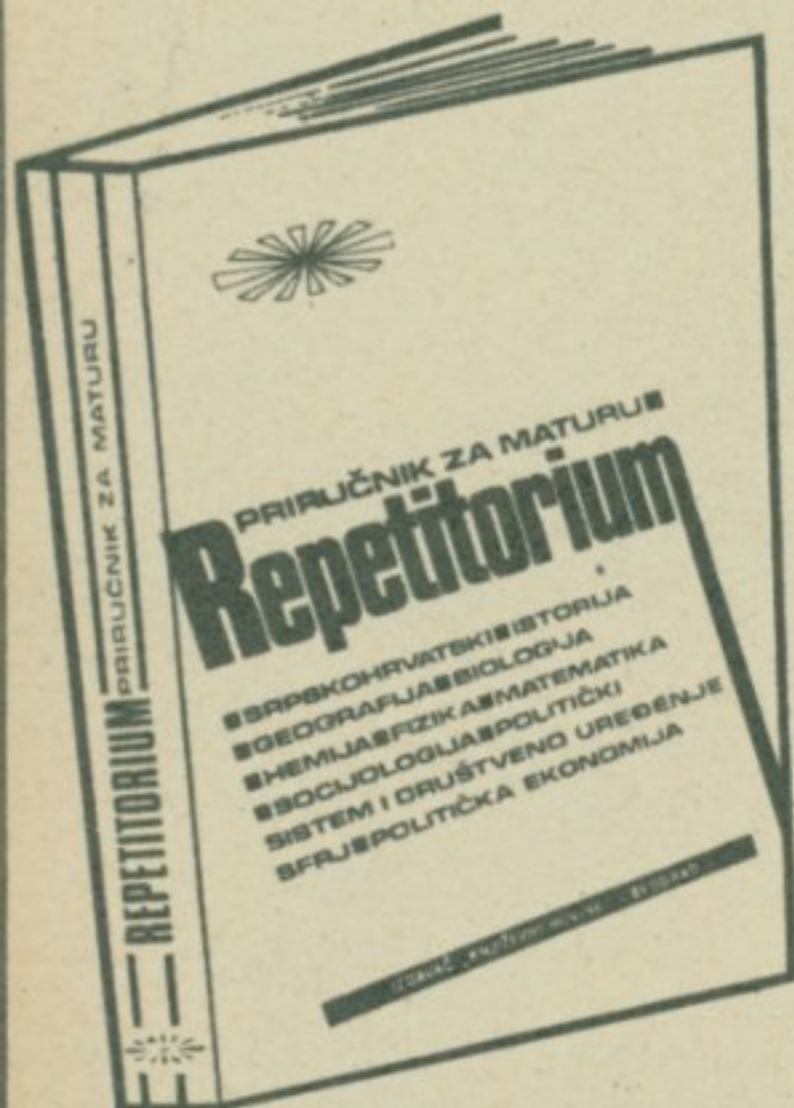
решење
загонетке:

ЛАЖНИ НАСЛЕДНИК

Комесар Мерлије је посумњао у Клода Мартела II јер је он био плав са плавим очима док су прави Мартелови, и отац и мајка, имали тамне очи. Међутим, Жеда је мислио другачије: варалица и убица адвоката Ришара је Клод Мартел I. Он је убио адвоката, поцепао писмо намењено себи а на адвокатовој машини написао ново. Али, у једном је погрешно: писмо је савио натроје уместо на четворо како је био урадио адвокат.

УЧЕНИЦИ - СРЕДЊОШКОЛЦИ! ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ!

Са приручником за матуру — речетиторијумом — у коме је прегледно и сажето изложено градиво из српскохрватског језика, географије, историје, биологије, хемије, физике, математике, социологије, политичке економије, политичког система и друштвеног уређења СФРЈ по наставним плановима од I до IV разреда.

Ово је ново, прерађено и допуњено издање на коме је радила група познатих педагога, тако да РЕПЕТИТОРИЈУМ представља јединствен приручник за успешно обнављање градива у току школске године, а посебно у време припремања завршног испита школе — матуре.

Репетиторијум можете добити поужећем, по цени од 60.— дин. ако пошаљете писмо или дописницу са наруџбеницом на НЧП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“, Француска 7, 11001 Београд, пошт. факс 23.

КАКО СЕ РЕШАВАЈУ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ — научите сами лако и брзо из књига „УРАЂЕНИ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ“. Препоручујемо вам 4 књиге које садрже комплетну израду свих задатака из математике за све разреде гимназије и осталих средњих школа као и увод у вишу математику. Књиге можете наручити дописницом или писмом на адресу: МАТЕМАТИКА — 71001 Сарајево, п. п. 64 и одмах ћете их добити. Платићете поштару кад вам их донесе (поузећем). Цена једне књиге је 60 динара. Ако одједном купујете комплет од 4 књиге, добићете га за свега 190 динара или ако удружени са неким наручujete 8 или више књига, платићете само 30 динара за сваку књигу!

